

PLA
LOCAL DE
JOVENTUT
2016-2019

Tossa de Mar

Consell Comarcal
de la Selva

El Pla Local de Joventut de Tossa de Mar ha estat redactat conjuntament per la Regidoria de Joventut de Tossa de Mar i el Consell Comarcal de la Selva, amb la participació directa dels i les joves del municipi i persones tècniques i agents socials que van formar part dels grups de discussió respectius. L'elaboració s'ha realitzat en el marc del projecte de tècnics compartits de suport als ajuntaments inclòs en el Pla Integral Estratègic de Joventut Comarcal de la Selva.

Tossa de Mar, abril 2016

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	p. 6
1.1 Presentació	p.7
1.2 Justificació	p.8
1.3 Antecedents	p.8
2. PROCÉS METODOLÒGIC	p. 9
2.1 Principis rectors del PLJ vinculats al PNJCat	p.10
2.2 Agents implicats al PLJ	p.10
2.3 Objectiu del PLJ	p.11
2.4 Criteris Metodològics	p.11
2.5 Cronologia	p.13
3. ANÀLISIS DE LA REALITAT JUVENIL	p. 15
3.1 Context social i territorial	p.16
3.2 Joves i educació	p.26
3.2.1 Introducció	
3.2.2 Visualització de les polítiques i recursos municipals	
3.2.3 Anàlisi de la realitat juvenil	
3.2.4 Conclusions i Propostes d'intervenció	
3.3 Joves i món laboral	p.34
3.3.1 Introducció	
3.3.2 Visualització de les polítiques i recursos municipals	
3.3.3 Anàlisi de la realitat juvenil	
3.3.4 Conclusions i propostes d'intervenció	
3.4 Joves i transició domiciliària	p.45
3.4.1 Introducció	
3.4.2 Visualització de les polítiques i recursos municipals	
3.4.3 Anàlisi de la realitat juvenil	
3.4.4 Conclusions i propostes d'intervenció	

3.5 Joves i vida saludable	p.50
3.5.1 Introducció	
3.5.2 Visualització de les polítiques i recursos municipals	
3.5.3 Anàlisi de la realitat juvenil	
3.5.4 Conclusions i propostes d'intervenció	
3.6 Joves i participació	p.56
3.6.1 Introducció	
3.6.2 Visualització de les polítiques i recursos municipals	
3.6.3 Anàlisi de la realitat juvenil	
3.6.4 Conclusions i propostes d'intervenció	
3.7 Joves, cultura i oci	p.62
3.7.1 Introducció	
3.7.2 Visualització de les polítiques i recursos municipals	
3.7.3 Anàlisi de la realitat juvenil	
3.7.4 Conclusions i propostes d'intervenció	
3.8 Joves, cohesió social i mobilitat	p.66
3.8.1 Introducció	
3.8.2 Visualització de les polítiques i recursos municipals	
3.8.3 Anàlisi de la realitat juvenil	
3.8.4 Conclusions i propostes d'intervenció	
3.9 Línies d'intervenció	p.74

4. DISSENY DE LA INTERVENCIÓ **p. 77**

4.1 Definició dels objectius del PLJ	p.78
4.2 Descripció de les actuacions	p.80
4.3 Temporalització del PLJ	p.99
4.4 Recursos del PLJ	p.100
4.4.1 Recursos humans	
4.4.2 Recursos econòmics	
4.4.3 Recursos d'equipaments	
4.5 Comunicació i difusió	p.101

5. TANCAMENT **p. 102**

6. AVALUACIÓ

p. 103

7. BIBLIOGRAFIA

p. 107

8. ANNEX

p. 108

Introducció.

1. INTRODUCCIÓ

1.1 Presentació

El present document és l'aposta municipal pels propers 4 anys per desenvolupar unes polítiques de joventut integrals i de qualitat a Tossa de Mar. El Pla Local de Joventut 2016-2019 (PLJ) pretén ser la continuació del PLJ 2012-2015, és a dir, assentar les bases per desenvolupar les principals fites en matèria de joventut, que marca el Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2010-2020, centrant-se, sobretot, en les necessitats i oportunitats del context local, tenint en compte la llei de polítiques de joventut i el Pla Integral Estratègic de Joventut Comarcal de la Selva (PIEJC).

Per tal de garantir unes polítiques de joventut amb èxit i que suposin una transformació efectiva de les oportunitats de tots els joves, és important, per una banda, la integralitat d'aquestes, amb el treball en xarxa que impliqui diversos agents socials a nivell local, i quan es requereixi a nivell comarcal i nacional. I per altra banda, no hem de perdre de vista la centralitat dels joves, apoderant-los i fent-los responsables de la seva trajectòria vital. Així doncs, les polítiques de joventut resultants d'aquest PLJ estaran enfocades cap a la participació dels joves.

Abans però, es fa necessari determinar de qui estem parlant quan ens referim als joves de Tossa de Mar, ja que és un concepte força obert i difícil de delimitar. Si atenem als criteris establerts per la Llei de Polítiques de Joventut de Catalunya (LPJC), aquesta recull un interval d'edat dels 16 als 29 anys per a definir el concepte de joventut entès com a període de cicle vital. En aquest sentit, el PNJCat 2020 manté aquesta mateixa referència, tot deixant oberta aquesta definició operativa perquè sigui dins de cada política i/o programa concret on es defineixen els límits d'edat¹.

Amb tot, s'ha treballat aquest document entenent per joves les persones compreses entre els 12 i els 35 anys atès que des de la regidoria de joventut es presta també serveis a partir d'aquesta franja d'edat i fins els 35 anys per incloure els paràmetres de joventut que s'utilitzen a l'hora de definir les polítiques d'habitatge per a joves des d'altres departaments de la mateixa Generalitat.

¹ Piedrola Gómez, Àngels; Fabra Anton, Saleta (2013) *Pla Nacional de Joventut 2020*. Direcció General de Joventut.

1.2 Justificació

La joventut és un període important en el cicle vital d'una persona, es donen un seguit de canvis biològics i psicològics, i la vivència de transicions educatives, laborals, familiars, en els hàbits saludables, en la que es construeixen oportunitats i que defineixen la identitat i la trajectòria de vida dels joves.

En els últims anys, l'afebliment de l'Estat del Benestar, la crisi econòmica, la pèrdua de llocs de treball, l'augment de la població estrangera jove, la difusió de les TIC, l'augment de l'índex migratori de joves a l'estranger per causes socioeconòmiques ha suposat un canvi important en el context en què viuen els joves, dificultant el seu desenvolupament en tots els nivells, però sobretot en l'àmbit laboral i la transició domiciliària.

És per això, que el treball amb els i les joves, a través de les polítiques de joventut, esdevé fonamental i necessari per tal d'incidir positivament en la seva emancipació, així com fer-los protagonistes en la definició del seu entorn, en aquest cas Tossa de Mar.

1.3 Antecedents

Aquest 2016 és el primer any que l'Ajuntament de Tossa de Mar participa en el projecte de tècnics compartits de joventut de l'Oficina Jove del Consell Comarcal de la Selva. Aquest fet és un element important dins la xarxa comarcal de tècnics i regidors de joventut i ha donat visibilitat al municipi a nivell territorial.

Fins aquest moment, Tossa comptava amb el treball d'una persona dinamitzadora i/o coordinadora del Casal Jove i per tant era l'encarregada de dur a terme les polítiques de joventut al municipi sota les directrius definides per la regidoria de Joventut. És per això que Tossa de Mar ja comptava amb el Pla Local de Joventut 2012-2015 que ha ajudat a evidenciar les mancances en aquesta matèria i les línies estratègiques a desenvolupar. Amb la incorporació de la nova figura de tècnic compartit, l'equip de joventut de l'Ajuntament té l'objectiu de seguir el treball reforçant la integralitat, la complementarietat i l'abordatge dels punts més nuclears de la vida dels i les joves del municipi.

Procés metodològic.

2. PROCÈS METODOLÒGIC

2.1 Principis rectors del PLJ vinculats al PNJCAT 2010-2020

Aquest PLJ segueix els principis rectors i els criteris metodològics del PNJCAT 2010-2020 (participació, transformació, integralitat i qualitat), i també han inspirat el disseny, la implementació i l'avaluació dels programes i projectes que se'n deriven.

Un dels puntals d'aquest PLJ ha estat la **participació** dels propis joves en el disseny, la implantació i l'avaluació de les polítiques de joventut del municipi. Seguint el concepte d'incorporar la perspectiva comunitària i afavorint el canvi de paradigma en les administracions públiques més encarades cap a la governança democràtica (més horitzontalitat de les polítiques), la coresponsabilitat (responsabilitat de cada agent en el seu paper) i les formes de democràcia directa i indirecta dels joves.

Per altra banda la el PLJ té una voluntat **transformadora**, sobretot a través de l'apoderament dels joves, facilitant l'accés a les polítiques de joventut i als recursos per aconseguir un impacte real i que afavoreixi la inclusió i l'equitat de tots els joves i sigui un punt d'inflexió en la reproducció de les desigualtats socials.

Al mateix temps plantejem unes polítiques de joventut **integrals**, que actuïn sobre totes les esferes i dimensions de la vida de les persones joves, amb el treball transversal en totes les seves fases, el treball multinivell en el mateix consistori i el treball en xarxa amb altres administracions i agents del territori.

Remarcar la necessitat de treballar cap a unes polítiques de joventut de **qualitat i proximitat**, basades en l'adaptabilitat i l'adequació a les necessitats i realitat dels joves, incorporant la innovació i la creativitat com a valor de canvi. Un criteri que posa per sobre de tot el "fer bé" la feina basat en la relació directe, coherent i recíproca entre proximitat, diagnosi, disseny, adaptabilitat i avaluació.

2.2 Agents implicats en la redacció del PLJ

Tossa de Mar ha pogut disposar en els darrers anys d'un pla local de joventut per planificar i ordenar les polítiques de joventut del municipi gràcies a l'existència d'una estructura bàsica de treball formada per la persona coordinadora/dinamitzador de joventut, el **responsable polític** de joventut, el **personal tècnic** de l'ajuntament, administracions supramunicipals, així com també els **joves del municipi i de les entitats**.

Amb la incorporació de la figura de tècnic compartit de joventut s'ha pogut ampliar l'equip de treball dotant-lo de complementarietat i visió tècnica, i ha permès que des del primer trimestre del 2016 i sota les directrius de la Direcció General de Joventut i el suport metodològic de l'Oficina Jove, via Consell Comarcal de la Selva, s'hagi pogut redactar aquest document de manera plural i participativa.

2.3 Objectius del PLJ

Per tal d'assolir aquesta missió, es plantegen uns objectius estratègics del pla:

- Garantir l'accés universal i normalitzat dels joves de Tossa de Mar a la condició de plena ciutadania,
- Fomentar la creació i consolidació de tots aquells serveis, programes i recursos que incideixin de forma efectiva i eficient en les condicions de vida dels joves
- Facilitar l'assoliment del seu projecte de vida.

2.4 Criteris metodològics

El PLJ té tres fases diferenciades. Per una banda la diagnosi de la realitat juvenil on es recullen les necessitats dels joves del municipi mitjançant la visualització de les polítiques de joventut existents al municipi i l'anàlisi de la realitat juvenil; la part de disseny de la intervenció, on es recullen els objectius i les propostes d'actuació per donar resposta a aquestes necessitats detectades en la part de diagnosi i finalment una part d'avaluació que ha de permetre revisar el conjunt del pla local per tal de valorar-ne la renovació o modificació al llarg del seu propi desenvolupament.

Seguint els criteris del Pla Nacional, cada una de les parts del PLJ s'ha dissenyat a partir dels principis rectors citats anteriorment (participació, transformació, integralitat i qualitat) i s'ha desenvolupat amb la concepció inicial com a un procés participatiu dels joves (com a procés i com a finalitat).

Per dur a terme la primera fase de **diagnosi** s'ha treballat en l'obtenció de diferents dades per tal de fer una fotografia de la realitat juvenil del nostre municipi, consistent en l'obtenció de dades quantitatives, dades qualitatives i l'anàlisi dels recursos i les polítiques municipals existents. Finalment se'n extreuen unes conclusions que serveixen per encarar les línies de treball de la fase de disseny.

Les **dades quantitatives**, tant primàries com secundàries, per obtenir informació sociodemogràfica del col·lectiu jove en cada un dels àmbits de treball del pla. S'han extret dades, principalment de l'Idescat però també del padró municipal d'habitants i d'altres portals de la Generalitat de Catalunya². També s'han utilitzat dades d'altres estudis o processos com:

- Enquesta a la Joventut de Catalunya 2012
- Estat de la Joventut 2014
- Encuesta sobre uso de drogas en enseñanzas secundarias en España, 2014-2015
- Trobada de Tardor. Conclusions Àrea de Turisme de Tossa de Mar 2013.
- Informes dels serveis de l'Oficina Jove

Les **dades qualitatives**, obtingudes a través del treball fet als grups de discussió i entrevistes en profunditat amb joves, tècnics i professionals, agents socials del territori i entitats, permeten aconseguir una informació de primera mà de la realitat del col·lectiu jove de Tossa de Mar.

Amb la **visualització dels recursos** que hi ha i **les polítiques** que es fan al municipi, permet veure si el que tenim al municipi s'adequa a les necessitats dels nostres joves. Per a l'obtenció d'aquesta informació s'ha treballat juntament amb les diverses regidories implicades, les quals han complimentat un document via correu electrònic.

Finalment, amb totes aquestes dades es confeccionen unes conclusions d'allò més destacat de les diverses parts de la diagnosi.

Per tal d'ordenar la informació de la diagnosi de manera entenedora, les dades s'han agrupat en els següents àmbits: Context territorial i social, educació, món laboral, transició domiciliària, vida saludable, participació, cultura i oci, cohesió social i mobilitat.

La fase de **disseny de la intervenció** recull totes les actuacions o programes que sorgeixen derivats de la detecció de les necessitats feta a la part de diagnosi. S'ha desenvolupat aquesta fase en quatre parts; una primera de redacció dels **objectius estratègics** que permeten establir la finalitat que ha de tenir la intervenció; les **propostes** que són les accions o projectes que han d'assolir els objectius; uns **programes** que engloben i estructuren les diferents propostes sorgides i finalment una **temporalització** que ens permet visualitzar la implementació dels programes al llarg del temps.

² Observatori d'Empresa i Ocupació, Departament d'Ensenyament i Departament de Territori i Sostenibilitat.

Finalment tenim l'**avaluació**, com a fase definitiva del pla local i que ens permet revisar diversos aspectes del pla, com ara el propi procediment d'elaboració o els continguts. Quan parlem d'avaluació ho farem en els següents termes: avaluació metodològica, avaluació operativa i avaluació estratègica. La **metodològica** revisarà tot el procés d'elaboració del pla local per tal de millorar els procediments i encarar el treball del futur pla local l'any 2020. L'**avaluació operativa** es centra en l'anàlisi i la valoració del desenvolupament i implementació de les actuacions. Per acabar, una **avaluació estratègica** per mesurar la consecució de les estratègies proposades i dels objectius plantejats en la missió del pla.

2.5 Cronologia

Per tal d'oferir una visió esquemàtica de tot el procediment d'elaboració i redacció del pla local, es presenta aquesta taula amb les dates i les accions més destacades.

DATA	ACTUACIÓ	AGENTS
28/01/2016	Reunió presentació nova tècnica joventut i planificació PLJ	Regidor joventut, Conseller Comarcal, Tècnic Comarcal i tècnica compartida.
05/02/2016	Reunió coordinació sessions de treball per a la diagnosi	Regidor de joventut i tècnica compartida.
23/02/2016	Grup de discussió amb joves.	Tècnic comarcal, tècnica compartida i 9 joves a títol individual.
23/02/2016	Grup de discussió amb professionals	Tècnica compartida, dinamitzador del Consell Comarcal i 9 professionals
23/02/2016	Entrevista amb la directora de l'IES Tossa de Mar	Tècnica compartida i entrevistada
23/02/2016	Entrevista amb l'infermera del C.A.P de Tossa de Mar	Tècnica compartida i entrevistada
04/03/2016	Reunió de treball sobre recursos i polítiques de joventut	Regidor de joventut i tècnica compartida.
06/04/2016	Validació de la visualització de polítiques de joventut.	Regidors i regidores de l'Ajuntament
Juny-juliol	Aprovació per Junta de Govern i Ple municipal del PLJ	Govern i partits de l'oposició.
Juny	Publicació i retorn del PLJ	Ajuntament de Tossa de Mar

Validació i complementació de la diagnosi per part de les regidories pel que fa a la visualització dels recursos i les polítiques:

- Gisela Saladich Parés, Alcaldessa i regidora de Governació, Sanitat, Recursos Humans i Mitjans de Comunicació.
- Ignasi Sallés Cantenys, Regidor Esports, Festes i Joventut.
- Francesc Josep Nadal, Regidor Medi Ambient, Platges i Serveis.
- Ricard Neras, Regidor Ensenyament, Benestar i Família i Serveis Socials.
- Sergio Bruna, Regidor de Cultura, Patrimoni i Tradicions.
- Maria Àngels Pujals, Regidora Turisme, Hisenda i Promoció Econòmica.
- Núria Serra i Rodríguez, Regidora Benestar i Família, Serveis Socials i Cultura
- Manuel A. Mohedano Ramos, Regidor Urbanisme, Obres i Serveis i Equipaments

L'anàlisi qualitatiu de la realitat del joves s'ha dut a terme mitjançant un **grup de discussió** amb 9 joves participants de diverses franges d'edat. En aquesta sessió s'ha explicat què és un PLJ i s'ha realitzat una dinàmica participativa per facilitar la detecció de necessitats i oportunitats per cada eix o àmbits de la vida dels joves. Aquesta sessió ha permès un primer buidatge per a la definició de la realitat juvenil local. L'objectiu d'aquesta trobada ha estat la implicació dels joves en el procés d'elaboració del PLJ i d'identificació del discurs dels joves en quant als temes exposats.

També s'ha fet un grup de discussió a 9 professionals i/o agents socials. En aquesta sessió s'ha explicat què és un PLJ i s'ha realitzat una dinàmica participativa per detectar necessitats i oportunitats per cada eix o àmbits de la vida dels joves. Participants:

- Lluís Carrillo, Tècnic d'Esports
- Jordi Couso, Tècnic de Medi Ambient
- Víctor Puig, Tècnic de Festes i Joventut
- Pep Herrero, Director CEIP Ignasi Melé i Ferré
- Maria Helena, Secretaria CEIP Ignasi Melé i Ferré
- Concepción Martínez Chueca, Directora IES Tossa
- María José Román, Presidenta AMPA CEIP
- Gemma Pujals, Presidenta AMPA IES
- Angie Lara Calvo, Membre AMPA IES

Entrevistes en profunditat³ presencials a professionals i/o agents socials: Concepción Martínez Concha, Directora IES Tossa de Mar i Carmen González, Infermera del Centre d'Atenció Primària de Tossa de Mar.

³ Consulta les entrevistes a l'Annex.

Anàlisi de la realitat juvenil.

3. ANÀLISI DE LA REALITAT JUVENIL

En aquest apartat s'exposa de forma ordenada i analítica la diagnosi realitzada de la realitat juvenil a partir dels grans àmbits que comprenen la vida dels i les joves basant-nos en els criteris metodològics i les fonts mencionades anteriorment. Com a referència estadística cal considerar que el darrer any del qual hem obtingut la majoria de dades comunes en tots els àmbit territorials és el 2014, donat que en el moment de redacció del pla local era l'última referència disponible. Informem que l'actualització de les dades de l'Idescat del 2015 s'ha fet efectiva el dia 3 de març de 2016, moment en què bona part de la informació aquí exposada ja s'havien elaborat.

3.1 Context social i territorial

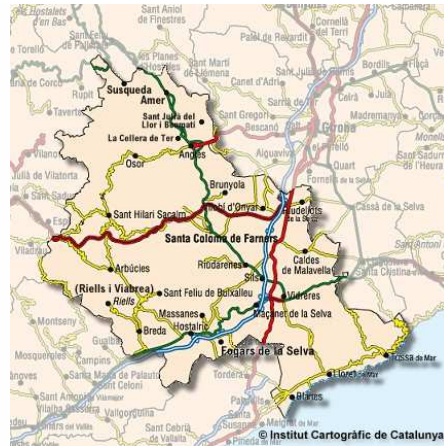
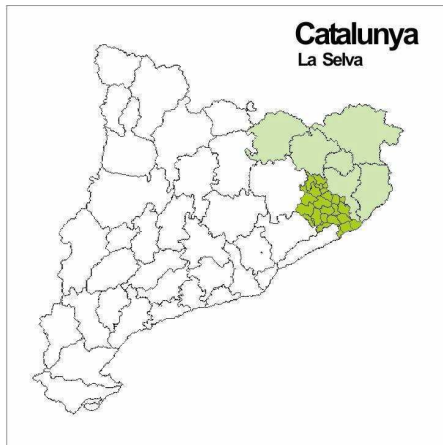
La primera part d'aquesta diagnosi juvenil està dedicada al context territorial que ens ha de permetre ubicar el nostre poble vers la comarca i donar informació del seu entorn més proper.

El segon apartat el dediquem al treball de les dades demogràfiques que ens han de permetre obtenir informació sobre la població del municipi, fent incís en aquelles dades que serveixin per analitzar el sector de població jove.

3.1.1 La comarca de la Selva

La Selva és una comarca situada al nord est de Catalunya i el sud de les terres gironines; entre la Serralada Transversal i la Costa Brava que limita amb les comarques del Maresme, el Vallès Oriental, Osona, la Garrotxa, el Gironès, el Baix Empordà i la Mar Mediterrània. Comprèn part de les comarques naturals de les Guilleries i del Baix Montseny. Té una superfície de 1.006,5 km² amb la capital administrativa Santa Coloma de Farners al centre geogràfic, i les poblacions més grans (Blanes i Lloret de Mar) situades a la costa.

La situació estratègica de la comarca és immillorable, l'enllaç entre Girona i Barcelona i enmig del passadís que posa en comunicació el centre econòmic de Catalunya amb el sud de França. La infraestructura en comunicacions és molt rica, tant a nivell de carreteres (Autopista, Eix Transversal de Catalunya, Nacional II, ...), com ferroviària, sobretot amb el projecte del pas del TGV per la comarca. A més, també compte amb l'aeroport Vilobí - Costa Brava i la seva proximitat amb l'aeroport de Barcelona (100 km) és també remarcable.

Aquestes infraestructures però contrasten amb el fet que la Selva és una comarca que es caracteritza per la seva dispersió territorial i poblacional, i la seva dèbil xarxa viària que connecta els municipis amb la seva capital, Sta. Coloma de Farners, i els municipis entre si. Cal destacar que la Selva està fortament afectada pel fenomen de les urbanitzacions (una vintena aglutinen quasi la meitat de la població) i per una forta dispersió dels seus habitants en municipis petits (6 municipis amb més del 70% de dispersió, PLIS 2011).

Referent a l'economia, aquesta situació estratègica l'ha convertit tradicionalment en una àrea d'expansió industrial, inicialment els sectors del tèxtil (ara pràcticament desaparegut) i la fusta, i en els darrers anys indústries com l'alimentària i els serveis turístics, juguen un paper molt important en el desenvolupament de la comarca

La comarca de la Selva consta de 26 municipis en 3 sectors ben diferenciats geogràficament: la costa, la plana i la part més muntanyosa, i segons la seva mida poblacional ens trobem la següent distribució:

- Municipis grans (més de 30.000 h), representen el 7,69 % del total dels 26.
- Municipis mitjans (entre 3.000 i 30.000 h): representen el 50,00 %.
- Municipis petits (entre 1.000 i 3.000 h): representen el 23,07%.
- Municipis molt petits (menys de 1.000 h): representen el 19,23%.

A nivell territorial s'ha estructurat la comarca en 5 àrees que responen a criteris de proximitat, necessitats, afinitats i tradició de treball: Selva nord, Selva interior, Selva plana, Selva sud, Selva marítima.

Des del període 2008-2011 les polítiques de joventut a la comarca s'han anat desenvolupant per tot el territori de manera que en les dues últimes legislatures la totalitat dels municipis de la Selva han tingut un Pla Local de Joventut i projectes

de joventut que el desenvolupen, si bé és cert que en els darrers 4 anys, Brunyola, Osor i Susqueda no han actualitzat el seu PLJ. Aquest desplegament de les polítiques de joventut s'ha pogut realitzar gràcies la tasca del personal de joventut que està repartit pel territori. Actualment un total de 22 municipis (el 85%) disposen d'un referent de joventut (ja sigui tècnic -amb dedicació exclusiva o no- o dinamitzador), la meitat dels quals són tècnics compartits de l'Oficina Jove.

El Consell Comarcal de la Selva, mitjançant l'Oficina Jove actua com a element aglutinador i coordinador de dos projectes que tenen una incidència molt directe amb el territori i en els quals Tossa de Mar hi participa activament:

- El projecte de tècnics compartits
- La Taula de regidors de joventut i la taula de tècnics de joventut.

L'Oficina Jove de la Selva és el recurs principal de les polítiques de joventut que treballa a nivell comarcal. A part de donar suport i assessorament als municipis en matèria de joventut, desenvolupa una tasca molt important en tant en quant permet que aquells municipis amb menys recursos disposin d'una figura tècnica que els permeti desenvolupar les polítiques juvenils municipals. Pel que fa als serveis, l'Oficina Jove actua com a Punt d'Informació Juvenil, tramita carnets juvenils i té serveis específics de treball i de salut a més de disposar d'una impulsora de Garantia Juvenil.

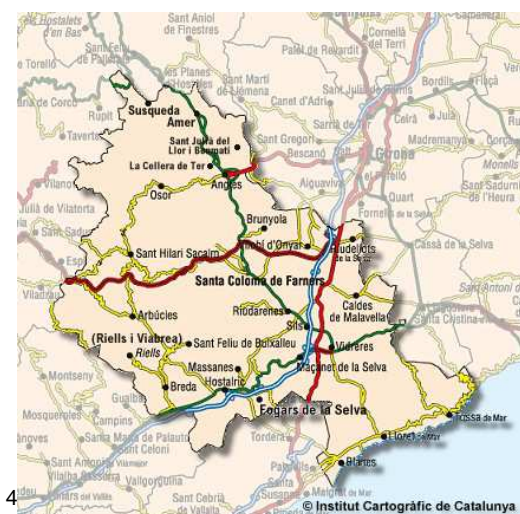
3.1.2 El municipi de Tossa de Mar

El terme de Tossa de Mar està situat al sector meridional de la Costa Brava, a l'anomenada Selva marítima de la comarca de la Selva, fent frontera amb les poblacions de Lloret de Mar, Tossa de Mar, Llagostera i Santa Cristina d'Aro i a 53,3 Km de distància de Girona. Actualment aquest municipi està format pel nucli urbà i un total de 12 urbanitzacions.

La vila de Tossa, amb una superfície de 38,6 Km², està al vell mig d'una vall, aïllada dels municipis veïns pels cims del Massís de Cadiretes-l'Ardenya i drenada per la riera de Tossa que desemboca al mar. El relleu és molt muntanyós i la proximitat al mar dels turons conformen un litoral abrupte, típic de la Costa Brava, amb multitud de penya-segats i petites cales, moltes de les quals són de difícil accés. La bellesa paisatgística i del seu patrimoni històric i cultural fan d'aquest indret un punt emblemàtic pel turisme.

La Vila Vella és l'únic exemple de població medieval fortificada que encara existeix a la costa catalana, declarat Monument Històric Artístic Nacional l'any 1931, que es troba dins d'un recinte emmurallat construït entre els segles XII i XIV i que encara conserva gairebé la totalitat del perímetre original i tres grans torres cilíndriques. També hi destaca el Museu Municipal situat a l'anomenada Casa

Falguera (s.XIV) o cal Governador, un dels museus d'art contemporani més antics (1935) amb obres de grans artistes reconeguts de l'època, i dos edificis barrocs com l'església parroquial i l'antic Hospital, ara seu de la Casa de Cultura.

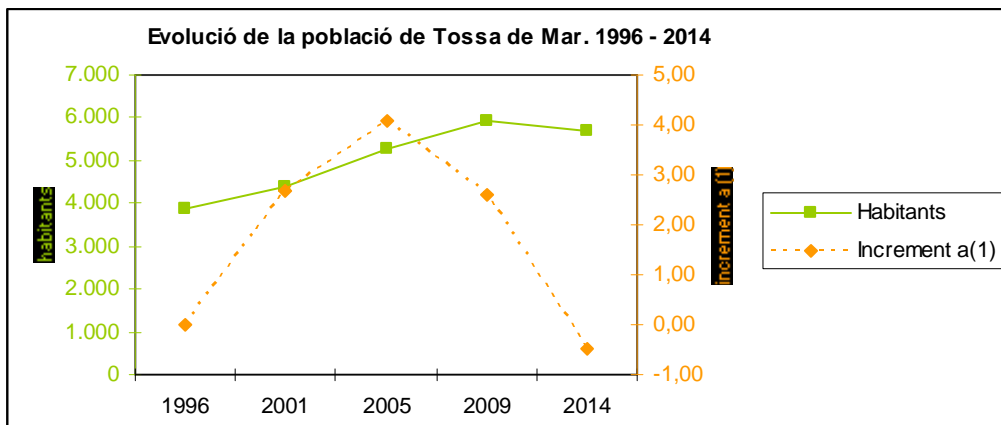
3.1.3 La població de Tossa de Mar

Les dades d'aquests gràfics ens donen a conèixer l'evolució de la població total del municipi, la comarca i Catalunya pràcticament els darrers vint anys. Observem que la tendència genèrica dels tres àmbits d'anàlisi segueix un patró similar i destaquem el període entre el 1996 i el 2009 on va haver un augment de població molt significatiu, encara que no sempre manté el mateix ritme. A Tossa aquest increment va suposar més del 35% en un termini de temps relativament curt pel que va suposar la necessitat urgent de dotar d'equipaments i serveis corresponents a la nova realitat sociodemogràfica.

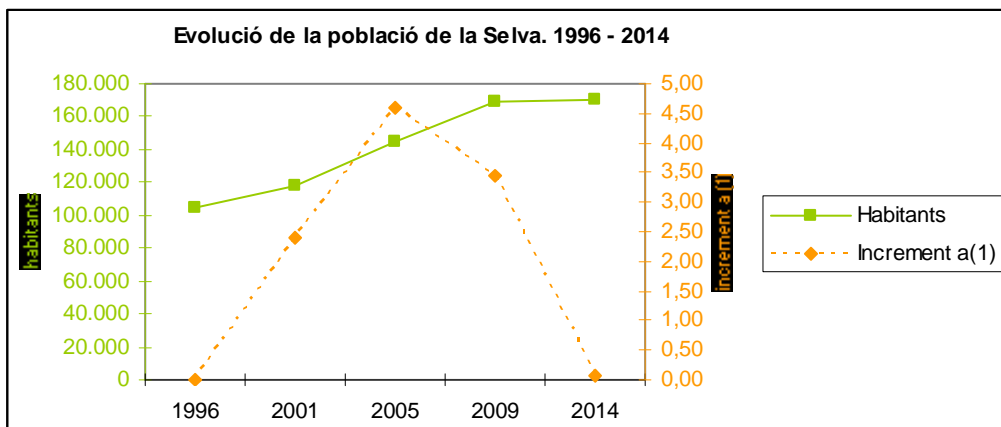
Segons les gràfiques poblacionals de la comarca i la resta del territori català, el 2009 suposa el punt d'inflexió de la línia de creixement ascendent, i coincidint amb l'inici de l'esclat de la crisi econòmica, es detecta una estabilització i progressiu estancament de la població que perdura fins a dia d'avui.

En el cas concret de Tossa, i a diferència de l'evolució comarcal i autonòmica, el municipi pateix una frenada important i una disminució constant de la població, on passem de 5.948 habitants el 2009 a 5.623 el 2015, segons el darrer padró municipal.

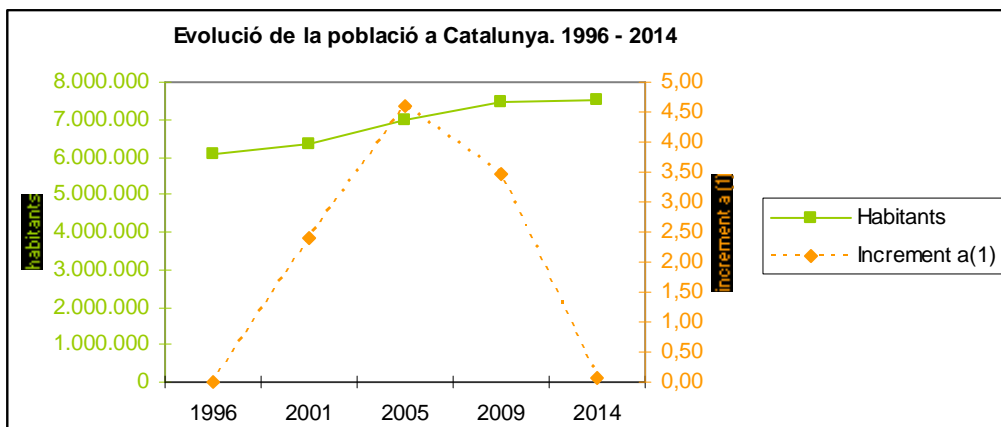
⁴ Imatge de la situació geogràfica de Tossa de Mar en el territori comarcal de la Selva

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del padró continu de població. Idescat. (1) Increment anual brut.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del padró continu de població. Idescat. (1) Increment anual brut.

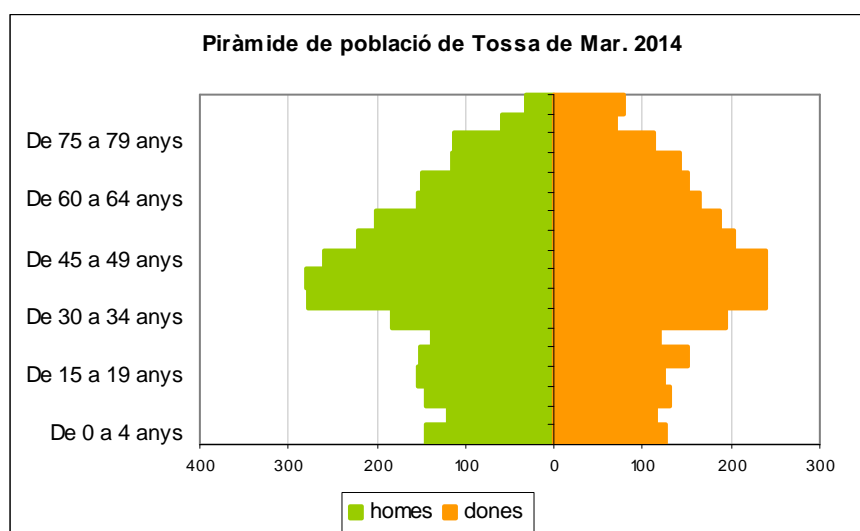
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del padró continu de població. Idescat. (1) Increment anual brut.

En quant a l'**estructura de la població**, les següents piràmides de població ens donen informació sobre quines franges d'edat són més nombroses, podent

elaborar un anàlisi més detallat de la configuració demogràfica actual de Tossa de Mar i comparant-la amb la comarca i la resta de Catalunya.

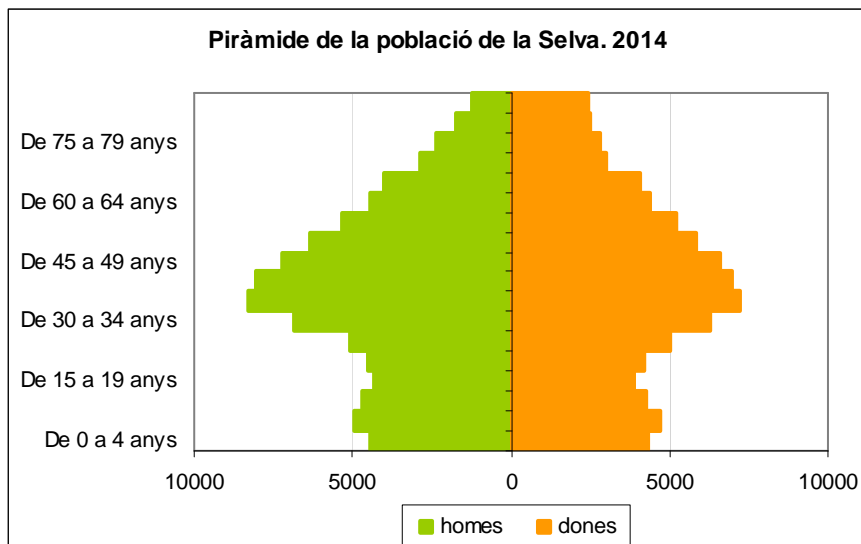
La piràmide de població del nostre municipi ens indica que ens trobem davant una estructura de població que tendeix a l'envelliment. La franja d'edat més destacada és la de la població de 35 a 44 anys, i amb dades molt similars fins els 54 anys. Pel que fa a la base estructural, aquesta té certa amplitud, tot i que resta a molta distància de les edats adultes i no s'iguala proporcionalment fins a arribar a edats avançades.

Una dada que fa evident la tendència a l'envelliment és precisament l'índex d'envelliment, que en el cas de Tossa és del 133, clarament superior a la mitja comarcal que és del 99 i de Catalunya amb 113.

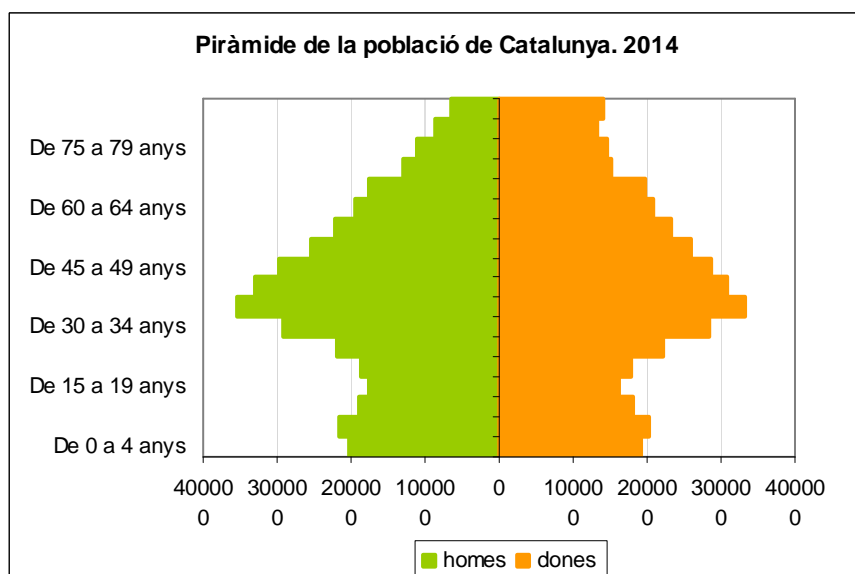

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del padró continu de població. Idescat

Les estructures per franges d'edat de la població a nivell comarcal i de Catalunya són molt similars entre elles i mantenen, en termes generals, la tendència descrita en el municipi de Tossa, tot i que observem certes diferències pel que fa a la base de la població que són més amples i denoten una línia de creixement positiva.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del padró continu de població. Idescat

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del padró continu de població. Idescat

Aquesta forma piramidal tant particular s'explica gràcies a diversos motius:

- La part central, molt crescuda, respon a l'històric "Baby Boom", un fenomen comú al conjunt de l'Estat espanyol derivat de la recuperació econòmica que va viure el país passats els pitjors anys de la dictadura franquista.
- A les franges joves una dràstica davallada de la població derivada d'una molt important disminució de la natalitat.
- Un lleuger creixement de les franges infantils derivat dels naixements de les franges adultes més poblades, que corresponen precisament als fills del "Baby Boom". Matisem que aquest creixement, en el cas de Tossa de Mar, és menor que la mitja comarcal i autonòmica.

La taula i les gràfiques que exposem a continuació ens permeten aprofundir en l'anàlisi de la **població específicament jove d'edats entre 15 a 29 anys** i fer-nos una radiografia sobre quin pes té respecte la població total del municipi, la seva evolució i comparant-la a nivell comarcal i de Catalunya.

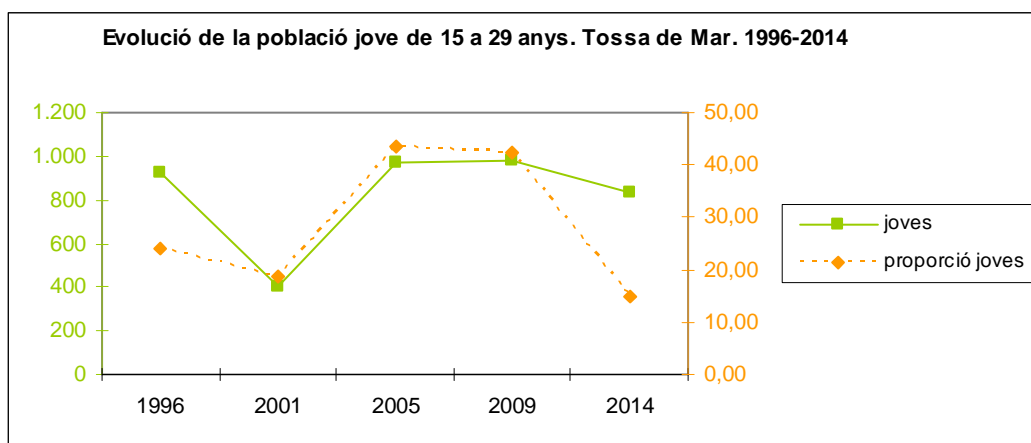
Durant el 2014 Tossa de Mar té 837 joves que representen el 14,7% de la població, és a dir, lleugerament per sota de la mitja catalana i comarcal.

	1996		2001		2005		2009		2014	
	joves	% joves	joves	% joves	joves	% joves	joves	% joves	joves	% joves
Tossa de Mar	926	24,03322087	917	21,20934494	972	18,4790875	977	16,4256893	837	14,7333216
La Selva	40189	38,33621093	25007	34,23457957	29868	20,6813461	32140	18,9740774	26954	15,8321047
Catalunya	1454489	23,88307794	1358712	22,93021877	1426772	20,3964258	1350499	18,0658612	1147556	15,2622796

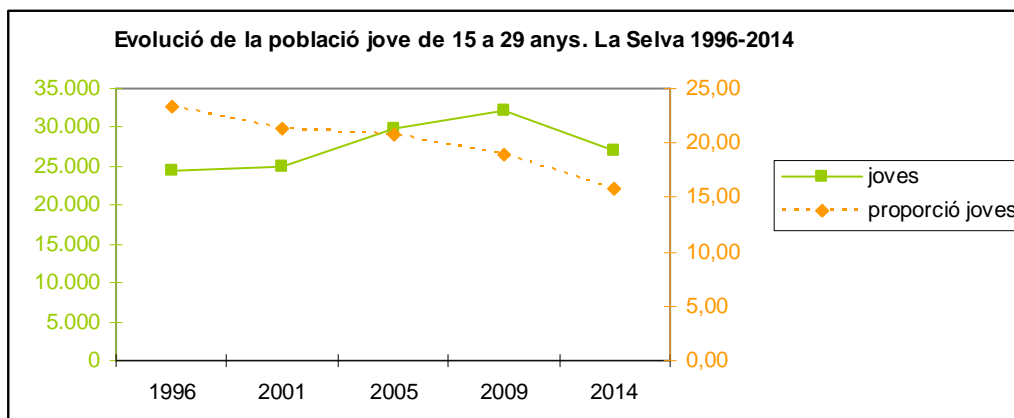
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades estadística de població 1996, Cens 2001, padró continu d'habitants. Idescat

L'evolució del nombre de joves a la Selva i Catalunya és molt similar i la seva tendència es decanta a disminuir la proporció respecte la població total.

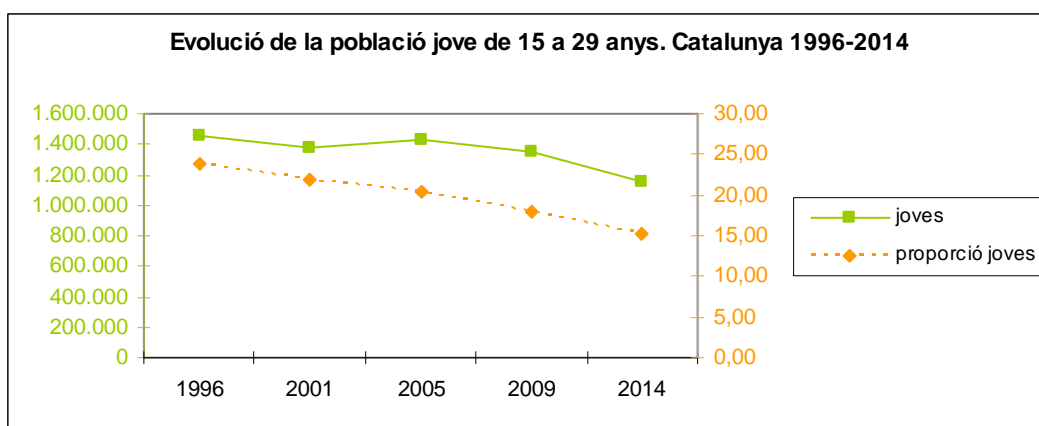
La gràfica que mostra l'evolució de la població jove de Tossa de Mar des del 1996 a l'actualitat és molt significativa ja que és irregular i s'allunya de l'estàndard comarcal i català que havia compartit, amb matisos, des dels anys 80 al 1996. A l'inici de segle la població jove pateix un increment important i a partir del 2009, coincidint amb la crisi econòmica i l'evolució de la població total, el nombre de joves també va disminuint progressivament.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del cens 1996 i del padró continu de població. Idescat

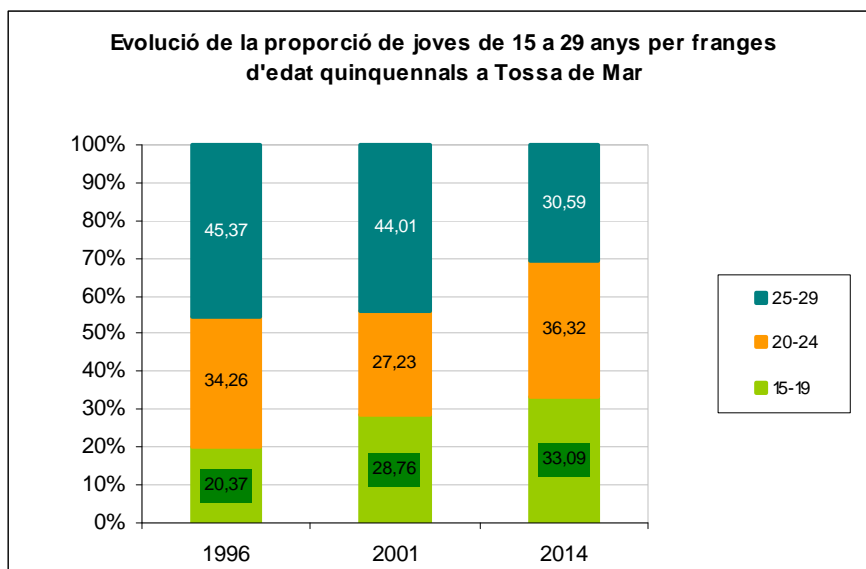
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del cens 1996 i del padró continuu de població. Idescat

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del cens 1996 i del padró continuu de població. Idescat.

Durant el 2014, les diferències quantitatives entre grups quinquennals jove al municipi, la comarca i Catalunya són insignificants. Com a dades destacables cal tenir en compte que, a nivell català, els joves de 25 a 29 anys representen el 38,4% respecte el conjunt de joves, i a Tossa de Mar, **el pes dels joves més significatiu el representa la franja d'edat de 20 a 24 anys amb un 36,3% (204 joves).**

Respecte l'evolució dels grups quinquennals jove al municipi, des del 1996 observem que la proporció de joves s'ha anat equilibrant entre les tres franges d'edat. La dada evolutiva més remarcable és la reducció de la proporció de joves de 25 a 29 anys, que ha passat del 45,3% al 30,5%, atribuint-ho al "Baby Boom" dels anys setanta i que en aquella època representaven els joves d'aquesta franja d'edat.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del cens 1996 i del padró continu de població. Idescat

3.1.4 Conclusions i propostes d'intervenció

De les dades quantitatives analitzades podem concloure que:

- En línies generals la tendència sociodemogràfica de Tossa de Mar segueix el patró comarcal i de Catalunya, el qual presenta com a dada destacada un estancament i envelliment poblacional.
- L'evolució de la població ha disminuït progressivament, especialment des de l'inici de la crisi econòmica (2009). Aquesta disminució es deu, en part, a la reducció de la natalitat dels darrers anys.
- La població de Tossa tendeix a l'envelliment, essent les persones entre 35 i 54 les més nombroses, i presenta dificultats per encarar un creixement positiu de les franges més joves ja que la proporció de joves respecte la població total representa actualment el 14,7%.
- Les franges d'edat jove s'han anat equiparant entre elles i a dia d'avui hi ha un volum similar entre els tres grups d'edat jove (15-19, 20-24 i 25-29).

3.2 Joves i Educació

3.2.1 Introducció

L'educació ocupa un paper primordial en el desenvolupament de les oportunitats presents i futures de la persona. Per una part, la tria d'uns o altres estudis i els seus conseqüents resultats acadèmics, determinen les oportunitats de la joventut en el món laboral; de l'altra, l'educació integral i continuada de la persona incorpora l'aprenentatge d'habilitats i actituds, aspectes totalment fonamentals en la configuració de les identitats i el seu desenvolupament personal.

Les dades quantitatives analitzades a continuació i el treball qualitatiu fet amb els grups de discussió i entrevistes, han de permetre obtenir la informació necessària per establir quina incidència han de tenir les polítiques educatives en el conjunt de les polítiques de joventut del present Pla Local.

3.2.2 Recursos i polítiques municipals d'educació

Llar d'infants Els petits Mariners: Centre públic de titularitat Municipal. De 0 a 3 anys. Disposen del servei de menjador escolar que el gestiona el Consell Comarcal de la Selva a través de l'empresa Scolarest.

Observacions: El centre no disposa de pati propi o d'un espai d'esbarjo de fàcil accés a prop de l'edifici principal, per tant cal sortir al carrer amb la mainada, travessar una plaça i un carrer per accedir a l'actual pati.

CEIP Ignasi Melé i Farré: Centre d'Educació Infantil i Primària públic.

Ofereix servei de menjador escolar que el gestiona el Consell Comarcal de la Selva a través de l'empresa Scolarest. A més, l'AMPA de l'escola gestiona les activitats extraescolars que s'ofereixen l'empresa Mecacentre i Abracadabra.

IES Tossa de Mar: Centre públic on s'imparteix:

- Educació Secundària Obligatoria
- Batxillerat en les modalitats:
 - Ciències i tecnologia
 - Humanitats i ciències socials.

Durant el curs 2015/2016 hi ha 209 alumnes d'ESO i 66 de Batxillerat matriculats.

L'IES ofereix activitats extraescolars que es gestionen a través de l'AMPA. L'òrgan representatiu de l'IES és el Consell Escolar que compte amb la participació específica dels alumnes.

Destaquem que davant els casos puntuals d'assetjament escolar i bullying entre els joves que ha viscut l'institut en els darrers anys, especialment des de l'auge de les xarxes socials, s'ha iniciat un projecte, amb el suport de l'Ajuntament, sobre resolució de conflictes a l'aula.

Biblioteca municipal Manuel Vilà i Dalmau: Disposa de sis ordinadors PC amb connexió a Internet, consulta de documents electrònics i serveis ofimàtics. Es fan activitats com hora del conte, descoberta de la música, conferències, trobada amb l'escriptor, trobada de lectors, etc

La **Casa de Cultura** és un altre equipament on s'organitzen activitats i cursos al llarg de l'any, i és l'espai que acull les classes de català i l'Escola de Música, la qual ha consolidat amb èxit la seva trajectòria. Aquestes activitats no està destinades únicament al públic jove però sí que hi participen.

En quant a recursos humans, l'Ajuntament no disposa d'una persona tècnica d'educació, és el tècnic de medi ambient qui s'encarrega i assumeix aquestes funcions.

També afegim en aquest apartat les iniciatives d'educació no formal que bé sabem que, a banda de l'impacte educatiu, també té un impacte en la participació i/o el treball en el col·lectiu jove. En aquest sentit, intentem enfortir aquest tipus d'iniciatives per fomentar la transversalitat i integralitat de les accions realitzades al municipi.

Casal de Joves

Situat a l'edifici de les antigues escoles de Tossa, l'espai del Casal Jove és el punt de trobada de la joventut de 13 a 25 anys. En aquest espai es realitzen tallers com ioga, gimnàs hipopressiu, taichi chikung i sevillanes. S'ha organitzat cursos com el títol de director i monitor del lleure, socorrisme, lampisteria, artesania o fusteria i activitats puntuals els cap de setmana com cinefòrums, campionats de futbolí, play-station, etc. També s'ofereix els serveis de connexió a internet, aula d'estudi, ping-pong, futbolí, taula de jocs, televisió, pista de bàsquet i/o futbol. A més, el casal posa a disposició algunes aules per a les entitats municipals per realitzar reunions i activitats puntuals.

El casal compta amb una persona coordinadora/dinamitzadora i amb una persona que realitza les funcions de conserge.

Els darrers anys l'assistència de joves al casal ha disminuït molt fins al punt d'arribar a mínims. Actualment es mantenen els tallers que estan destinats a la població en general, però pràcticament no s'organitzen activitats específicament per a joves.

El servei d'ordinadors segueix actiu i s'informa d'ajudes, programes i cursos que poden ser d'interès juvenil, però s'ha constatat que la participació dels joves de Tossa en aquestes és pràcticament nul·la. Enguany, la regidoria de Joventut ha impulsat una nova etapa del casal per tal de transformar la seva imatge i que els i les joves recuperin aquest espai com a propi.

La primer acció que s'ha fet ha estat la compra de mobiliari i material nou per condicionar les sales a les necessitats juvenils, tals com lleixes, sofà, taula de ping-pong o televisió. Les instal·lacions són antigues i el material estava molt malmès i s'ha fet necessària una inversió d'aquestes característiques. Cal dir que això ja s'havia identificat en el Pla Local de Joventut 2012-15 i que fins ara no s'ha aprovat la renovació de l'espai.

DiverTossa

Parc infantil de Nadal organitzat per l'àrea de Joventut, Festes i Tradicions i amb la participació de persones voluntàries i diverses entitats locals com el Casal Jove, el Centre Excursionista, la policia local, els Amics de la Música, entre d'altres. Aquesta activitat consta de tres dies durant la primera setmana del mes de gener i s'organitzen activitats diverses de lleure infantil.

Campus de futbol

Casal d'Estiu Infantil

Aquest casal el gestiona la Piscina Municipal de Tossa a través de l'empresa Triangulum Esport i Lleure i amb la supervisió de l'Ajuntament. S'organitzen activitats de lleure durant els mesos de juliol, agost i Setmana Santa i estan destinades a nens i nenes de 3 a 12 anys. L'Ajuntament ofereix ajudes a través dels Serveis Socials per a aquelles famílies que presenten dificultats.

El consistori ofereix aquest 2016 cursos de monitors en el lleure infantil i juvenil amb l'objectiu de formar joves que després puguin treballar al Casal d'Estiu de la Piscina o a un possible esplai jove, el qual està en vies de creació per aquest any 2016.

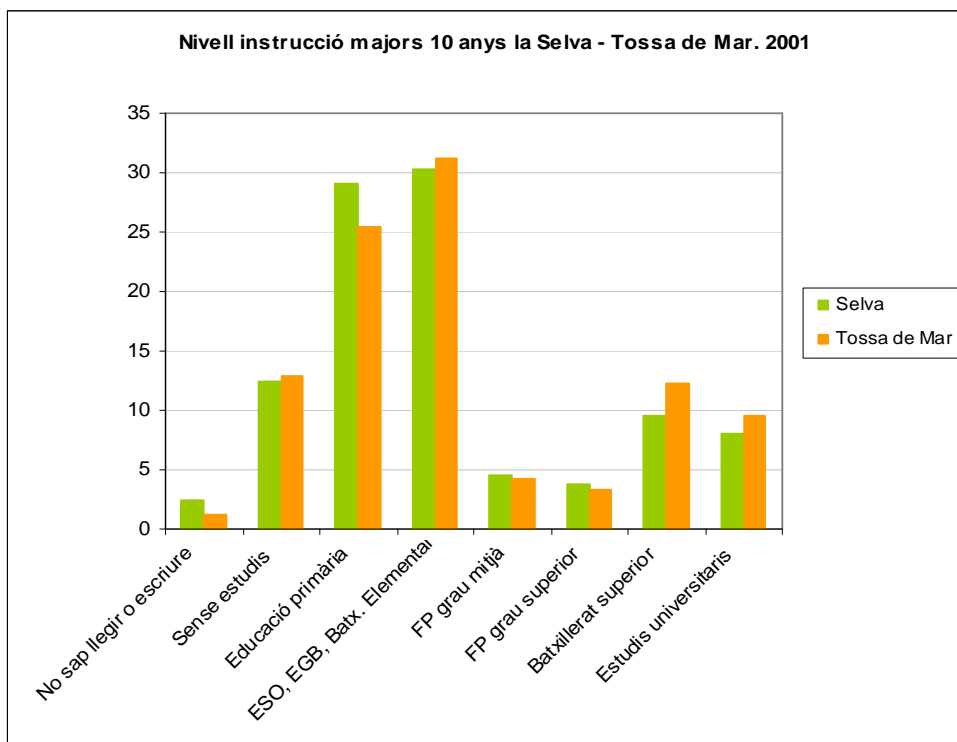
3.2.3 Anàlisi de la realitat juvenil educativa

En aquest apartat exposem un seguit de dades quantitatives en relació el nivell d'instrucció de la població, la seva evolució i farem especial èmfasi a l'educació secundària amb l'inconvenient que les dades disponibles d'Idescat fan referència als anys 2001 i 2011. Si bé sabem que aquests dades poden ser obsoletes, també creiem que poden aportar una línia d'evolució similar i apuntar una mínima tendència. A més, la comparativa feta amb els nivells d'instrucció de la comarca ens donen una informació més acurada de la situació a Tossa de Mar

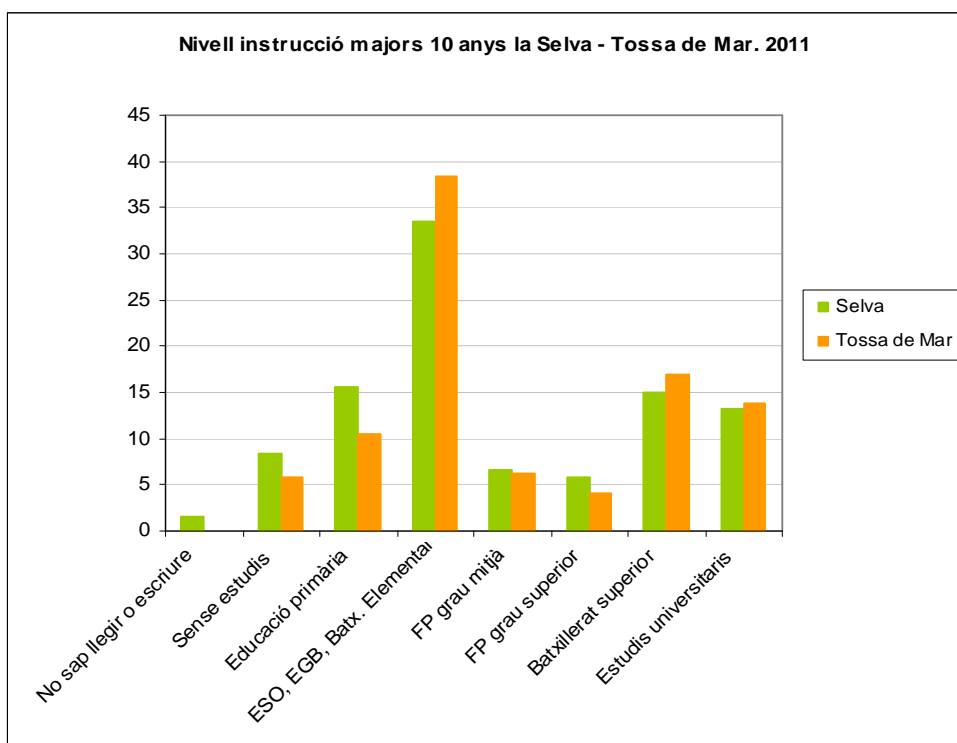
Tossa de Mar disposa d'un únic equipament d'educació secundària públic on hi assisteixen principalment els i les joves d'aquest municipi i que en aquest darrer curs 2015-2016 compte amb 275 alumnes que cursen des del 1er d'ESO al 2on de Batxillerat.

A nivell comarcal cal destacar que no hi ha centres privats d'educació secundària ni de batxillerat, per tant el pes públic a nivell municipal i comarcal és pràcticament del 100%. És cert però, que a nivell d'educació infantil i primària existeixen cinc centres privats que estan localitzats als municipis de Blanes, Lloret de Mar, Santa Coloma de Farners i Sant Hilari Sacalm, però de totes maneres el pes públic segueix essent fonamental, pràcticament del 90%.

Pel que fa al **nivell d'instrucció de la població**, aquest és un indicador que ens pot aportar molts elements per interpretar i visualitzar l'estat educatiu del municipi comparat amb el comarcal.

Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de població i habitatges de l'INE. 2001 i 2011

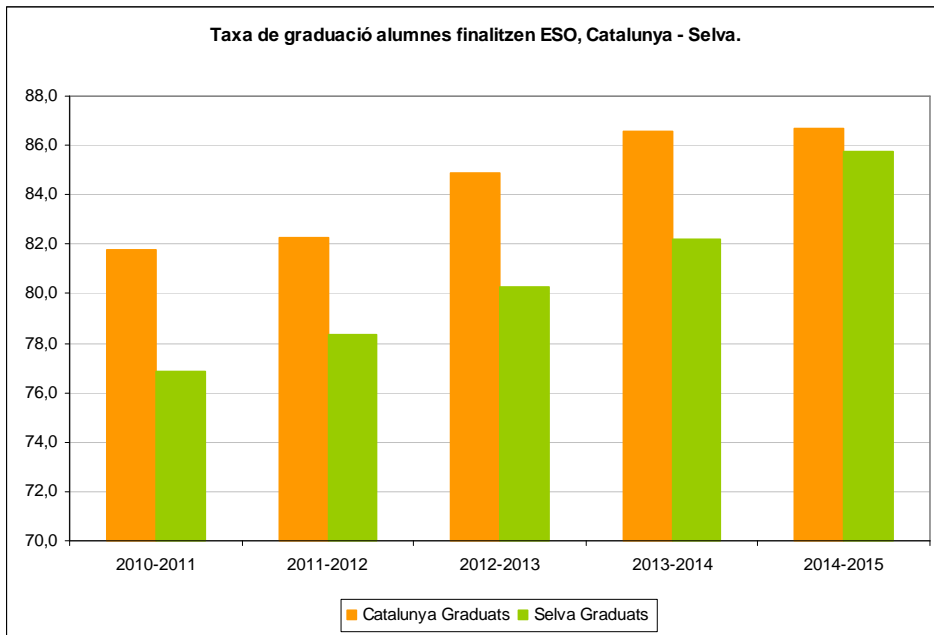
Font: Elaboració pròpia a partir del Cens de població i habitatges de l'INE. 2001 i 2011

Com podem veure en les gràfiques del 2001 i del 2011, a Tossa ressalta l'alt índex de persones que assolixen l'educació secundària, amb un 38% de la població el 2011, seguit de les persones que obtenen estudis superiors i universitaris, dades que estan per sobre de la mitja comarcal.

Si comparem els resultats d'ambdós anys, aquest alt índex d'instrucció ve acompanyat consegüentment per una reducció dels nivells de les persones que només obtenen estudis primaris, que passa del 25% el 2001 al 10% el 2011, i s'aconsegueix que no hi hagi cap persona que no sàpiga ni llegir ni escriure.

Per tant podem parlar d'un bon indicatiu del nivell d'instrucció i d'una tendència positiva on cada vegada més persones opten pels estudis superiors.

Una de les dades que ens serveix per analitzar el nivell de formació de la població és observar la taxa de graduació dels alumnes que finalitzen l'educació secundària obligatòria. Amb aquest certificat que s'obté als 16 anys s'ha fet un esforç com a societat en allargar els anys d'estudi bàsics per tal de garantir una formació mínima de qualitat. D'aquest indicador no es tenen dades d'àmbit municipal, però sí es pot fer la comparació amb la realitat comarcal i catalana.

Font: Elaboració pròpia. Departament d'Ensenyament. Servei d'Indicadors i Estadística. Estadística de l'Ensenyament.

Com s'observa l'evolució tant a Catalunya com a la Selva ha estat positiva i el nombre de persones que obtenen el graduat d'ESO ha augmentat progressivament, destacant el darrer curs 2014-15 on la taxa comarcal pràcticament s'equipara als nivells de la taxa autonòmica la qual havia arribat a situar-se fins al 5% per sota.

Visió dels i de les professionals i agents socials del territori⁵

El conjunt de persones professionals i agents socials amb els quals hem pogut parlar han coincidit en destacar positivament la possibilitat d'impartir els estudis de secundària i batxillerat al mateix municipi, ja que així els i les joves no s'han de desplaçar prematurament per motius educatius.

Sí és cert que, un cop han finalitzat els estudis obligatoris o el batxillerat, els joves que decideixen ampliar la seva formació a través de cicles professionals o estudis universitaris s'han de desplaçar a altres municipis com Lloret de Mar, Blanes, Girona o Barcelona. La majoria de joves que es formen a Barcelona es queden a viure a la capital comtal, especialment entre setmana, ja que el desplaçament és una despesa important tant pel que fa a l'economia com pel que fa al temps invertit.

És per això que es valora positivament el Taller de Jardineria (formació professional) que ha deixat d'existir per manca d'ajuts i recursos. L'absència de

⁵ Per consultar el buidatge del grup de discussió de professionals i agents socials, així com l'entrevista a la directora de l'IES de Tossa veure annex.

formació professional, d'opcions pels joves que no tenen el graduat d'ESO, d'una escola per adults o de formació complementària no reglada es valora com a una mancança important que obliga els joves a marxar a altres municipis.

Concepció Martínez, directora de l'IES de Tossa de Mar, destaca com a una de les principals mancances del municipi la falta d'oferta de lleure educatiu pels joves menors d'edat durant els mesos d'hivern, i especialment a l'estiu pels que tenen entre 12 i 16 anys, ja que hi ha un casal d'estiu però només pels infants de 3 a 12 anys. Els estius, els joves a partir dels 16 anys comencen a treballar en els negocis familiars, ja que l'economia a Tossa es basa en el turisme de temporada, així que la franja dels 12 als 16 anys és la més vulnerable. Martínez també remarca la manca de recursos i serveis per garantir l'èxit educatiu tant pel que fa a l'atenció de casos de salut mental com pels joves enfrontats al sistema educatiu, aquests darrers només el 2015 van representar un 15% de l'alumnat.

Es posa de relleu que en general l'educació hauria de ser una prioritat política de primer ordre ja que és la base per a una societat amb més oportunitats, recursos i criteri.

Segons els agents socials de Tossa, els equipaments educatius de Tossa els falta manteniment, tot i que aquest darrer any s'ha fet una inversió per millorar les instal·lacions. A més, es considera que històricament hi ha hagut un mal plantejament urbanístic d'aquests serveis, ja que estan separats (la llar d'infants) i això fa que costi impulsar algunes activitats conjuntes.

Visió dels i les joves⁶

Els joves es mostren preocupats per les poques opcions formatives que ofereix Tossa, i la necessitat de desplaçar-se per cursar modalitats de batxillerat que no s'imparteixen a l'IES de Tossa, com l'artístic, o per fer cicles formatius així com estudis superiors. A més, la poca oferta sumada a la manca de transport públic, obliga a molts joves a viure fora del municipi o a fer combinacions que els fa perdre moltes hores fent-ho pràcticament inviable.

Els joves més joves coincideixen en la precarietat de les instal·lacions de l'IES, així com en la falta d'ajudes i facilitats per part de l'Ajuntament: "No ens faciliten ni el bus per anar a fer la selectivitat, hem d'anar amb els cotxes particulars".

La majoria de joves tenen la percepció que hi ha forces joves que no acaben l'ESO i que aquests no tenen opcions formatives alternatives, de manera que és difícil que puguin treure's el graduat més endavant. A més, mostren preocupació per la manca d'orientació que reben a nivell formatiu, expressen que seria

⁶ Per consultar el buidatge del grup de discussió de joves veure annex.

interessant tenir un punt de referència per assessorar-se de les opcions formatives a les que pots optar. En aquest sentit, expressen que desconeixen si s'organitzen cursos, que els pocs que s'han fet no sempre són del seu interès i que les úniques opcions que hi ha són particulars i cares, com l'acadèmia d'anglès o l'Escola de Música.

3.2.4 Conclusions i propostes d'intervenció

- Durant la primera dècada d'aquest segle el nivell d'instrucció de Tossa de Mar ha millorat notablement, especialment per l'alt índex de persones que assolixen l'educació secundària seguit d'aquelles que obtenen estudis superiors i/o universitaris, dades que estan per sobre de la mitja comarcal. Aquests resultats coincideixen amb l'obligatorietat educativa fins els 16 anys i també a que les generacions més grans, que o bé no tenien estudis o bé tenien estudis primaris, estan desapareixent.
- Si bé es valora molt positivament comptar amb un institut al poble, també es posa de manifest la precarietat de les seves instal·lacions.
- Es coincideix en identificar com a una de les principals mancances l'absència d'oferta formativa, tals com formació professional, opcions pels joves que no tenen el graduat d'ESO, una escola per adults i formació complementària no reglada. Aquesta realitat obliga als joves a marxar a altres municipis, i sovint a viure a fora per la reduïda oferta de transport públic, punt que afecta la majoria d'àmbits de la vida dels i les joves.
- En relació a l'oferta d'educació no formal, Tossa impulsa diverses iniciatives però totes elles concentrades en els mesos d'estiu i per a infants, i existeix una falta d'oferta de lleure educatiu pels joves, especialment durant l'estiu pels que tenen entre 12 i 16 anys.
- A més, s'apunta a la necessitat de crear un punt de referència on informar-se i assessorar-se tant a nivell d'opcions formatives (carreres universitàries, beques d'estudi, cicles formatiu, etc.) com a nivell laboral i de salut, entre d'altres.

3.3 Joves i Món laboral

3.3.1 Introducció

L'ocupabilitat i la qualitat del treball són dimensions estratègiques en la transició laboral de les persones joves. Hem d'entendre l'esfera laboral com un dels principals elements estructuradors de la vida social dels individus. La professió, la categoria professional, els ingressos econòmics, l'estructuració dels temps que deriven de l'activitat laboral són dimensions que mostren una correlació directa amb la posició que s'ocupa dins del sistema social i les oportunitats de desenvolupament personal de les persones joves.

Mitjançant l'anàlisi de les dades referents a ocupabilitat i les aportacions fetes tant pels mateixos joves com per altres agents en els grups de discussió podrem determinar quina necessitat existeix al nostre municipi referent a ocupació.

3.3.2 Recursos i polítiques municipals de treball

En relació als **equipaments i recursos** que el municipi de **Tossa de Mar** disposa per tal de donar resposta a les necessitats dels joves pel que fa a la seva inserció al món laboral, aquest no disposa de cap espai ni d'una persona destinada a promoure accions en aquest àmbit.

En els darrers anys l'activitat i l'afluència de joves del Casal de Joves ha disminuït molt. De la mateixa manera, el Punt d'Informació Juvenil ha deixat d'estar actiu i actualment s'ha reduït a un tauler d'anuncis on es penegen ofertes laborals, informació d'alguns cursos, serveis i programes d'ajudes i subvencions. És a dir, més enllà del caràcter informatiu via cartells o xarxes socials, no hi ha una persona de referència amb els coneixements específics per orientar a la joventut en temes laborals.

El programa de Garantia Juvenil actualment no té presència al municipi, tot i que amb la incorporació de la tècnica compartida de joventut es vol impulsar de nou algunes accions amb la coordinació i acompanyament que ofereix l'Oficina Jove de la Selva.

Bona part dels i les joves de Tossa treballen o han treballat en el **sector del turisme**, que és la base de l'economia municipal que es troba completament terciaritzada. La problemàtica del turisme afecta bona part de la vida de la ciutadania, especialment com a conseqüència de l'estacionalització de la temporada en els mesos d'estiu. La infraestructura turística del poble té una capacitat hotelera d'un total de 15.429 places, entre hotels, càmpings, pensions,

aparthotels, és a dir, el turisme ha esdevingut un monocultiu amb la conseqüent desertització de la vila durant l'hivern tant pel que fa a opcions de treball, volum d'activitat i densitat poblacional. El model de turisme de Tossa limita les ofertes al sector de l'hostaleria i ofereix principalment llocs de treball amb condicions de treball precàries.

Algunes entitats que promouen l'activitat econòmica al poble i que estan majoritàriament vinculades al turisme són:

- Associació Empresaris Hostaleria
- Associació de Comerciants
- Unió de Botiguers
- Patronat de Turisme - Tossa Turisme

Amb el suport de l'**Oficina Jove de la Selva**, Tossa compta amb un seguit de serveis per abordar i incidir en el sector laboral. Per a l'Oficina Jove, l'àmbit de la formació i l'ocupació és una de les prioritats bàsiques, ja que és un àmbit decisiu en els processos de transició i d'emancipació dels i les joves i en la construcció dels seus itineraris vitals. Per això, l'Oficina Jove treballa per oferir a les persones joves i als municipis de la comarca suport en aquest àmbit, com a eina per ajudar els i les joves en la definició i la realització del seu projecte de vida.

Les principals línies de treball del Servei de Treball de l'Oficina Jove són:

- **Servei d'orientació laboral i acadèmica:** El principal objectiu és oferir un assessorament als usuaris a través de tutories individualitzades, en les quals es pretén treballar aspectes com l'autoconeixement, les habilitats, la definició de l'objectiu professional, el coneixement de les eines i de les vies de recerca de feina, entre d'altres. És important remarcar que cada usuari té una demanda diferent i que per tant cada sessió es fa segons les necessitats de cadascú.
- **Nucli Jove Institut:** S'ofereixen tallers als alumnes a partir de 4t d'ESO de diferents instituts de la comarca entorn a la temàtica laboral.
- **Xerrades/tallers segons demanda i necessitats dels Ajuntaments:** Disseny de sessions dinàmiques i formatives per satisfer les necessitats en matèria d'assessorament acadèmic i laboral.
- **Projecte Brigada Jove:** Alguns municipis de la comarca amb el suport de l'Oficina Jove realitzen aquest projecte formatiu, en el qual les persones joves tenen una primera experiència de feina on posar en pràctica recursos i habilitats referents a l'àmbit laboral.
- **Garantia Juvenil:** És una iniciativa de la Unió Europea per reduir l'atur juvenil. S'ha iniciat aquest 2015 i durarà, en principi, fins al 2020. Els joves que no treballen ni estudien i que tenen entre 16 i 29 anys s'hi poden inscriure i, després, poden accedir a diferents programes formatius i d'inserció laboral. A l'Oficina Jove hi ha la tècnica impulsora de Garantia Juvenil, que acompanya els joves en el procés d'inscripció, els informa de

les possibilitats que tenen, treballa en xarxa amb els tècnics de joventut dels diferents pobles i fa difusió d'aquesta iniciativa.

- **Servei de Borsa de Treball:** El Servei d'Orientació Laboral i Acadèmica de l'Oficina Jove treballa coordinadament amb la xarxa de Serveis Integrals per a l'Ocupació (xarxa SIO) del Consell Comarcal, que ofereix serveis d'orientació i borsa de treball a diferents municipis de la comarca de la Selva.
- **Formacions ocupacionals:** Des del Consell Comarca s'impulsa el Joves per l'Ocupació amb l'objectiu d'oferir una formació especialitzadora i la possibilitat d'inserció al món laboral.

3.3.3 Anàlisi de la realitat laboral juvenil

L'atur juvenil

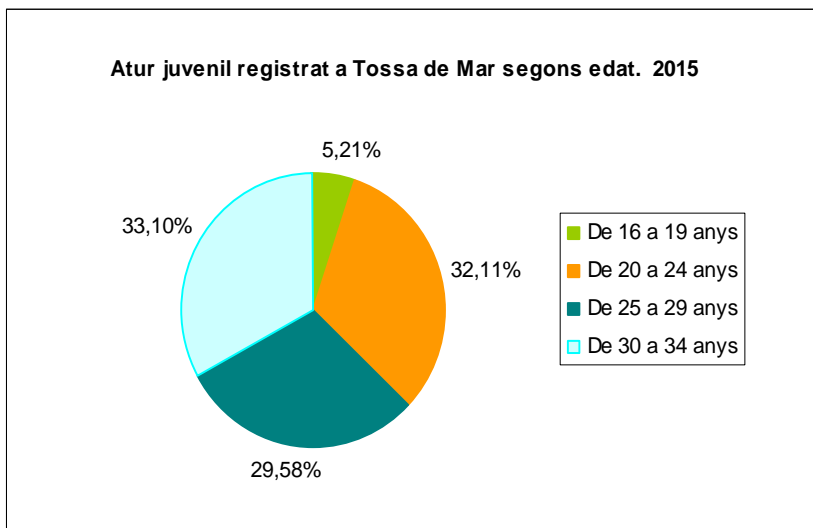
L'atur és una de les problemàtiques efervescents dels últims anys com a conseqüència de la crisi econòmica que afecta especialment la població jove. Prèviament al context de crisi, l'atur juvenil a Tossa de Mar rondava el 9%, l'any 2011 ja superava el 25% i el 2015 registre el 27,8%, per tant aquesta dada és extremadament alarmant.

Per tal de conèixer les característiques entorn el context laboral al municipi, s'aporten tot seguit diverses dades relacionades amb la població local activa estimada com l'atur juvenil segons edat i sexe, la seva evolució, l'evolució de les contractacions en relació als joves de 16 a 34 anys i l'exposició d'alguns trets extrems principalment dels grups de discussió. Aquestes dades les comparem amb el context comarcal i de Catalunya, referència que ens ajuda a aprofundir la diagnosi.

Pel què fa a l'atur juvenil registrat (tots aquells joves que s'han inscrit al servei d'ocupació) veiem que el 2015 hi havia la xifra de 71 joves de mitjana. Això suposa un 6% respecte el total de joves de Tossa de Mar. Si comparem la xifra amb el nombre total de població registrada a l'atur els joves suposen un 27,8% del total de persones registrades a l'atur.

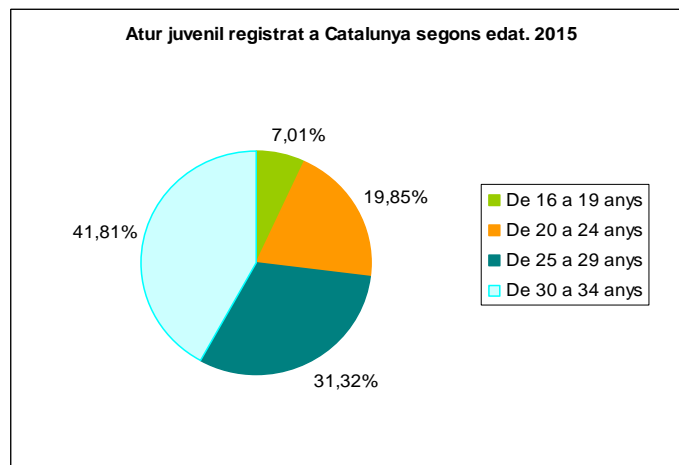
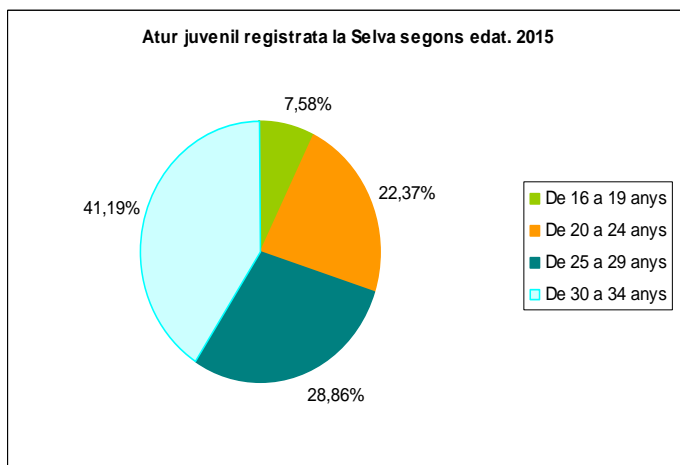
Entrant en detall amb les dades, analitzem **l'atur juvenil registrat segons franges d'edat** i també l'evolució en els darrers anys. Al municipi de Tossa, observem que aquells joves de 16 a 19 anys representen només el 5,2% dels joves registrats i que correspon a aquells joves que acaben de finalitzar els estudis d'educació secundària i que opten per introduir-se al món laboral. Tal i com apuntaven les dades de nivell d'instrucció dels joves de Tossa, s'entén que aquesta xifra pugui ser baixa ja que bona part dels joves prefereixen seguir la

seva carrera formativa amb estudis superiors. En canvi, a partir dels 20 anys i fins els 34, l'atur juvenil registrat augmenta exponencialment igualant-se entre les tres franges d'edat restants a un 30% cada una aproximadament (de 20-24, de 25-29, i de 30-34 anys).

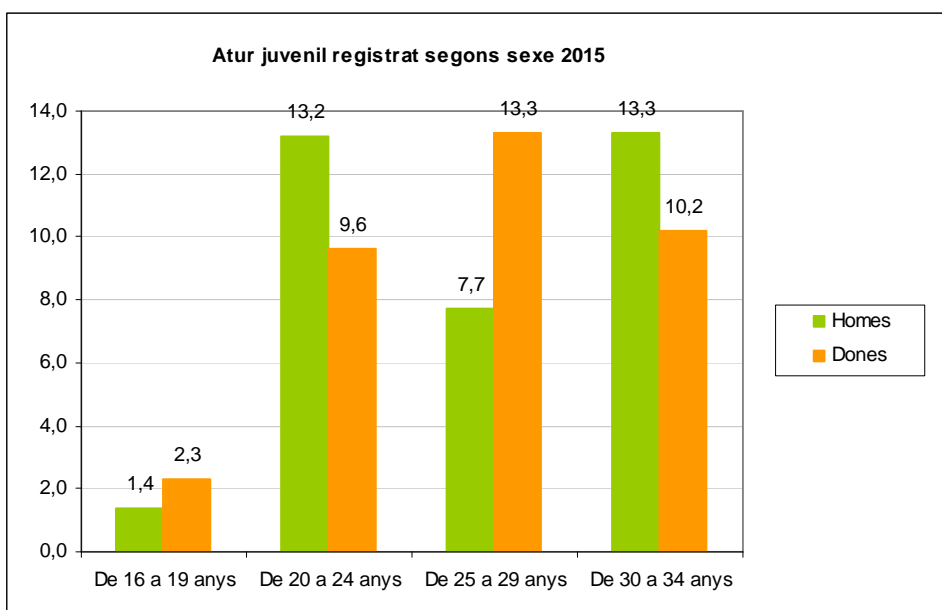
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Veiem com la realitat d'aquest municipi és similar a la de la comarca i a la catalana, tot i que aquestes dues, la franja d'edat entre 30 i 34 anys és superior a les altres, fins a doblar el registre respecte els que tenen entre 20 i 24 anys.

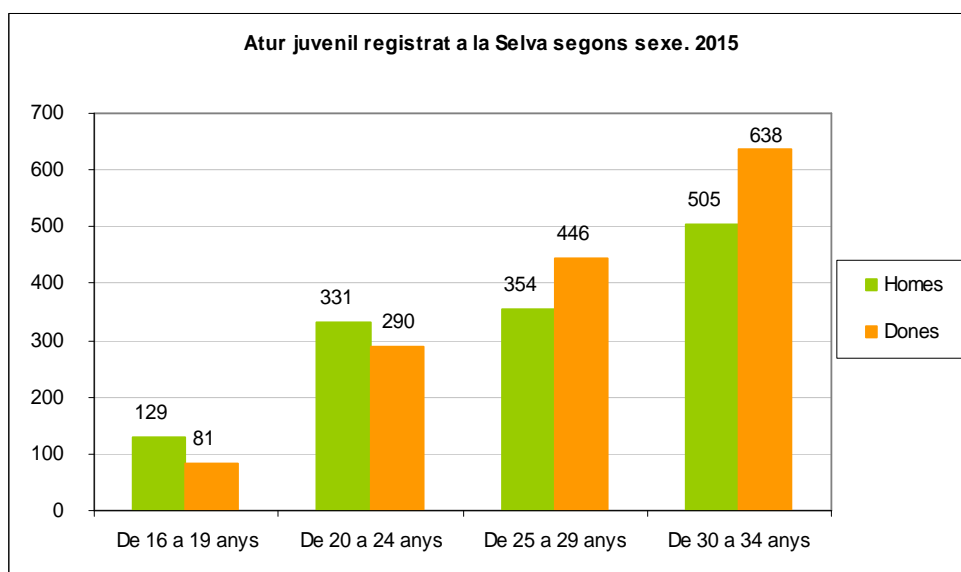
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Des del **punt de vista del gènere**, l'atur juvenil a Tossa no està marcat per un grup predominant, sinó que aquest canvia segons la franja d'edat. Destaquem doncs, com en la franja de 20 a 24 anys hi ha un 3,6 més d'homes, però en la franja de 25 a 29 anys les dones representen un 5,6% més.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació

A diferència de Tossa, a la comarca i a Catalunya el nombre de dones i homes per franges d'edat és més equilibrat i en les franges de joves més joves predominen els homes i en les franges de joves més grans predominen les dones.

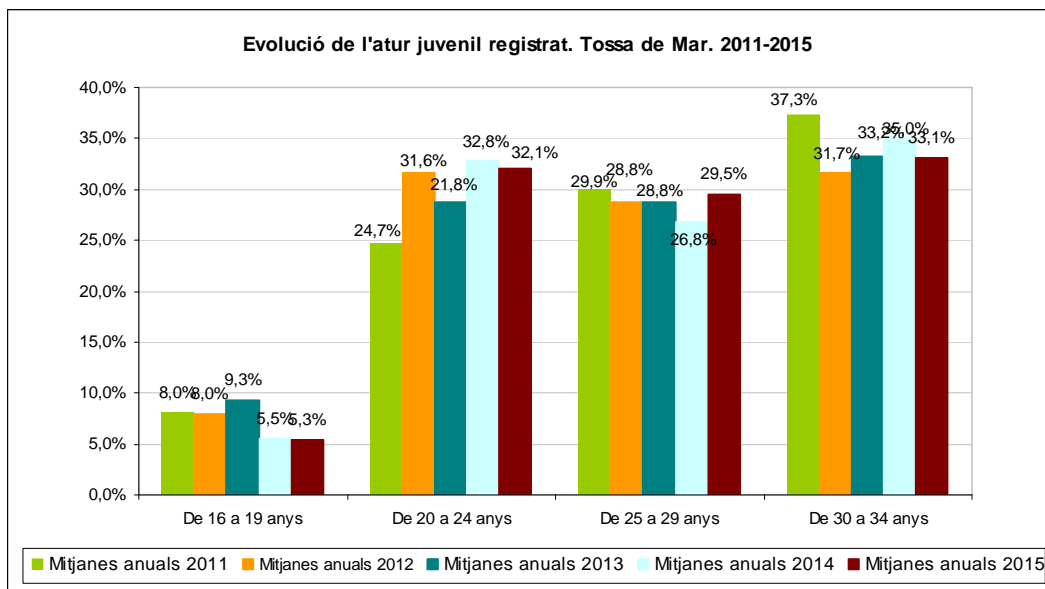

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Aquest fet es pot deure a que el col·lectiu masculí és més propens a deixar els estudis un cop acabat la secundària i que per tant intenten introduir-se abans al mercat de treball, mentre que les noies continuen el seus estudis. Segons l'Enquesta a la joventut de Catalunya 2012, la tendència dels darrers anys és que les dones tenen més estudis superiors que no pas els homes⁷.

⁷ Serracant, Pau; Fabra i Anton, Saleta. Enquesta a la Joventut de Catalunya 2012. Volum 2. pàg 188.

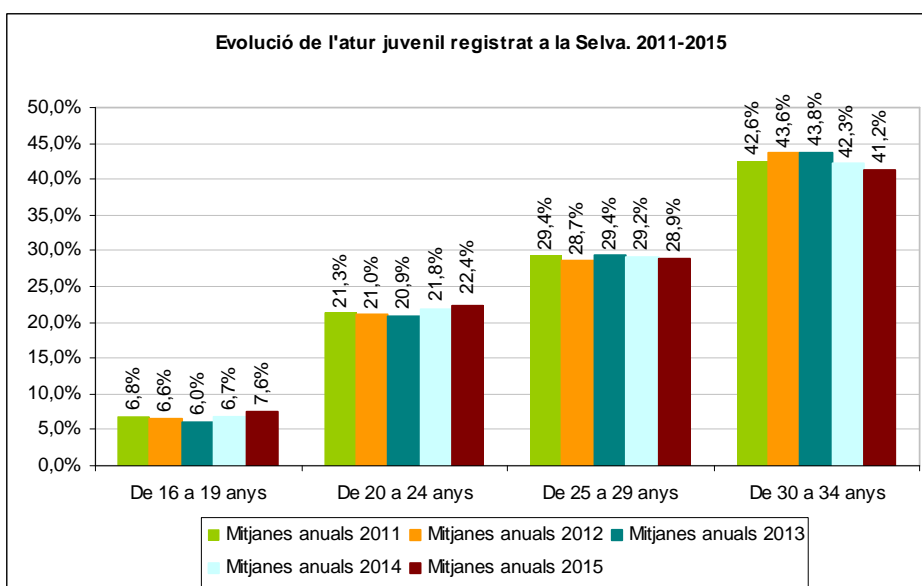
Segons l'evolució de l'atur juvenil entre els anys 2011 i 2015 per franges d'edat, observem com a Tossa de Mar la tendència és certament irregular i varia segons cada franja d'edat. Com a dades destacades observem l'increment d'un 7,6% en les edats d'entre 20 a 24 anys del 2013 al 2014, i la baixada del 5,6% entre el 2011 i el 2012 pels de 30 a 24 anys.

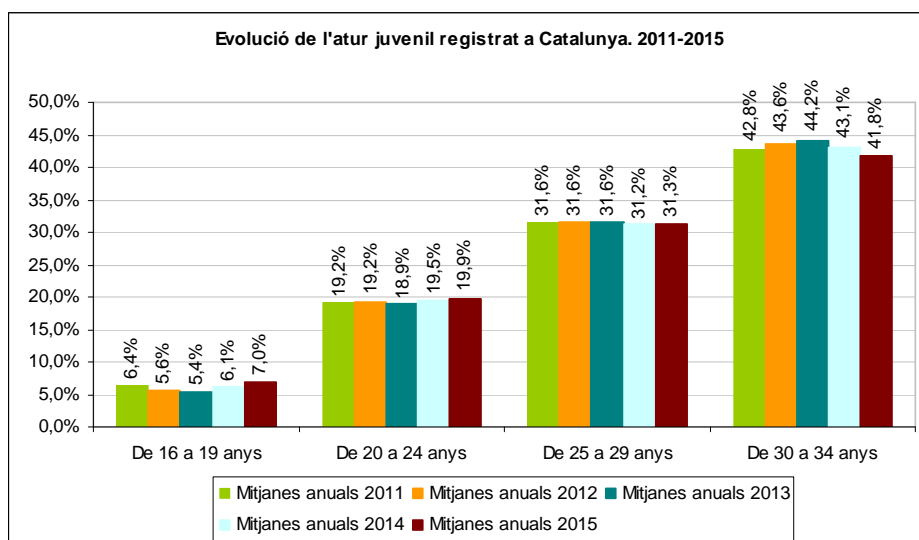
Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Aquest fet es pot deure a molts factors i és de difícil interpretació. Sí que podem anotar el propi fet de que la prestació d'atur pels joves de més edat s'hagi esgotat i per tant ja no vagin a registrar-se.

En general podem dir que des del 2011 els resultats en termes absoluts no han variat dràsticament, i aquest patró es visualitza clarament en l'àmbit comarcal i català, on pràcticament les diferents franges d'edat no difereixen entre elles al pas del temps.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació

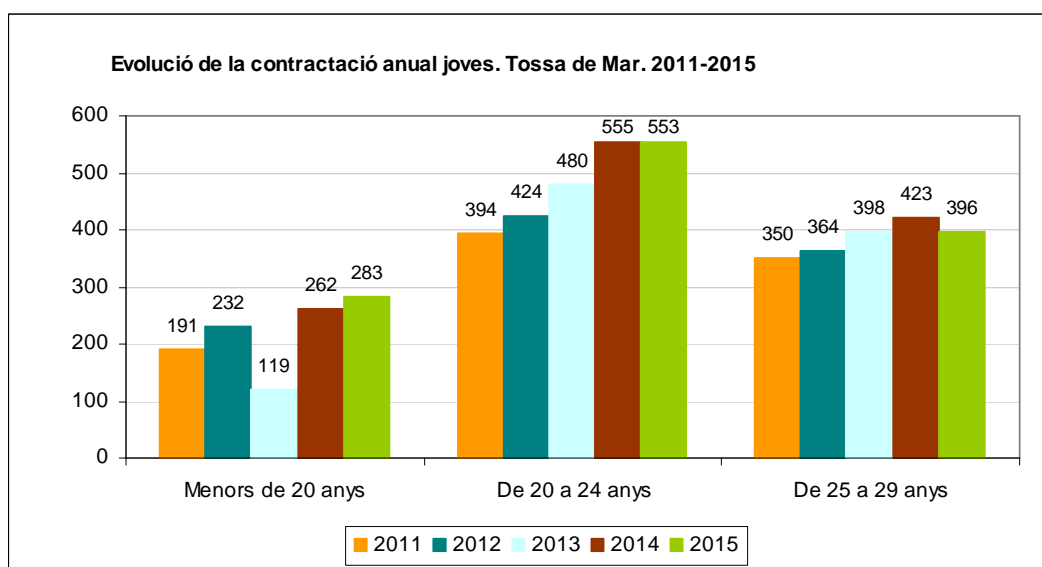
La contractació juvenil

A l'hora de parlar sobre els índex de contractació juvenil el primer que cal posar de relleu en el context de Tossa és el factor de l'estacionalitat laboral, i per tant de la temporalitat contractual. Si desgranem el tipus de contracte que es realitzen en relació als totals obtinguts en els darrers cinc anys, constatem que entre el 80 i el 90% dels contractes són temporals.

Cal fer esment però, que si bé les dades d'atur registrat permeten fer la classificació per franges d'edat fins al grup de 30 a 34 anys, les dades de contractació només ens permet veure les dades fins al grup de 25 a 29, ja que la divisió a partir dels 30 anys arriba fins als 45.

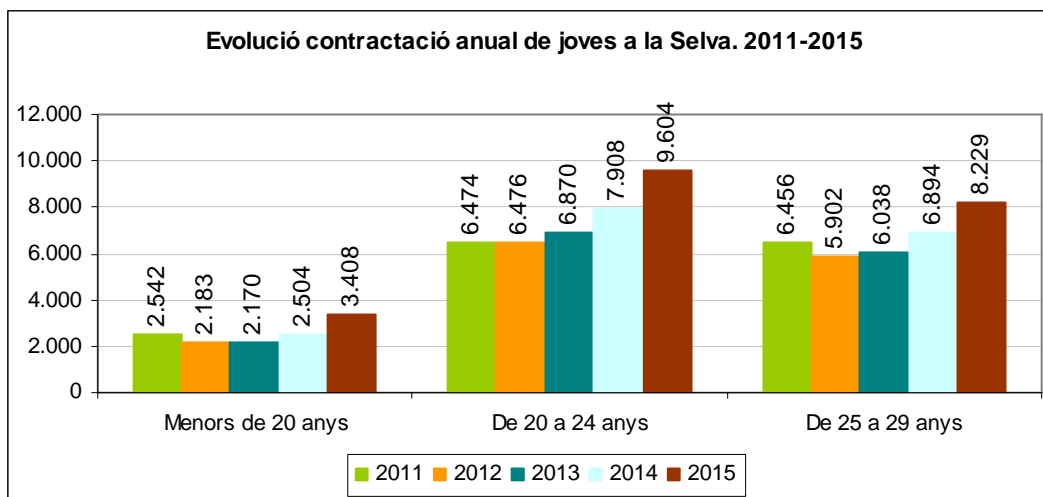
Dit això, l'evolució de la contractació jove els últims cinc anys té una relació directa amb el fenomen de la temporalitat laboral lligada al model de turisme de Tossa de Mar. Com podem veure en el gràfic, a termes generals, la majoria d'anys i de franges d'edat l'evolució de la contractació és positiva, això no implica que sigui contractació indefinida, ans el contrari, cada estiu aquests contractes es tornen a donar d'alta. Pels joves Tossa ofereix certes oportunitats laborals gràcies a un sector empresarial actiu, tot i la idiosincràsia mencionada.

Alguns trets a destacar que contradiuen aquesta relació són, d'una banda, la disminució l'any 2013 de la franja d'edat de menors de 20 anys i just el següent any augmenta notablement. D'altra banda, destaquem la baixada de l'índex de contractació en el 2015 a partir dels 20 anys i fins als 29.

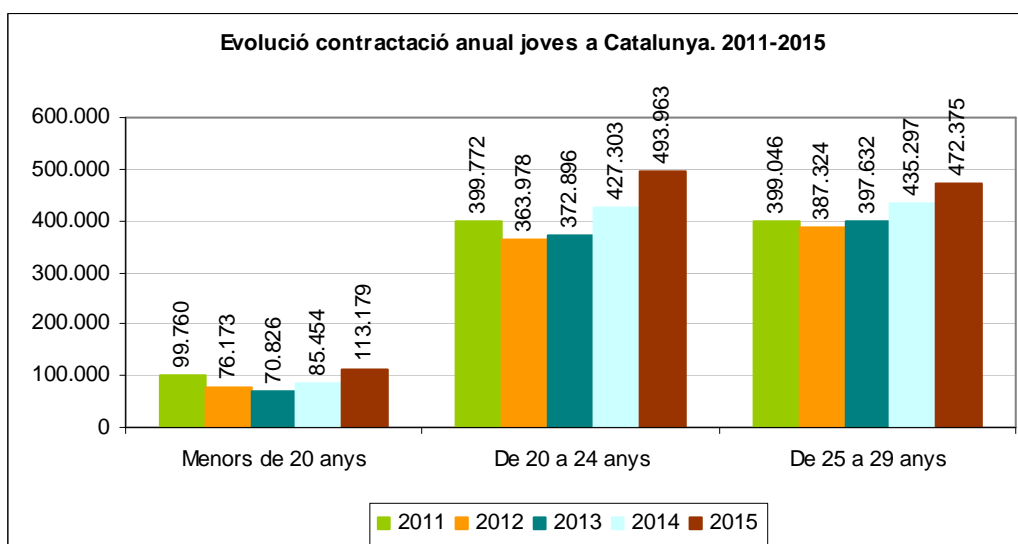

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Comparativament, la resta de territoris també mostren una lleu recuperació, sobretot en el darrer any, evolució que no coincideix amb la lleugera davallada de Tossa.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Departament d'Empresa i Ocupació

Un cop analitzades les dades quantitatives és moment de treballar les opinions extremes dels grups de discussió per obtenir una informació de proximitat i ajustada a la realitat del dia a dia del municipi.

Visions dels i de les professionals i agents socials del territori⁸

En aquest apartat destaquem els punts principals que van sorgir al grup de discussió de professionals i agents socials del territori, fent èmfasi en aquells on va haver una quòrum o coincidència amb les aportacions dels joves o de les persones entrevistades.

⁸ Per consultar el buidatge del grup de discussió de professionals i agents socials, així com l'entrevista a la directora de l'IES de Tossa veure annex.

La principal dificultat laboral a Tossa és que l'economia depèn del turisme i el tipus de feina és de temporada i precària. És fàcil trobar una primera feina i aquest escenari afavoreix a que hi hagi joves que no acaben la seva formació ja que tenen una entrada ràpida de diners. "Aquest és el caramel enverinat al qual s'han d'enfrontar els joves" de Tossa, ja que s'acomoden a aquesta situació i amb els anys els és difícil millorar les seves oportunitats laborals.

Una de les qüestions en què no hi ha consens és el model de turisme que vol Tossa i s'arriba a la conclusió que aquest hauria de ser un punt de primer ordre a abordar des de l'Ajuntament i la ciutadania, per què està clar que el problema laboral no només afecta el col·lectiu jove en concret, sinó que afecta a la població en general. Amb els recursos actuals és difícil generar ocupació durant èpoques fora de temporada, per tant, es considera que l'Ajuntament hauria de cercar alternatives laborals i fomentar altres fonts econòmiques.

Davant la preocupació compartida per millorar de condicions laborals destaquen la importància d'oferir formació per a joves per professionalitzar-se en el sector turisme o hostaleria. Amb aquesta iniciativa es podria pal·liar la fuga de joves qualificats que abandona el poble. "Una població qualificada i formada és riquesa per a tothom".

Visions dels i les joves⁹

Del debat generat en el grup de discussió els i les joves van estar d'acord en què el treball és un problema clau a Tossa molt marcat per la temporalitat, on es treballa des de Setmana Santa al mes d'octubre. Com van exclamar: "A l'estiu es curra molt i a l'hivern res".

El tipus de treball està totalment lligat al turisme i poder exercir una altre tipus de professió és difícil. Segons els joves, l'atur en els mesos d'estiu no és un problema juvenil, ja que és relativament fàcil trobar una feina de temporada encara que aquesta sigui precària, el més difícil és treballar d'una professió qualificada.

La majoria de joves participants els agrada la tranquil·litat de Tossa en temporada baixa, valoren positivament el seu entorn natural i cultural però reconeixen que un dels grans problemes és el treball i tot l'imaginar que comporta el model turístic: "M'agrada la tranquil·litat de Tossa, però el gran problema és el treball". "Aquí és difícil autorealitzar-se a nivell professional".

3.3.4 Conclusions i propostes d'intervenció

⁹ Per consultar el buidatge del grup de discussió jove, veure annex.

- L'Ajuntament no disposa de serveis específics per promoure i fomentar la inserció laboral dels joves tot i que la feina és una de les principals preocupacions i barreres per a la seva emancipació.
- Tossa és un poble que depèn econòmicament del turisme, de manera que la major part de les feines són de temporada i precàries. L'atur juvenil respecte les persones aturades de Tossa és del 27,8%, és a dir, força alarmant. Es planteja la necessitat de diversificar les fonts de treball i de qüestionar el model de turisme actual.
- Els i les joves poden treballar fàcilment en feines relacionades amb el turisme, però aquestes sempre són no qualificades. És una manera de guanyar diners ràpid i això afavoreix a que els joves abandonin els estudis aviat.
- La joventut amb formació qualificada no té oportunitats laborals a Tossa i acaba marxant fora per poder acomplir el seu projecte professional.

Propostes d'intervenció:

- Davant la situació actual de crisi econòmica existeixen pocs recursos a nivell municipal i l'objectiu és intentar enfortir el treball en xarxa, per una banda, amb els municipis veïns per tal d'impulsar iniciatives conjuntes, i d'altra banda, amb l'Oficina Jove de la Selva que ofereix recursos que es poden aprofitar a nivell local com el programa de Garantia Juvenil, el projecte Brigada Jove o formacions específiques.
- Oferir formacions per tal de millorar la qualificació dels treballadors i treballadores en el sector turístic i crear opcions de professionalització.
- Promoure accions encarades a la promoció d'altres sectors econòmics per tal de diversificar l'oferta laboral i mitigar la dependència econòmica de Tossa amb el turisme. La promoció cultural i de l'entorn natural són dos sectors a potenciar i amb oportunitats.
- Facilitar bonificacions o ajudes a empresaris per a la contractació de joves en millors condicions i que vagin acompanyades de formació sobre inserció laboral per tal de disminuir l'efecte "guanyar diners ràpid".
- Crear un espai de referència on els joves es puguin assessorar sobre sortides laborals, ajudes, beques, empenedoria, etc.

3.4 Joves i transició domiciliària

3.4.1 Introducció

El procés de transició domiciliària, o sigui abandonar la casa de la família d'origen i establir-se en una nova llar, esdevé i es percep com el punt de culminació en el procés d'emancipació de les persones joves en la seva transició cap a la vida adulta. Tot i això, malgrat representar un important punt d'inflexió en les vides juvenils, la dificultat d'accés a l'habitatge d'aquestes dues darreres dècades, resultat de les normes que marcava el mercat privat de l'habitatge, fa que actualment s'hagi trencat la linealitat de la transicions juvenils que es donaven majoritàriament abans d'aquest fenomen.

Les dades quantitatives analitzades a continuació, i el treball qualitatiu fet amb els grups de discussió i entrevistes, han de permetre determinar quina necessitat existeix al nostre municipi referent a ocupació, i en conseqüència establir quina incidència han de tenir les polítiques d'habitatge en el conjunt de les polítiques de joventut del present Pla Local.

3.4.2 Recursos i polítiques juvenils d'habitatge

Actualment Tossa no compta amb cap servei d'informació i assessorament sobre habitatge destinat a joves, ni està impulsant cap política en matèria d'habitatge que tingui previst l'oferta de vivenda de protecció oficial (VPO). Anteriorment, des del punt d'informació juvenil, s'havia ofert orientació en aquesta matèria però amb la desactivació del PIJ s'ha deixat de fer. A més, segons els objectius del PGOUM del 2011 figurava aconseguir habitatge protegit per a joves i gent gran. En el seu desenvolupament estava previst uns 330 habitatges sorgits de promocions públiques i de l'execució de nous plans especials. Aquests 330 habitatges havien de cobrir les necessitats estimades (pel possible creixement demogràfic) fins al 2015-2020. Aquest projecte ha quedat aturat arrel de la crisi econòmica i les conseqüències de la bombolla immobiliària que ha afectat el país.

En aquest sentit l'ajuntament de Tossa es coordina a través d'altres instàncies supramunicipals com l'Oficina d'habitatge de la Selva. Aquests serveis estan gestionats pels tècnics de l'Oficina i tenen el suport dels tècnics de l'Oficina Jove per tal de fer-los extensius a la comarca i especialment entre els i les joves. Les ajudes i prestacions que es gestionen són:

- Ajut al lloguer: Renda Bàsica d'Emancipació.
- Ajuts als lloguer: Ajuts Permanents al lloguer.
- Borsa d'Habitatge
- Rehabilitació

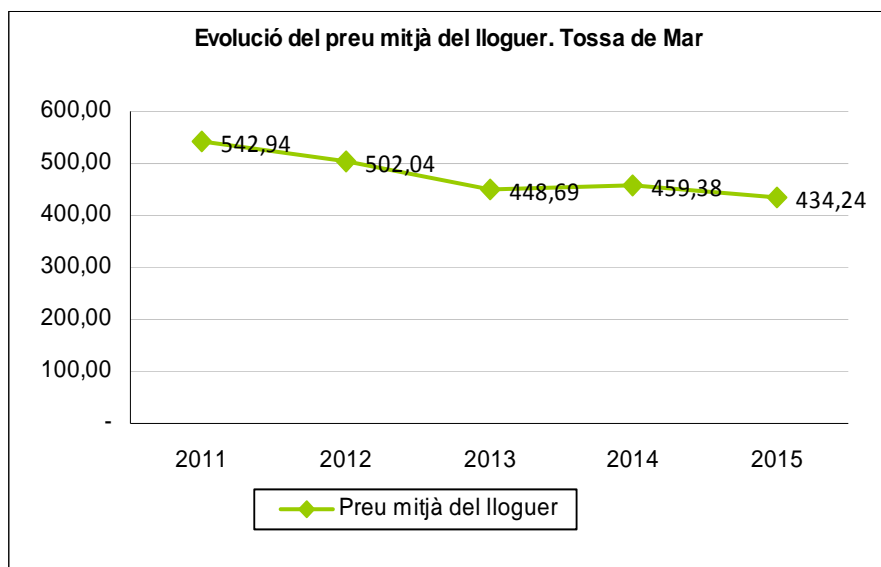
- Assessorament legal
- Habitatges de Protecció Oficial

3.4.3 Anàlisi de la realitat sobre l'emancipació juvenil

Les dificultats en el mercat de treball, l'augment de l'atur, la manca de polítiques d'habitatge i d'escassa producció d'habitatge social han provocat que aquesta demanda entre els i les joves es fa més forta, i se'ls considera un dels col·lectius amb més dificultats per accedir a l'habitatge.

Tenint en compte les dificultats per obtenir dades quantitatives en relació a l'emancipació juvenil en municipis petits, ens hem centrat en analitzar el preu mitjà de lloguer i el nombre d'habitatges en lloguer, fent-ne l'evolució i comparant-ho amb altres àmbits geogràfics. Aquests indicadors ens permet fer una descripció genèrica de l'estat del lloguer i detectar algunes oportunitats o mancances. Cal especificar que la taxa d'habitatges s'obté mitjançant el cens i per tant les darreres dades són del 2011.

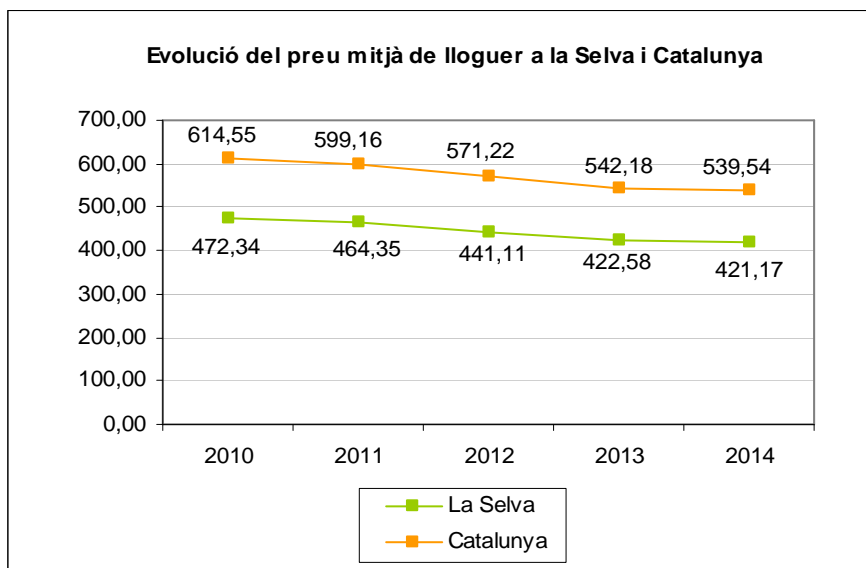
Com podem observar en les gràfiques d'evolució del preu mitjà del lloguer des del 2011 al 2015 a Tossa de Mar, la Selva i Catalunya ens mostren com aquest ha baixat progressivament i que a partir del 2013 el preu s'ha anat estabilitzant sense grans oscil·lacions i seguint un recorregut similar en els tres àmbits geogràfics.

Font: Elaboració pròpia. Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana, a partir de les fiances de lloguer dipositades a l'INCASÒL

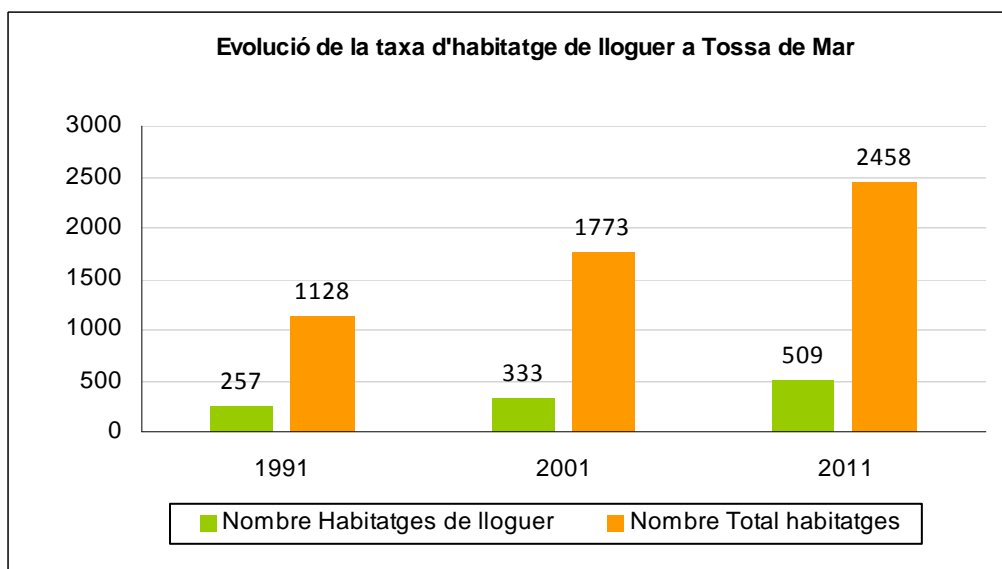
Els preus del lloguer a Tossa de Mar estan per sobre de la mitja comarcal i per sota de la mitja catalana, així doncs podem deduir que l'efecte turístic ha impactat

en els preus dels habitatges pel que fa a la diferència amb els municipis del voltant.

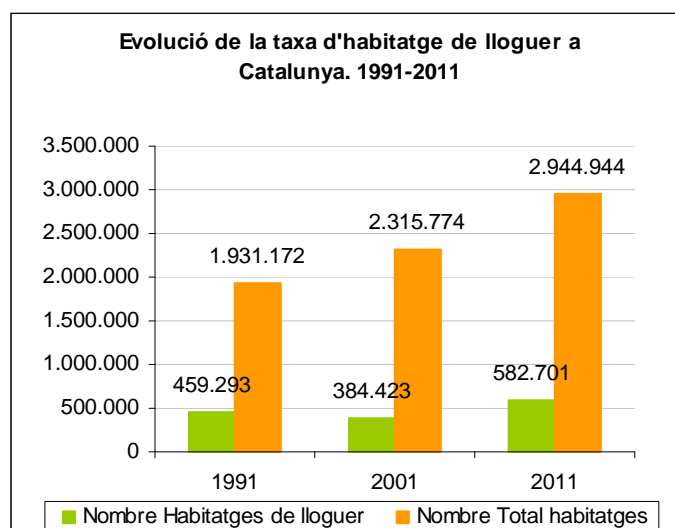
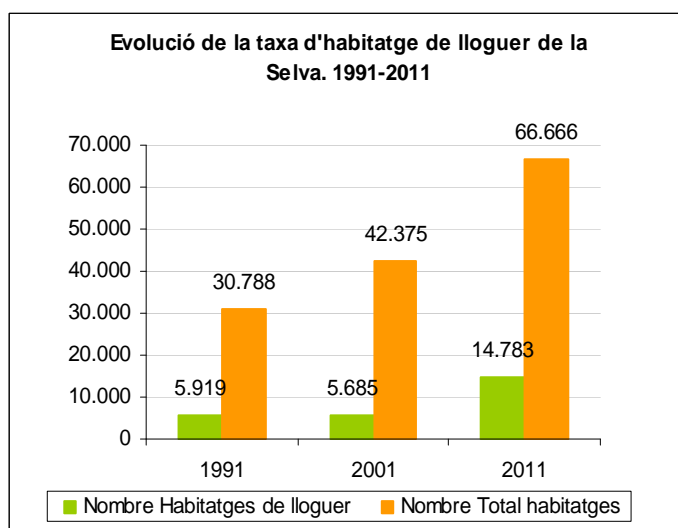
Font: Elaboració pròpia. Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana, a partir de les fiances de lloguer dipositades a l'INCASÒL

Pel que fa al nombre d'habitatges de lloguer i la seva evolució durant les dècades del 1991-2011 reflecteix clarament com l'oferta és molt limitada i en comparació al nombre total d'habitatges representa una part reduïda. Si bé és cert que ha augmentat i inclús s'ha doblat l'oferta de lloguer, també ho ha fet proporcionalment el la totalitat d'immobles. Per tant podem dir que a pesar de la nova construcció no hi ha hagut una aposta política per afavorir el lloguer, i que les limitacions actuals són conseqüència d'aquesta evolució.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Idescat (Cens de població i habitatges de l'INE).

A la Selva i Catalunya la tendència és molt similar que l'analitzada a nivell municipal, tot i que en ambdós casos s'aprecia una baixada d'habitatges de lloguer disponibles en el 2001 que queda mitigada per l'increment al llarg dels següents 10 anys, on a nivell comarcal es doble, passant de 5.685 (2001) a 14.783 (2011). A nivell català aquest augment també és important, però no tant rellevant com el comarcal.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades de l'Idescat (Cens de població i habitatges de l'INE).

Visions dels i les professionals i agents socials del territori¹⁰

En el grup de discussió que es va realitzar amb la participació d'agents socials amb incidència en els joves es va debatre sobre les possibilitats d'emancipació juvenil i sobre les polítiques d'habitatge destinades a aquest col·lectiu. En aquest punt, el grup va estar d'acord en posar de relleu tres punts claus. Cal dir que les aportacions són concises i escuetes ja que pel seu abordatge es requereix d'una inversió important, quelcom fora de l'agenda política actual.

Tossa, com tant d'altres municipis de la comarca i de Catalunya, va estar immersa en la bombolla immobiliària, moment on es va construir molts nous immobles i/o habitatges destinats al turisme.

Tot i l'alt nombre d'habitatges buits i construïts disponibles a Tossa de Mar, no existeix oferta de lloguer social ni pisos destinats específicament a la joventut. Es puntualitza que fa anys que hi ha un projecte polític que preveu la construcció d'habitatges de protecció oficial però que mai s'ha dut a terme i ha quedat aturat.

¹⁰ Per consultar el buidatge del grup de discussió de professionals i agents socials veure annex.

També es recalca l'existència de moltes segones residència buides bona part de l'any.

A més, els i les propietàries prefereixen llogar els pisos només els mesos d'estiu a turistes que llogar tot l'any a una família o estudiants, ja que obtenen més diners.

Aquest és doncs un motiu més que es suma a la tendència dels i les joves a marxar del poble. Es proposa la necessitat de crear una borsa d'habitatge social.

Visions dels i les joves¹¹

En general els joves veuen un desequilibri entre els salaris i els preus del lloguer, per això accepten amb resignació viure a casa els pares o compartir habitatge fins que trobin una feina estable o un lloguer assequible.

Tot i l'abundància de pisos buits, no hi ha cap política destinada a facilitar el lloguer social o per a joves i en general aquests són cars, tant per llogar com per comprar.

Els joves valoren l'entorn natural del municipi i la qualitat de vida, però creuen que el turisme a sobredimensionat el cost de vida i que en general Tossa és car pels ciutadans que hi viuen tot l'any.

3.4.4 Conclusions i propostes d'intervenció

- Com a conseqüència del model turístic, Tossa disposa de molts habitatges buits bona part de l'any, ja sigui per que són segones residències o per que només es lloguen durant els mesos d'estiu a turistes. Aquest fet encareix els preus dels habitatges disponibles, que estan per sobre la mitja comarcal.
- La dificultat d'accés a l'habitatge és generalitzada i el marge de maniobra de l'Ajuntament és limitat. Actualment no hi ha cap política específica destinada a promoure el lloguer social o ajudes pels joves.

Propostes d'intervenció:

- Una de les accions que es podria promoure a nivell municipal és la Borsa Jove d'Habitatge incentivant o bonificant als propietaris per llogar a preus més assequibles o justos als joves.

¹¹ Per consultar el buidatge del grup de joves veure annex.

3.5 Joves i vida saludable

3.5.1 Introducció

La joventut és una etapa en què es defineixen bona part dels processos que determinaran les condicions de vida futures. Per tant, quan parlem de joves i salut no hauríem de limitar-nos al tractament de les condicions de salut presents, o sigui a un enfocament purament biomèdic, sinó als hàbits i comportaments que tindran uns o altres efectes en les condicions de salut futures. En conseqüència, l'anterior afirmació considera dues tipologies de polítiques de salut: la prevenció de conductes de risc i la promoció d'hàbits saludables.

En aquests àmbit de l'anàlisi de la realitat, com que només es pot disposar de dades estadístiques de tot Catalunya i per tant són molt generalistes, s'ha treballat fent més incidència en el treball qualitatiu fet a través dels grups de discussió i entrevistes

3.5.2 Recursos i polítiques municipals de salut

L'únic servei d'atenció a la salut en el municipi és el **Centre d'Atenció Primària**, que compte amb un equip de metges, pediatra, infermeria, llevadors i psicòlegs. A l'estiu la plantilla s'amplia per donar resposta l'augment de població pel turisme. Pel serveis d'urgències, els hospitals comarcals més propers són el de Blanes o Calella.

El servei municipal d'esports és l'encarregat d'organitzar la distribució dels espais, horaris i el lloguer de les instal·lacions esportives municipals. En aquests equipaments es duen a terme diverses activitats i accions anualment destinades a la promoció de l'exercici físic i al coneixement i cura de l'entorn natural com a fonts de salut individual i col·lectiva. En són exemples la Festa de l'esport, l'Open Trial Vila de Tossa, la cursa popular de Tossa, la Festa del Pedal, la cursa de caiacs, les Olimpíades tossenques, la travessia de la Badia (cursa de natació), el Campionat de Pesca Esportiva, la Cronoescalada BTT a Sant Grau, etc.

Equipaments esportius públics:

- Zona esportiva: envoltada per un paratge natural idoni pel passeig i pel descans i amb circuits de senders abalisats, aptes per ésser recorreguts a peu o amb bicicleta de muntanya.
- Banyera de Ses Dones: zona marítima reservada per ús dels submarinistes a la platja de la Mar Menuda.
- Pavelló Poliesportiu
- Piscina Coberta Municipal amb piscines i sala d'aeròbic i fitness-musculació.

- Camp de futbol
- Zona fitness recreatiu: situada al Parc Calistenia i està pendent de renovació.
- Centre BTT la Selva gestionat des de la piscina municipal.
- Pista d'skate.
- Pista Vermella: d'accés lliure i habilitada per practicar esport.

Tossa de Mar també compte amb diversos espais destinats a la pràctica d'exercici físic però que són d'accés i ús privat, tals com hotels i clubs els quals organitzen algunes activitats conjuntament amb les entitats del poble.

Entitats que promouen l'esport a Tossa:

- Unió Esportiva Tossa
- ADET: psicomotricitat, bàsquet, futbol sala, ping-pong
- Motor Club Tossa: circuits de trial, trobades de motos clàssiques, trobades de cotxes antics.
- Unió Ciclista Tossa
- Associació Esportiva de Pesca Marítima "Turissa"
- Centre Excursionista de Tossa
- Societat de Caçadors Tossenca
- Gimnàstica Rítmica
- Off Road Club Tossa 4x4
- Club Aire Libre: esports d'aventura

Programa Salut i Escola: El servei de salut i escola proporcionat pel Departament d'Ensenyament i de Salut, i aporta un infermer/a als centres d'educació secundària, i pretén afavorir l'accessibilitat dels joves en temàtiques de salut, a través de tallers o consulta privada, amb els següent temes preferents: la sexualitat, les pràctiques de risc, les malalties de transmissió sexual, el consum de drogues i de trastorns relacionats amb l'alimentació. Per aquest any 2016 es té previst començar a treballar altres temàtiques com l'autoestima, les relacions afectives (amor romàntic) i la presa de decisions. Aquest projecte es porta a terme a l'IES Tossa de Mar.

A nivell supramunicipal Tossa compte amb el suport de **l'Oficina Jove de la Selva** que treballa la salut des d'un punt de vista transversal (incorporant-la en projectes de l'àmbit participatiu, formatiu i laboral) i integral (entenent que la persona és un ser físic, mental, emocional i social, i la seva salut també té aquestes diverses dimensions). Partim d'una visió positiva de la salut, centrada en allò que resulta saludable per a les persones més que no pas en les malalties i les limitacions, i que atorga un paper actiu i responsable a les persones en la seva salut i, per tant, en la seva qualitat de vida.

Els serveis i projectes de l'Oficina Jove en matèria de salut tenen per objectiu provenir els joves; és a dir, proveir-los de les aptituds necessàries per a afrontar un problema. La provenció es diferencia de la prevenció en què el seu objectiu no és evitar el conflicte sinó aprendre a afrontar-lo. En salut, es tracta d'oferir recursos als joves per poder afrontar situacions de vulnerabilitat o de risc per a la salut. En aquesta línia, oferim als municipis aquests serveis i projectes de provenció en salut:

- Atenció individualitzada en temes de salut, amb informació, orientació i, si cal, una derivació acompanyada a recursos especialitzats
- Suport a activitats de promoció de la salut
- Activitats de sensibilització a la comunitat
- Formacions concretes en temes de salut
- Participació a la Taula comarcal de Salut Jove

3.5.3 Anàlisi de la realitat juvenil en l'àmbit de la salut

En l'àmbit de salut és difícil obtenir dades directes de l'estat de salut del col·lectiu jove del municipi. Per aquest motiu, s'han utilitzat dades referides als joves a nivell de tot la Catalunya¹².

La primera dada interessant que ens planteja l'estudi és que en general, els joves catalans estan bastant satisfets amb la seva vida (una mitjana de 8 sobre 10). Malgrat això, cal tenir en compte una sèrie d'indicadors que tot i no representar ni a tot el col·lectiu ni, sobretot, a tot el territori, sí que convé que tinguem presents.

El consum de risc (drogues, alcohol i tabac) ha patit una disminució considerable els darrers anys. Aquest fet és deu, per una banda a les campanyes de sensibilització i canvis de patrons culturals, i per l'altra, a les dificultats per accedir a determinats consums vinculats a l'empitjorament de la situació laboral i econòmic de les persones joves. Per contra, cal destacar que aquesta mateixa crisi pot haver contribuït a incrementar l'ansietat i l'angoixa de les persones joves que es troben en una situació de més vulnerabilitat, incertesa i privació. Tot i que les variacions són petits (del 9,6% el 2006 al 10,5% el 2011) s'observa el risc de patir un trastorn mental entre les persones joves.

Si aprofundim en consums de risc, que són els temes més propers pels joves (com veurem en les aportacions dels grups de treball), destaquem que la tercera part de la població jove de Catalunya fuma tabac (la gran majoria diàriament) i que són els homes que fumen més que les dones, amb una edat mitjana d'inici del consum situada als 16 anys. Pel que fa al consum d'alcohol, la tercera part del

¹² Per aquestes dades genèriques, s'ha utilitzat: Gardel Domingo, Sandra i Serracant Melendres, Pau; Estat de la Joventut 2014. Observatori Català de la Joventut. Generalitat de Catalunya 2015. I Serracant, Pau; Fabra i Anton, Saleta. Enquesta a la Joventut de Catalunya 2012

jovent s'ha emborratxat alguna vegada, 2 de cada 10 almenys un cop al mes i 1 de cada 10 amb freqüència més elevada. A més, un 6% ha conduït un vehicle havent begut o ha anat en un cotxe conduït per una persona que ha begut. Finalment, en quant al consum d'haixix, 1 de cada 10 persones joves ho ha fet esporàdicament però només el 2% ho fa amb regularitat diària.

Si mirem la salut sexual es destaca l'avançament en les primeres relacions sexuals a edats cada cop més joves. El tipus de mètode anticonceptiu més utilitzat és el preservatiu masculí, utilitzat en 2 de cada 3 casos (63,9%), seguit per la píndola anticonceptiva (26,5%) i, a molta distància, per altres mètodes hormonals (10%). Tot i això un 20,5% dels joves que afirma haver tingut relacions sexuals amb penetració durant els tres mesos anteriors a l'enquesta, diu no haver utilitzat cap mètode anticonceptiu.

Però anem més enllà i no ens centrem exclusivament en aquells aspectes relacionats de manera negativa amb la salut, per exemple analitzem la pràctica esportiva dels joves. El 55,7% dels joves d'entre 15-34 anys afirma fer esport o exercici *molt o força sovint* i un 40,5% manifesta fer excursions.

Afegir que en molts casos les anteriors pràctiques es veuen afectades per les variables de classe social, gènere, edat dins la franja juvenil, nivell d'estudis, origen, situació geogràfica, però en el cas que ens afecta és impossible extreure'n conclusions al respecte.

Visions dels i les professionals i agents socials del territori¹³

Els i les professionals identifiquen el Centre d'Atenció Primària com a l'únic servei d'atenció a la salut existent a Tossa. En aquest sentit la joventut no disposa de cap punt d'atenció juvenil en l'àmbit de la salut, generalment et deriven a Blanes.

Com a punt fort per a la pràctica d'una vida saludable, els participants mencionen l'entorn natural immillorable de Tossa, el bon clima i les bones instal·lacions esportives disponibles. "És ideal per fer running, nedar, fer submarinisme, caminar pels senders, utilitzar les rutes BTT, entre d'altres". Es considera que aquest conjunt e afavoreix la pràctica de l'esport i s'opina que és quelcom amb possibilitats de potenciar i créixer.

Es considera que en general els joves de Tossa solen practicar esport, tot i que en menys mesura les noies, ja que aquestes no tenen tantes opcions que responguin als seus interessos. L'esport més practicat és el futbol.

¹³ Per consultar el buidatge del grup de discussió de professionals i agents socials veure annex.

Pel que fa a pràctiques de risc (consum de tabac, alcohol i altres drogues) s'aprecia que els joves solen fer "botellón" a la platja, consumeix principalment "porros" i l'accés a les drogues és fàcil. La infermera Carmen González constata l'atenció d'alguns casos que han arribat al CAP de joves de 14 anys gairebé inconscients per haver-se passat amb l'alcohol.

Carmen González ressalta la falta de regularitat i consolidació del servei d'atenció a l'Institut (programa Salut i Escola) ja que dificulta la possibilitat que els joves creïn l'hàbit d'emprar la consulta privada i parlar sobre salut en tots els seus nivells. La infermera explica que les consultes més freqüents són sobre sexualitat i transmissió malalties sexuals, sobrepès i trastorns alimentaris, ús de mètodes anticonceptius i orientació sexual. Per la seva experiència al llarg d'aquests anys a Tossa de Mar, González creu imprescindible treballar amb els joves a nivell d'autoestima i presa de decisions i no tant com posar un preservatiu. "Això fa anys que es treballa i seguim tenint casos d'embarassos o d'ús de la pastilla del dia després, per tant és més important que en el moment de la relació sexual siguin capaços de dir no, o d'aquesta manera no. També detectem que en general els nois els costa més parlar i expressar les seves emocions". Afegeix que s'ha detectat relacions, rols i dinàmiques masculistes tant entre els nois com entre les noies. Les dones especialment tenen el model de l'amor romàntic i nosaltres intentem incidir en aquest aspecte trencant els mites de l'amor i la comunicació entre les parelles joves".

Per a l'especialista de salut, també caldria treballar amb les mares i els pares dels joves, per què sovint s'observa que en el període de l'adolescència no saben com relacionar-se amb els fills o no comprenen les seves actituds i reaccions.. A més, afegeix que actualment els joves tenen accés total a la informació a través d'internet, però no saben on trobar la informació útil.

Per tal de reduir aquestes dinàmiques poc saludables, es veu necessari oferir un oci alternatiu per a que els joves estiguin ocupats i satisfets a diferents nivells. Una possibilitat serà impulsar un esplai o cau on es poden treballar valors educatius que són eines per la vida.

Visions dels i les joves¹⁴

En general els joves tenen la percepció de practicar hàbits saludables, sobretot en relació a l'esport i l'alimentació. En cap moment relacionen vida saludable amb benestar emocional però sí que reconeixen haver dut a terme alguna pràctica de risc molt lligades a l'oci nocturn i al temps lliure.

¹⁴ Per consultar el buidatge del grup de discussió jove veure annex.

Segons els joves el “botellón” ajuda a fer grup, tot i que reconeixen que els que ho fan amb 15 anys és merament per emborratjar-se. “Quan els joves sortim de festa fem botellón per costum i per economia”.

“Per lo petit que és Tossa, el consum de drogues entre joves és força alt”. S’exposa que el contacte amb les drogues forma part de l’etapa de joventut però que hi ha joves que s’acaben enganxant. L’accés és fàcil i l’edat que es comença a tenir les primeres experiències cada vegada és més prematura. “A l’IES les drogues estan prohibides, però els alumnes aprofiten l’hora del pati per fumar marihuana”.

Un cop al mes una infermera passa consulta a l’IES, aquest és un espai exclusiu per als joves, però aquests expressen que no hi van perquè coneixen a d’infermera i després se la troben pel poble, això els frena de fer algunes consultes.

3.5.4 Conclusions i propostes d’intervenció

- Els i les joves de Tossa solen practicar esport i valoren molt positivament les opcions que ofereix el municipi tant pel seu entorn com per les instal·lacions existents. Pel que fa a les noies es detecta un menor grau de pràctica d’exercici per una manca d’alternatives que els pugui interessar.
- L’accés a les drogues pels joves és molt fàcil, especialment pel que fa a l’alcohol, tabac i consum de cànnabis. La joventut relaciona el consum d’aquestes substàncies amb l’oci nocturn i ho veuen com quelcom “normal” i “comú” que forma part de l’etapa d’adolescència i joventut.
- La formació és un punt clau per reduir les pràctiques de risc, però cal posar èmfasi en aquelles eines i recursos que capaciten a l’hora de prendre decisions, posar límits i reforcen l’autoestima, i no tant en els riscos i la prohibició.
- Internet no garanteix que la joventut sàpiga on cercar la informació adequada i és important facilitar punts d’atenció juvenil en temes de salut on puguin trobar un espai de confiança, confidencialitat i sense judicis.

Línies d’intervenció:

- Ampliar l’oferta d’oci alternatiu i fomentar activitats de lleure educatiu.

- Consolidar el Programa Salut i Escola de manera que els i les joves puguin crear l'hàbit de parlar sobre diferents temes de salut.
- Oferir xerrades formatives destinades a mares i pares sobre comportaments i canvis de l'etapa de l'adolescència.
- Promoure la prevenció en relació a l'oci nocturn a través d'entitats que ja estan treballant en aquesta línia com Energy Control o Som.nit

3.6 Joves, Participació i Comunicació

3.6.1 Introducció

El PNJCat 2000-2010 va ser pioner en una altra manera d'incorporar la participació en les polítiques de joventut ja que entenia que aquesta no havia de ser només un eix substantiu pel qual fixar objectius com la construcció d'una ciutadania més activa i implicada, sinó que havia de ser una manera de fer (una metodologia) que afectés tots els altres reptes substantius de les polítiques de joventut. En conseqüència, les polítiques de foment de la participació de les persones joves, i de suport i promoció de l'associacionisme, tenen ja un cert recorregut en les polítiques de joventut a Catalunya i arreu.

El present apartat joves i participació ens ha de permetre veure quines formes de participació utilitzen els joves, com s'impliquen en la vida social, cultural i pública del seu poble i veure quines eines i facilitats tenen els joves per participar.

3.6.2 Recursos i polítiques municipals de participació

Tossa de Mar compte amb un teixit associatiu força nombrós, però no hi ha cap entitat formada exclusivament per joves, i la majoria d'entitats són de caràcter esportiu i/o popular.

A nivell juvenil, la participació és un dels grans dèficits, ja que a banda de no tenir cap associació formada per ells, ni tant sols estan organitzats en el camp del lleure on tradicionalment els joves tenen més presència. Actualment el paper del jovent en el Casa de Joves és el de merament usuaris i usuàries. Com hem descrit en l'apartat de recursos i polítiques municipals en l'eix educatiu, el Casal Jove ha passat per una etapa de decadència i està en l'agenda política iniciar una renovació de l'espai i el projecte de dinamització.

Pel que fa a recursos humans, l'ajuntament fa una aposta clara per l'àrea de joventut amb la figura d'una persona tècnica compartida de joventut del Consell Comarcal de la Selva, una persona coordinadora/dinamitzadora del Casal Jove i una persona conserge pel Casal Jove. Aquesta és una mostra de la importància que s'atorga al col·lectiu jove en l'actual context.

L'Ajuntament dóna suport a grups informals de joves i en aquests darrers anys només els grups de música han comptat amb recursos i infraestructures municipals per tal d'organitzar concerts i activitats.

A finals de l'any 2008 els ajuntaments de Lloret de Mar i Tossa de Mar, amb el suport de la Diputació de Girona, van iniciar els treballs de redacció de l'Agenda 21 Local, que és un pla d'acció per a millorar la qualitat i del desenvolupament sostenible del municipi en el que la participació de la ciutadania, i dels joves, és fonamental. L'Agenda 21 ha quedat aturada i no s'ha implementat.

Servei d'Informació general de l'Oficina Jove de la Selva: L'Oficina Jove es un espai on els joves poden trobar orientació i assessorament en tots aquells àmbits que interessin i preocupen com treball i salut. També poden rebre informació juvenil general en relació a la formació reglada i no reglada, cultura, lleure, carnet d'alberguista i associacionisme.

Canals de comunicació municipals amb els joves

- Web oficial de Tossa de Mar: trobem actes dels plens municipals, actes de les Juntes Govern Local, informació de totes les àrees del poble, notes de premsa, notícies de Tossa que surten a la premsa, agenda cultural, facebook, entre d'altres.
- Ràdio Municipal - Nova Ràdio Tossa: Difusió de les activitats que s'organitzen al poble en tots els àmbits
- Televisió local: Difusió de les activitats que es realitzen al municipi.
- L'Ajuntament informa: Butlletí amb articles d'informació, actualitat i opinió sobre el municipi, l'oposició i informacions d'interès.
- Serveis d'Informació destinats als joves:
 - Finestreta única: compleix les funcions d'oficina d'informació ciutadana i d'oficina d'atenció al nouvingut.
 - Punt d'acollida: comparteix la tasca amb l'oficina d'atenció ciutadana, afegint més informació i assessorament per les persones nouvingudes al municipi. Explicació del protocol d'acollida, acompanyament si s'escau i derivació a altres serveis si és necessari. Sovint els i les usuàries són joves.

L'Ajuntament de Tossa té per objectiu promocionar la ràdio local i rendibilitzar aquest recurs per tal d'obrir-lo a la societat. Aquesta iniciativa pretén fomentar la participació de la ciutadania i que aquesta s'apropri dels mitjans locals. En aquesta línia s'ha realitzat un taller de ràdio on han assistit joves de diverses edats que un cop finalitzat el cura seguiran vinculats al mitjà. D'altra banda, està previst poder establir vies de col·laboració entre l'institut i la ràdio.

3.6.3 Anàlisi de la realitat juvenil participativa

Si amb les dades de salut veiem com la informació que tenim al nostre abast és d'àmbit molt genèric, amb temes de participació les dades que podem obtenir encara són més genèriques i escasses.

L'enquesta a la joventut de Catalunya del 2012, detecta a grans trets que el 46,2% dels joves col·labora, participa o es membre d'alguna associació o col·lectiu, però que aquest percentatge disminueix fins al 31,7% en el moment en que deixa de tenir-se en compte les entitats esportives.

Per franges d'edat, l'enquesta determina una evolució inversa dels percentatges de participació i segons la tipologia d'entitat. En aquest sentit, i parlant sobre entitats polítiques, els joves que més hi participen són els de 25 a 29 anys (18,5%) seguit pels de 30 a 34 anys (17%). En canvi, a les entitats no polítiques, els joves més participatius són els de 15 a 19 anys, amb un 23,9%, mentre que els que menys hi participen són els de 30 a 34 anys amb un 16,8%. Aquest fet es deu a que els joves de 15 a 19 anys encara arrossegueu dinàmiques associatives pròpies de l'adolescència on predominen organitzacions com les entitats de lleure, les culturals o les d'oci.

Si ens fixem en la variable de gènere, no trobem diferencials substancials en quant a participació en organitzacions polítiques, en canvi, en les no polítiques si que hi veiem una participació més alta del col·lectiu femení.

Una altre variable important és la territorial. Si bé, no es detecten gaires diferències en funció de la mida del municipi, si que es destaca que la participació a comarques gironines és inferior en general que en d'altres territoris. En aquest sentit, només un 7,6% col·labora en organitzacions polítiques i un 10% ho fa en les no polítiques.

Visions dels i les professionals i agents socials del territori¹⁵

¹⁵ Per consultar el buidatge del grup de discussió de professionals i agents socials veure annex.

Les persones participants dels grups de discussió realitzats per tal de captar quina és la visió d'aquelles persones que tenen algun tipus de relació o incidència amb el col·lectiu jove, expressen la seva preocupació per la manca de participació dels ciutadans i ciutadanes de Tossa, i com a tals també del jovent. "Hi ha poca cultura de la participació i és una realitat el fet que costa molt que la joventut s'impliqui amb l'activitat del poble."

Per aprofundir en aquest punt, s'identifica la falta d'exemple com a un del motius de la desvalorització de la participació, és a dir, si les famílies no creuen que la participació és un element important en l'aprenentatge de les persones, és difícil que els fills i filles actuïn diferent.

També s'apunta com a un problema la manca de cultura del voluntariat, ja que ha arribat el punt en què "els joves només participen si treuen alguna cosa a canvi". Els moments clars on la joventut realitza activitats de manera altruista són amb el casal d'estiu i el parc de Nadal. El fet que siguin activitats puntuals fa difícil que pugui proliferar i consolidar-se.

En aquest sentit veuen la necessitat de crear inquietud i interès entre el jovent i per això és important preguntar què els interessa i conscienciar a la població que participar és positiu a nivell individual i col·lectiu.

En l'entrevista a Concepción Martínez, directora de l'IES de Tossa, afirma que la participació entre els joves "és com un peix que es mossega la cua: es fan propostes que tenen poca acollida, i com es participa poc les propostes no s'acaben impulsant. A nivell d'IES la participació és un element que intentem fomentar molt i la nostra percepció és que quan els joves tenen la oportunitat participen activament".

Un dels altres motius que no fomenten la participació juvenil és que a Tossa no hi ha àmbits de participació organitzats i estructurats, i els joves no disposen de cap espai de trobada adequat a les seves necessitats. Aquesta mancança redueix les possibilitats de cohesió i autoorganització juvenil.

Visions dels i les joves¹⁶

En primer lloc, la percepció que tenen els propis joves del Casal Jove és que ha deixat de ser un espai jove, ja que les persones que actualment encara hi assisteixen són molt passius i les activitats que s'hi organitzen són pel públic en general sense estar pensades en els interessos juvenils.

¹⁶ Per consultar el buidatge del grup de discussió de joves veure annex.

El grup expressa els desig que “ens agradaria que al Casal hi hagués una tele on veure pelis, partits de futbol, que fos un espai adaptat per passar les tardes de divendres, un punt de trobada i reunió, etc.”.

La visió dels joves d'entre 17 i 25 anys és que actualment no disposen de cap espai específic pels joves on reunir-se i organitzar-se i mentrestant ho fan en bars. Els més joves expliquen que el seu punt de trobada és el camp de futbol ja que no tenen altres activitats a fer i la seva economia no els permet anar diàriament als bars.

Des del punt de vista de la joventut és difícil poder organitzar activitats com concerts o festivals, ja que l'Ajuntament sol·licita molta burocràcia i el sector hostaler no sempre els recolza, ja que el que prioritzen és l'interès del turisme. Expressen la necessitat de millorar la comunicació amb el consistori i que aquest els tingui en compte en els processos de presa de decisió.

També van afegir la necessitat de millorar els canals de comunicació municipals, ja que no existeix cap programa cultural de les activitats previstes i actualment no s'identifiquen ni amb la ràdio ni la televisió. Els agradaria poder participar d'aquests dos mitjans, especialment la ràdio, conduint algun programa.

Finalment, alguns dels participants van explicar les limitacions per poder participar de forma regular en l'organització d'activitats donat la falta de temps lliure.

3.6.4 Conclusions i propostes d'intervenció

Després d'analitzar l'estat de la participació dels joves a Tossa de Mar i de considerar les visions i opinions de les persones participants en el procés d'elaboració d'aquest pla local, extraiem algunes conclusions que ens ajuden a definir algunes possibles propostes d'intervenció en aquest àmbit.

- L'espai de referència pels joves de Tossa de Mar és el Casal Jove, però en els darrers anys aquest ha deixat de ser-ho per què la joventut no s'identifica amb l'ambient i les activitats que s'hi fan. Actualment aquest té una “mala” imatge pel jovent, i és per això que l'Ajuntament està impulsant una etapa de renovació per recuperar la raó de ser d'aquest equipament.
- S'ha coincidit en destacar la manca de cultura participativa i del voluntariat, no només dels joves, sinó també de la població en general. L'interès en ser persones proactives i per l'associacionisme és baix. Aquesta baixa participació s'explica per:

- La baixa motivació, per la poca participació dels joves en els processos de decisió d'allò que els afecta.
 - La desvalorització de la participació, aquesta no es percep com a un valor social positiu. Les coses es fan a canvi de quelcom.
 - L'absència d'un espai on la joventut es pugui reunir i organitzar.
 - La falta de temps lliure.
- Tot i aquesta percepció majoritària, es detecta un desig de participació i de tenir veu pròpia en la vida del municipi.

Propostes d'intervenció:

- Dotar el Casal Jove d'un projecte de dinamització juvenil que posi especial rellevància al lleure i l'educació en valors.
- Crear espais de participació directa on els joves tinguin un paper actiu i millorar els canals de comunicació entre l'Ajuntament i la joventut per tal que les activitats que s'organitzin responguin als seus interessos.
- Fomentar espais de participació que impliquin a la població en general amb l'objectiu de generar una cultura de la participació i del voluntariat.
- Obrir els mitjans de comunicació a la població, per que aquests siguin també canals de participació i d'aprenentatge.

3.7 Joves, Cultura i Oci

3.7.1 Introducció

L'oci, el temps lliure i les activitats que s'hi desenvolupen, en aquest cas vinculades al món de la cultura en sentit ampli, en els darrers anys estan esdevenint cada cop més fonamentals en la vida de les persones joves, tot contribuint a estructurar les seves identitats subjectives. Els i les joves han de poder desenvolupar les seves capacitats d'expressió artística, per comprendre les manifestacions de la nostra cultura i de les altres i gaudir-ne, i accedir així, als béns culturals, a més dels materials als que ja estan més avesats a consumir.

En aquest apartat s'analitza quines formes culturals i activitats d'oci promouen els joves i també quina tipologia és la que més gaudeixen, així com també aquelles a les que no tenen accés.

3.7.2 Recursos i polítiques culturals municipals

El municipi de Tossa de Mar té una gran riquesa i patrimoni cultural. Històricament artistes amb reconeixement internacional s'han vinculat en aquest poble que ha mantingut la seva bellesa arquitectònica i paisatgística, dotant-lo d'un referent també a nivell cultural, especialment pel que fa a la pintura.

Casa de Cultura: Situada a l'antic hospital de Sant Miquel, és un edifici construït l'any 1773 i és l'únic exemple d'arquitectura barroca civil existent a la vila de Tossa. Des del 1984, època en que l'edifici va ser restaurat i rehabilitat, s'utilitza com a seu de les activitats culturals locals (exposicions, cinefòrums o cursos de català per adults). Des de l'any 2005 acull també el projecte de L'escola Municipal de Música.

Museu Municipal: Sales d'exposicions amb un ampli fons d'obres. Compta amb col·leccions d'arqueologia, pintura catalana, pintura estrangera, escultura i vidre.

Centre d'Interpretació dels Fars de la Mediterrània: Punt d'exposició permanent que ofereix un atractiu recorregut pel món dels fars i de la vila de Tossa.

Museu Etnogràfic Can Ganga o Can Leandro: és una de les primeres edificacions situada fora de la muralla el s. XVI, i és un exemple de gòtic civil popular. En el seu interior encara es conserva una fresquera excepcional, excavada en la roca viva.

Mòdul de música: espai adequat per a que els grups musicals del municipi puguin assajar.

Cinema: Aquest equipament és de propietat privada i principalment acull la programació cinematogràfica (periodicitat irregular) i altres actes artístics com concerts de petit format.

L'Ajuntament actua com a mediador i facilitador entre les demandes trameses per part dels joves sol·licitant espais per a organitzar activitats d'arts escèniques (dansa i teatre) i musicals i el Cinema o l'institut. Amb aquest darrer tenen un conveni que estableix que l'ajuntament pot organitzar activitats a la sala polivalent de l'institut sempre i quant aquestes no incloguin la venda de begudes alcohòliques.

Entitats culturals:

- Grup de teatre Teiaterus Barrejats
- Associació de músics TAM
- Coral Tossenca/Amics de la Música

La cultura popular també ha esdevingut un element amb molta força al municipi, cal destacar les fires i festes populars i tradicionals:

- Festa de Carnestoltes (rua, ball, concursos de disfresses, etc.)
- Festa de Sant Jordi (Concurs de rams de flors, fira de llibres i roses, recital de poesia, concert de Sant Jordi, etc.)
- Festa de la Santa Creu
- Aplec de la Mare de Déu de Gràcia
- Corpus Christi
- Diada del pescador i trobada de barques de vela llatina
- Festivitat de Sant Antoni
- Revetlla de Sant Joan
- Festivitat de Sant Joan
- Festa Major de Sant Pere
- Festa de Sant Grau
- Diada de l'11 de setembre
- Representació de "Els Pastorets"
- Cavalcada de Reis
- Festa Major d'hivern de Sant Vicenç
- Sant Antoni Abat
- Sant Sebastià – Festa del Pelegrí

Finalment cal dir que aquests darrers anys Tossa ha fet un esforç per renovar algunes de les activitats que poden suscitar interès entre els joves, especialment aquelles que tenen lloc els mesos d'estiu com la Festa Major que cada any guanya més adeptes. Aquesta iniciativa vol també diversificar l'oferta d'oci juvenil i pel 2016 està previst la celebració de la primera edició del Festival Internacional de Rumba Catalana (mes de juny).

3.7.3 Anàlisi de la realitat cultural juvenil

Mitjançant les dades de l'Enquesta a la joventut de Catalunya 2012 podrem obtenir unes pinzellades molt genèriques de les tendències actuals en quant al consum d'activitats culturals i quina tipologia d'oci tenen els joves. Malgrat estem parlant de dades de tot Catalunya, podrem detectar si les tendències que ens mostra l'enquesta es poden extrapolar al nostre municipi.

Principalment, una informació rellevant i a tenir en compte és el canvi d'usos i costums culturals que ha propiciat la "revolució" tecnològica, que ara ja està completament integrada en la vida cultural de tota la població i especialment en els joves. A més, la crisi econòmica ha modificat alguns hàbits culturals, de

manera que tenim uns joves amb uns costums diferents als joves de fa una dècada.

En aquest sentit, apareixen formes de consum cultural noves, clarament relacionades amb les possibilitats que ofereixen les noves tecnologies. La manera de veure la televisió, escoltar música, llegir els diaris o gaudir de films ha canviat per complet.

I també es detecta un canvi en el tipus d'oci que realitzen. La reducció d'activitats com anar de compres, llegir llibres, anar a espectacles culturals o viatjar fora de Catalunya afavoreix l'increment d'activitats "low cost" com quedar amb els amics, sortir a passejar, estar amb amics al carrer, jugar amb videoconsols, etc...

Analitzant per tipologia concreta d'oci, trobem que el tipus d'oci que més fan els joves de 15 a 34 anys és el considerat oci esporàdic (activitat d'oci a casa o quedar amb amics) amb un 28,6%. Per contra, el menys realitzat és l'anomenat oci cultural (joves que fan de tot però amb especial intensitat en les activitats culturals) amb només un 10% dels joves enquestats. Els altres tipus d'oci, que són el de baixa intensitat, el relacional i el lúdic digital, suposen un 26,3%, un 21,6% i un 13,4%, respectivament.

Visions dels i les professionals i agents socials del territori¹⁷

Tossa, a pesar del seu llegat cultural, té una carència important en quant a oferta i varietat cultural, especialment pel que a l'oci nocturn durant els mesos d'hivern. Aquesta mancança es veu agreujada per les limitacions que té l'ajuntament a l'hora de subvencionar activitats culturals.

Les activitats lúdic-esportives són molt nombroses i es comenta que el futbol arrossega molta gent, però que Tossa hauria d'intentar ampliar el ventall d'opcions culturals ja que segons la seva percepció "si no hi ha futbol no hi ha res".

Es comenta la necessitat d'obrir un local social per a joves tipus casino o centre cívic, que fos un punt de trobada juvenil a partir del qual es generés un corrent cultural.

Visions dels i les joves¹⁸

En general el jovent relaciona exclusivament l'oci amb l'oci nocturn, i propostes d'oci cultural les fan de manera molt puntual i majoritàriament fora del municipi.

¹⁷ Per consultar el buidatge del grup de discussió de professionals i agents socials veure annex.

¹⁸ Per consultar el buidatge del grup de discussió de joves veure annex.

Segons els joves, a Tossa no hi ha gaires opcions d'oci, especialment nocturn, de manera que han d'anar a poblacions veïnes i agafar cotxe. Aquest fet s'intensifica durant els mesos d'hivern que és quan el poble està de temporada baixa i tanquen tots els negocis.

Excepte per fires de Girona on s'organitzen busos, la resta de caps de setmana els joves han d'agafar els cotxes, i per evitar beure i conduir han d'anar amb taxi, de manera que és molt car sortir de festa. "L'alternativa és espavilar-se i a vegades es beu i es condueix alhora".

L'oci nocturn a Tossa està molt lligat al turisme i aquest no és de l'interès dels i les joves ja que els tipus de festa que aporten no conviden a establir vincles. Per contra, valoren molt positivament la Festa Major de Tossa, ja que consideren que ha millorat molt respecte anys enrere.

El jovent considera que la programació que es fa a la Casa de Cultura no els interessa, ja que no s'organitzen espectacles ni propostes atractives per aquest públic. La falta d'equipaments culturals adaptats per acollir obres de teatre, passi de pel·lícules, música en directe limita molt la possibilitat de desenvolupar hobbies.

Els canals de comunicació que solen utilitzar per informar-se de les activitats que estan programades utilitzen les xarxes socials de l'ajuntament, però confessen que no s'assabenten de les activitats i que tampoc utilitzen la TV i la ràdio per què estan desfasats.

3.7.4 Conclusions i propostes d'intervenció

- L'oferta cultural a Tossa de Mar és limitada i la majoria d'activitats que s'organitzen no responen als interessos dels i les joves.
- L'oci nocturn es centra en anar de discoteques i la majoria de joves durant els mesos d'hivern marxen a altres municipis amb l'agreujant d'haver d'agafar el cotxe. L'oci a Tossa està molt vinculat al turisme i aquest no és atractiu pels joves ja que no poden establir vincle amb els i les turistes. Queda clar doncs que manca oferta d'oci nocturn alternatiu local, especialment a l'hivern.
- S'apunta a la necessitat d'obrir o adequar nous equipaments culturals que puguin acollir activitats com teatre, música, cinema, etc. També es proposa la possibilitat d'obrir un espai juvenil tipus casino o centre cívic on es generin activitats culturals impulsades pel jovent.

Propostes d'intervenció

- Adequar i/o facilitar la mediació per la disposició d'un equipament per a la realització d'activitats culturals promogudes pel jovent.
- Editar un programa (format paper i online) amb les activitats culturals trimestrals per facilitar que la informació arribi al màxim de persones possible.

3.8 Joves, Cohesió social i Mobilitat

Tot i que al llarg dels reptes del PNJCat es desenvolupen estratègies i objectius encaminats a diluir els efectes negatius de l'estructura social i l'entorn en relació amb cadascun dels àmbits i esferes de la vida de les persones joves, cal fer èmfasi en que les polítiques de joventut vagin més enllà i abordin aquells factors que, vinculats amb el model de societat i territori, són potencialment generadors de desigualtats socials. Així doncs, l'entorn i el context social resulten cabdals en la configuració de les oportunitats de totes les persones, òbviament també de les joves, per desenvolupar satisfactòriament i en igualtat d'oportunitats les seves trajectòries de vida.

3.8.1 Recursos i polítiques municipals

Serveis Bàsics d'Atenció Social: Tossa de Mar disposa de la figura d'una educador social i una treballadora social de Benestar Social del Consell Comarcal de la Selva i s'encarreguen d'atendre les persones i famílies que es troben en situació de vulnerabilitat social. Els Servei Socials són els encarregats de detectar casos de marginació social i d'endegar les accions oportunes per eradicar-les.

Es porten a terme classes de català per adults per els immigrants extracomunitaris i reforç de català a l'escola per a nens i nenes fills d'immigrants amb dificultats per l'aprenentatge i la comunicació en català.

Entitats d'atenció social:

- Càrites
- Creu Roja

Tal com hem vist anteriorment la mobilitat és un factor molt important que afecta directament a àrees bàsiques com l'habitatge, el treball i l'educació. Tossa és un municipi que durant molts anys ha estat aïllat de la resta de pobles de la comarca

de la Selva, ja que fins fa uns 20 anys no es van arreglar les carreteres que comuniquen Tossa amb Llagostera, Sant Feliu de Guíxols i Lloret de Mar. La particularitat de Tossa és que, per les característiques de les seves carreteres (de corbes) la distància per anar a altres poblacions no es mesura amb quilòmetres sinó amb temps invertit.

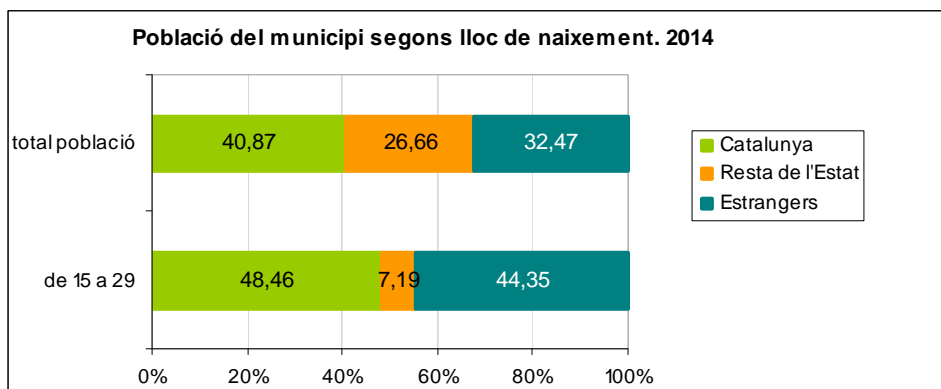
La situació s'agreuja per la limitada oferta de transport públic que hi ha al municipi, connectat únicament amb un autobús cada hora a l'hivern i cada mitja hora a l'estiu amb Lloret; dues línies de Tossa a Girona i un autobús d'anada al matí i un altre de tornada al vespre de Tossa a Barcelona (a l'estiu són dos autobusos d'anada i dos de tornada). Recentment s'ha establert una nova línia diària directa a l'aeroport de Barcelona. Les dificultats de mobilitat si no es disposa de cotxe propi són òbvies i afecta directament a gairebé tots els àmbits de la vida dels joves.

3.8.2 Anàlisi de la realitat juvenil

Un punt important a analitzar és l'estat de la cohesió entre els ciutadans i ciutadanes de Tossa de Mar considerant les variables de territori i context social. Aquest darrer pren rellevància pel que fa al col·lectiu immigrant, ja que entendre el nivell de cohesió social del municipi ens ajuda també a entendre i prendre mesures per facilitar la inclusió de tots els col·lectius, reforçar les xarxes de suport i ajuda i respondre a necessitats concretes que contraposin dinàmiques de desigualtat i discriminació.

Per a l'anàlisi quantitatiu de l'àmbit de la cohesió social utilitzarem majoritàriament dades sobre els processos migratoris que hi ha a Tossa de Mar i els posarem en comparació amb d'altres àmbits territorials. Així podrem analitzar quin pes té el col·lectiu immigrant al municipi i sobretot quin pes té dins el propi col·lectiu jove. En aquest sentit, les dades utilitzades són actuals i locals i per tant ens permeten un anàlisi més detallat. Pel que fa a aquelles dades referides a la mobilitat caldrà que tornem a l'àmbit territorial global, ja que només disposem de dades molt genèriques.

El primer gràfic que presentem ens mostra la distribució de la població de Tossa de Mar (genèrica i jove) segons el lloc de naixement durant 2014. La dimensió d'anàlisi canvi força si ens referim a la població en general o específicament a la joves, el que sí podem afirmar és que en cap cas la població nascuda a Catalunya supera el 50%, dada molt significativa. A Tossa, el percentatge de persones nascudes a territori català, a la resta de l'Estat espanyol o a l'estranger manté certa proporcionalitat malgrat les diferències de més d'un 14% entre els nascuts a Catalunya i la resta de l'Estat i del 8% amb l'estranger.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró continu de població. Idescat

Si ens focalitzem en el segment de població jove els percentatges es radicalitzen i observem com la diferència entre els nascuts a Catalunya i a l'estranger és només del 4,1%, i aquella nascuda a la resta de l'Estat espanyol representa el 7%. Per tant estem davant d'una població jove on el percentatge entre els nascuts al territori i a l'estranger és pràcticament el mateix.

En les següents taules podem valorar els percentatges de població jove de nacionalitat estrangera i comparar-los evolutivament i amb altres àmbits territorials per analitzar el seu pes.

A nivell territorial, podem veure com la proporció de població jove de nacionalitat estrangera respecte el total de població de Tossa de Mar representa gairebé el 20%. Aquesta dada coincideix amb la de la comarca de la Selva i està per sobre de la proporció catalana que representa el 14,4%. En relació al percentatge de població jove de nacionalitat estrangera respecte el total de joves de Tossa aquest és del gairebé el 25%, un 4% menys que a la Selva i un 2% més que a Catalunya. I Sobre aquest percentatge respecte el total de població estrangera a Tossa és del 18,6% i està per lleugerament per sota dels altres àmbits geogràfics.

A nivell evolutiu analitzem la dècada del 2005 fins el 2014, i a Tossa de Mar la proporció de joves de nacionalitat estrangera creix en relació a les dades totals de la població en general i la jove fins el 2009, destacant l'increment del 7,85% pel que fa a la població jove estrangera respecte el total de joves de Tossa de Mar.

Només el percentatge de joves estrangers respecte la població estrangera total disminueix, i això ho podem relacionar amb l'esclat de la crisi econòmica on els immigrants veuen astorades les seves expectatives laborals i comencen a marxar a altres territoris amb més oportunitats. Del 2009 a l'actualitat (2014) els percentatges segueixen baixant paulatinament.

**Dades generals sobre població i joves de 15 a 29 anys de nacionalitat estrangera.
Tossa de Mar, Selva i Catalunya. 2014**

	PNE	JNE	JNE (-rUE)	%PNE/total P	%JNE/J	%JNE/PNE
Tossa de Mar	1.119	209	141	19,70	24,97	18,68
La Selva	33.525	7.608	5.018	19,69	28,23	22,69
Catalunya	1.089.214	257.733	195.231	14,49	22,46	23,66

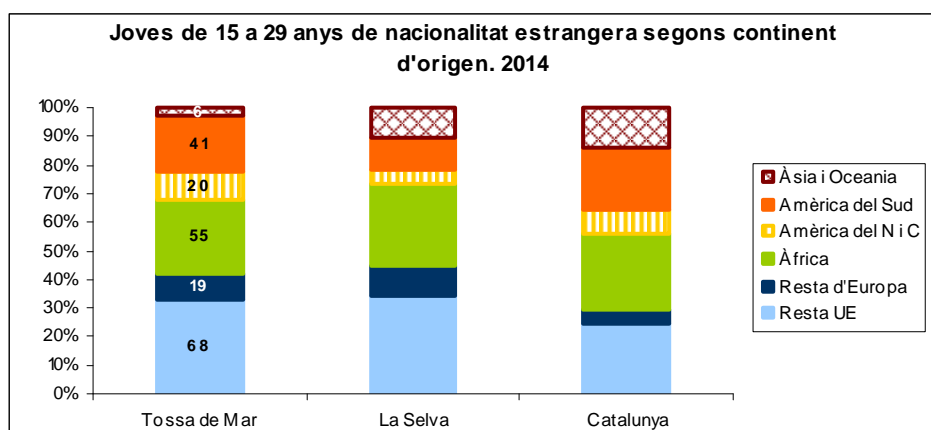
**Evolució de la població i dels joves de 15 a 29 anys de nacionalitat estrangera.
Tossa de Mar. 2005, 2009, 2014**

	PNE	JNE	JNE (-rUE)	%PNE/total P	%JNE/J	%JNE/PNE
2005	894	234	164	17,00	24,07	26,17
2009	1.383	318	196	23,25	32,55	22,99
2014	1.119	209	141	19,70	24,97	18,68

PNE Població nacionalitat estrangera
 JNE Població jove de 15 a 29 anys nacionalitat estrangera
 JNE (-rUE) Població jove de 15 a 29 anys de nacionalitat estrangera excepte els de la resta de la UE
 %PNE/total P Proporció de població de nacionalitat estrangera respecte el conjunt de la població
 %JNE/J Proporció dels joves de 15 a 29 anys de nacionalitat estrangera respecte el total dels joves
 %JNE/PNE Proporció dels joves de 15 a 29 anys de nacionalitat estrangera respecte el total de població de nacionalitat estrangera

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró continu de població. Idescat

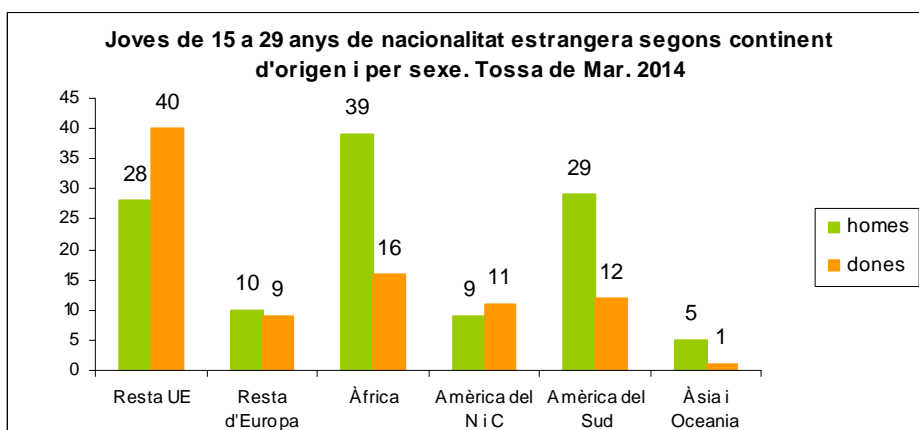
Pel que fa a la distribució geogràfica de la procedència d'aquest col·lectiu, principalment a Tossa de Mar trobem joves de la resta de la UE, del continent africà i de l'Amèrica del Sud. Els mateixos paràmetres es reproduïxen tant a la Selva com a Catalunya. Per contra, els continents que menys joves aporten al municipi són l'asiàtic, la resta d'Europa i el Amèrica del Nord, mentre que a la Selva i a Catalunya són joves de la resta d'Europa i també d'Amèrica del Nord i Central.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró continu de població. Idescat

Introduint la comparativa per sexe, a Tossa de Mar és en el cas dels joves d'Àfrica on hi ha més diferències, més del doble d'homes que de dones. En xifres absolutes, però, destaquem també la una superioritat numèrica del grup dels homes (120 homes per 89 dones). Mencionar que només en el cas dels joves de

la resta d'Europa, les dones representen el grup més nombrós i és, en nombres absoluts per sexe el més nombrós de totes les nacionalitats.

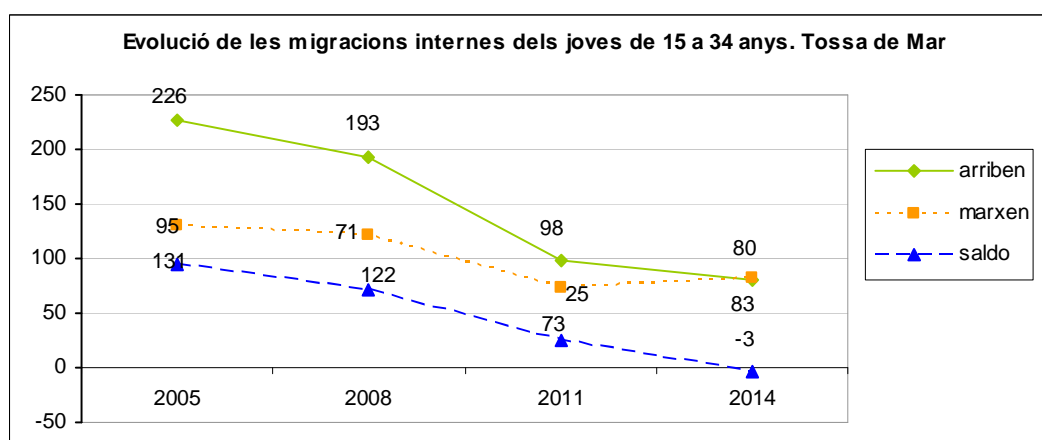

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró continu de població. Idescat

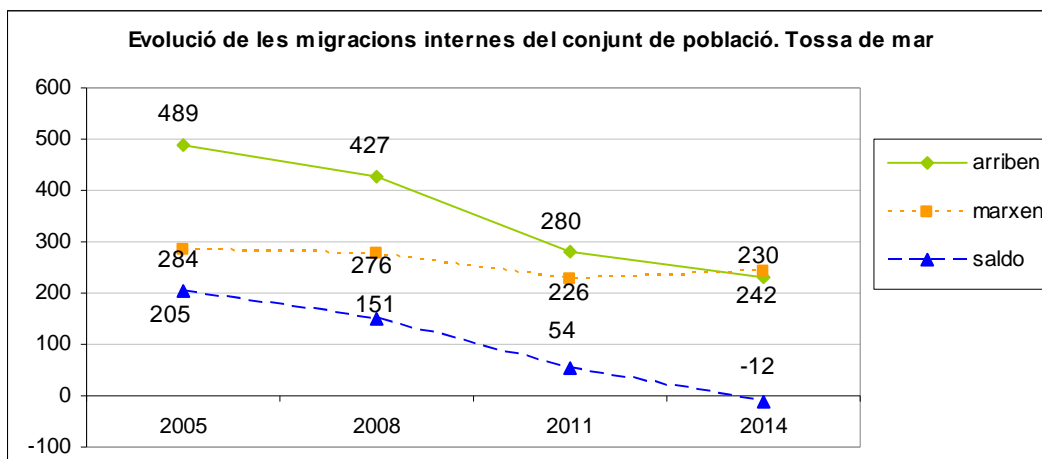
Totes aquestes dades comentades anteriorment fan referència a les migracions exteriors. Però per completar l'anàlisi de les migracions, cal analitzar les dades de les migracions internes i veure com ha evolucionat al llarg dels anys.

Aquestes gràfiques ens mostren com la diferència entre els joves que arriben a Tossa de Mar amb els que marxen ha anat reduint-se en aquests 10 anys fins a esdevenir un saldo negatiu, és a dir, marxen més dels que arriben. Aquest fet es deu sobretot, i des del 2011, a la disminució de l'arribada de joves, ja que les quantitats de joves que marxen, centrant-nos en les dades de 2005 i 2014 no ha variat molt. Si és cert que del 2005 al 2011 es va reduir l'arribada, però en aquests darrers anys ha patit un increment important però insuficient per resultar un saldo positiu.

En relació a les migracions internes del conjunt de la població observem que la tendència és similar a la dels joves.

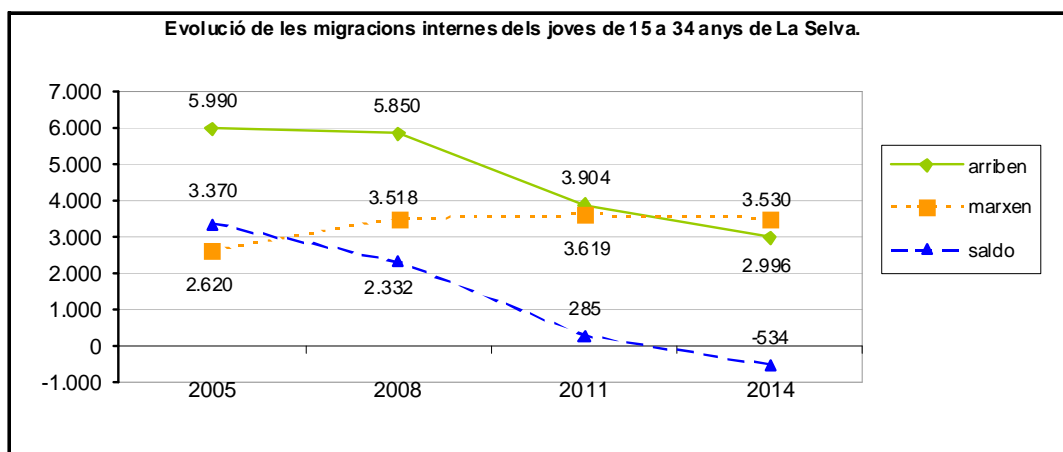

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró continu de població. Idescat

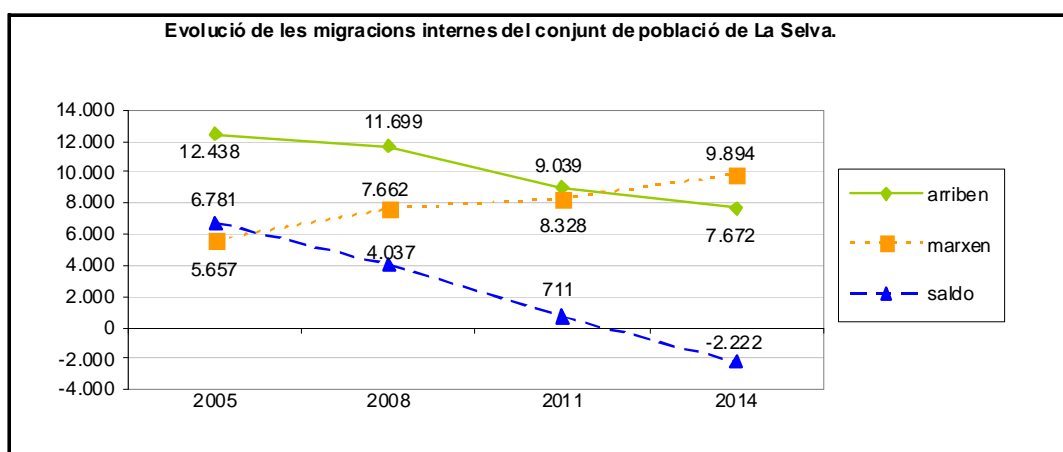

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró continu de població. Idescat

Si ens fixem amb les dades de la comarca, la tendència és la mateixa (reduir el saldo migratori) però més evident.

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró continu de població. Idescat

Font: Elaboració pròpia a partir de les dades del Padró continu de població. Idescat

Per tancar l'anàlisi de dades quantitatives i tal i com hem fet esment a l'inici, la mobilitat dels joves s'analitza en paràmetres de tot Catalunya, per tant, cal ser conscient que parlem de dades molt genèriques.

En aquest sentit, i segons l'Enquesta a la joventut de Catalunya 2012¹⁹, els principals motius de desplaçament dels joves catalans és per motius ocupacionals (estudis i treball) i motius personals (oci, gestions, consum,...) tot i que la tornada a casa, és de llarg el motiu en que més mobilitat es produeix (44%).

Afegim una dada desgranada per àmbits territorials, la del mode transport. A comarques gironines, els joves entre 15 i 34 anys, utilitzen principalment el transport privat, amb un 55,6%, mentre que el transport públic és el menys utilitzat, amb un 8,4%. Només el Camp de Tarragona i Ponent, l'Alt Pirineu i Aran presenten registres més baixos en quant a ús del transport públic. Cal dir, que en tots els àmbits territorials, els joves es desplacen majoritàriament amb transport privat i només en l'àmbit metropolità es denota un increment de l'ús del transport públic.

Visions dels i les professionals i agents socials del territori²⁰

La mobilitat és el gran condicionant de la població de Tossa, ja que és una població aïllada, sense pràcticament transport públic (busos a Lloret, Blanes, Girona i Barcelona) i no té tren. És per això que la millorar de la comunicació i connexió amb altres municipis és una necessitat de primer ordre.

Aquest element d'aïllament ha marcat el caràcter de la població tossenca, i, segons diversos professionals, aquesta es caracteritza per ser també de mentalitat i dinàmica tancada.

Aquest factor de tancament fa que hi hagi manca de referents i per això es creu interessant potenciar l'intercanvi entre els joves, ja sigui a altres països o pobles. Es valora que aquesta activitat podria obrir la mentalitat de la joventut i ampliar les seves oportunitats.

Pel que fa a la integració i inclusió dels immigrants, s'identifiquen tres orígens amb forta presència: Gàmbia, Marroc i Amèrica del Sud. En relació al col·lectiu gambià, es percep que està un pèl aïllat. En tot cas es reconeix que en general Tossa és molt endogàmic, és a dir, els catalans amb els catalans, els gambians amb els gambians, els marroquins amb els marroquins, etc.

Per la infermera Carmen González, qui té contacte directa amb les persones immigrades a través del CAP, la seva percepció és que la integració d'aquests col·lectius a Tossa depèn molt de la seva cultura, ja que alguns funcionen molt a

¹⁹ Enquesta a la joventut de Catalunya 2012. Volum 2. Les diferents vivències de la joventut. Pau Serracant i Melendres (coordinador). Generalitat de Catalunya.

²⁰ Per consultar el buidatge del grup de discussió de professionals i agents socials veure annex.

nivell comunitari, com els gambians, els quals s'ajuden molt una amb els altres. El més important és la voluntat d'entendre'ns i saber els costums de cada un abans de jutjar. Ella ha identificat un fenomen que genera un xoc cultural entre els immigrants, i és entre la generació dels pares i els fills que ja han nascut aquí, per això s'ha de ser curós en la seva intervenció i interpretació.

Com a aspectes forts, es valora positivament el fet que, especialment a l'hivern, a Tossa tothom es coneix i per tant es detecten fàcilment situacions de risc o conflicte per intervenir-hi. "Ens coneixem tots i de seguida trobes un referent que et pugui ajudar". També s'identifica l'esport com a un element integrador positiu.

Concepción Martínez, directora de l'IES Tossa de Mar, aporta que segons un estudi elaborat pel Departament d'Ensenyament a partir d'uns indicadors concrets, conclou que a l'institut de Tossa hi ha un índex de cohesió social positiu. Tot i així, davant els diversos casos que hi ha hagut de bullying, l'Ajuntament està finançant un projecte de tallers de resolució de conflictes a l'IES. Per tant, la cohesió entre els diferents grups de joves és un objectiu que cal seguir treballant.

Visions dels i les joves²¹

A Tossa hi ha una mancança transversal que és la mobilitat. Els joves destaquen les limitacions que genera aquest aspecte i s'exemplifica amb aquesta dada: "Dels que anàvem junts a classe només 5 actualment vivim a Tossa".

Pel que fa a la cohesió social entre les diferents colles, els joves expressen que en molt poques ocasions el poble demostra una identitat particular que el caracteritzi i que segons la seva vivència: "Falta essència de poble, que ens identifiquem amb ell i fer coses tots junts per tots. Aquí només hi ha essència de colla de carnaval". En aquest sentit estan d'acord en identificar dues activitats que uneixen a totes les persones de Tossa: el Carnaval i el Pelegrí, aquest darrer per què és tradició i emotiu. "Són els únics dies on estem tot el poble junt, sense turistes".

3.8.3 Conclusions i propostes d'intervenció

- La comunicació entre Tossa i altres municipis és reduïda i les combinacions de transport públic limitades, de manera que obliga a tenir vehicle particular per fer la majoria de gestions fora del poble.

²¹ Per consultar el buidatge del grup de discussió de joves veure annex.

- Les limitacions de mobilitat afecta a bona part de la vida de les persones que viuen a Tossa, i especialment als joves pel que fa a treball, educació, habitatge i oci.
- Aquest aïllament que caracteritza a la vila de Tossa de Mar també ha marcat el caràcter de la població, que s'autodefineix com a tancada.
- La presència d'immigració no és per a Tossa una problemàtica, però sí que s'estableixen dinàmiques endogàmiques entre els diferents grups.
- Manca un sentiment d'identitat de poble que uneixi a tots els veïns i veïnes. Només hi ha dues activitats que aconsegueixen congregiar bona part de la població: el carnaval i el Pelegrí.

3.9 Línies d'intervenció

Un cop finalitzada la diagnosi sobre l'estat de les polítiques de joventut al municipi de Tossa de Mar, tenint en compte l'anàlisi quantitatiu de les dades municipals en comparació amb les de la resta de la comarca de la Selva i de Catalunya, l'anàlisi qualitatiu a partir de les opinions dels i les joves i dels agents socials del territori en referència als recursos i polítiques municipals que ha desenvolupat i desenvolupa l'Ajuntament, hem pogut fer una radiografia general i per àmbits d'intervenció que ens ajuden a prioritzar quines seran les línies d'actuació que Tossa durà a terme al llarg dels propers quatre anys i que recull aquest PLJ.

Tossa de Mar és un municipi de la Selva Marítima molt marcat pel turisme i per la seva situació geogràfica, on **l'accés i les comunicacions han estat una dificultat** que per una banda han condicionat la seva capacitat per connectar-se al territori que ha **afectat bona part de la vida dels i les joves** fent imprescindible el vehicle propi per a complir el projecte de vida personal, però d'altra banda han potenciat la seva imatge com a poble de la Costa Brava pintoresc, amb una conservació paisatgística i arquitectònica úniques a la zona.

Aquesta vila abocada al turisme de temporada, ofereix treball ràpid però precari al jovent que opta per inserir-se al mercat laboral. Aquesta facilitat ha propiciat a que un gruix important de joves no segueixi formant-se, la professionalització a Tossa sigui reduïda, les opcions laborals es limitin a l'hostaleria, i aquells joves qualificats acabin marxant del poble cercant altres sectors. El turisme, que aporta molta activitat concentrada els mesos d'estiu, ha descompensat la vida cultural i associativa del municipi que són avui dia un potencial pel seu ple desenvolupament.

Des de l'Ajuntament es vol fomentar la **formació en l'àmbit professional** així com **facilitar l'inserció dels joves al mercat laboral**, i per això projectes com el de la **Brigada Jove** tindran un paper clau en aquest àmbit. A més, per poder fer un abordatge integral i aprofitar els recursos existents es contempla mantenir i **enfortir el treball en xarxa supramunicipal** amb les poblacions veïnes i amb el Consell Comarcal de la Selva

En el context educatiu s'ha de seguir apostant per la qualitat educativa, el manteniment dels equipaments del municipi i **oferir formació complementària** no reglada adaptada a les necessitats laborals, creatives i de creixement personal dels i les joves. Una de les actuacions prioritàries en aquest àmbit és l'aposta per **consolidar una oferta d'educació en el lleure** dirigida a la joventut del poble durant tot l'any i ampliant-ho a aquells majors de 12 anys.

Per tal de vincular i concentrar aquestes necessitats a un servei de qualitat i integral cal **reactivar un punt d'informació juvenil** que pugui orientar i assessorar al jovent en tot allò que fa referència a formació, treball, salut, associacionisme, ajudes, entre d'altres.

La participació juvenil és una de les línies estratègiques i nuclears que es fa necessari abordar degut a que l'assistència de joves al **Casal Jove** els darrers anys ha disminuït molt fins al punt d'arribar a mínims i desmantellar-se el feble teixit juvenil. S'ha iniciat una **etapa de renovació** de l'espai per tal que aquest **esdevingui punt de trobada juvenil** i sigui **motor de participació que potencii el sentiment d'identitat amb el poble**.

El turisme i l'oci nocturn són dos elements que van de la mà i en l'augment de propostes d'oci lligades a activitats i festes locals es planteja promocionar hàbits saludables entre la joventut. La **prevenció i sensibilització sobre pràctiques de risc com el consum de drogues** és una de les actuacions que es concretaran amb la presència d'**agents d'informació en els espais d'oci i formacions sobre habilitats per la vida**.

Al llarg de la diagnosi es detecta la necessitat de millorar les vies de comunicació entre ajuntament i els joves, així com **potenciar els canals de comunicació per fer més extensible la informació de les activitats** que duen a terme, com l'obertura de la ràdio a la ciutadania (programes juvenils i amb l'institut) o l'edició d'una programació (format paper i online) amb les activitats culturals.

És cert que, les polítiques d'habitatge i treball dirigides al jovent, malgrat siguin una necessitat clara, des de l'administració local es fa difícil poder-les abordar de manera concreta i efectiva. Aquest tipus de mesures requereixen d'instàncies superiors i són especialment vulnerables en l'actual context socioeconòmic. Des de la regidoria de joventut de Tossa de Mar es facilitarà la informació i l'orientació

a través dels canals ja existents a nivell local o comarcal, però aquest pla local no preveu un intervenció que pugui anar més enllà de la informativa.

Disseny de la intervenció.

4. DISSENY DE LA INTERVENCIÓ

4.1 Definició dels objectius del PLJ

Un cop realitzada la part de la diagnosi és moment d'establir els objectius que definiran les actuacions a realitzar dins el marc del pla local de joventut de Tossa de Mar.

Derivats dels objectius i dels resultats de la diagnosi, s'estableixen els objectius que orientaran el treball de disseny, la concreció dels programes i propostes i les polítiques de joventut del municipi en el seu conjunt.

Per dur a terme aquest exercici de síntesi i determinació, treballarem en relació a objectius genèrics que tenen a veure amb els efectes genèrics que vol provocar la política dins d'un àmbit concret. De cada objectiu genèric se'n deriven d'altres, els anomenats específics, que tenen a veure amb els efectes que es refereixen a situacions concretes de la problemàtica.

Els objectius genèric (OG) i específics (OE) son:

OG 1 Potenciar l'oferta i l'orientació formativa per complementar la trajectòria educativa del col·lectiu jove:

- OE 1.1 Augmentar l'oferta formativa no reglada que s'ofereix des dels diversos recursos municipals destinada al jovent.
- OE 1.2 Ampliar l'oferta d'educació en el lleure liderada i destinada a la joventut.
- OE 1.3 Garantir l'orientació i l'acompanyament de la joventut en la seva trajectòria formativa i laboral, i en els àmbits de la salut i la participació.
- OE 1.4 Potenciar les activitats de sensibilització en l'àmbit de la salut, la participació i l'orientació professional adaptades a l'interès juvenil.
- OE 1.5 Promoure l'oferta de cursos ocupacionals d'interès pel col·lectiu jove.
- OE 1.6 Treballar per l'assoliment de competències bàsiques pel desenvolupament del projecte de vida personal dels i les joves.

OG 2 Facilitar la transició laboral de les persones joves:

- OE 2.1 Augmentar les oportunitats d'accés al treball qualificat i estable dels joves.
- OE 2.2 Garantir l'orientació i l'acompanyament de la joventut en la seva trajectòria formativa i laboral, i en els àmbits de la salut i la participació.

- OE 2.3 Treballar per l'assoliment de competències bàsiques en l'àmbit laboral i social.
- OE 2.4 Promoure l'oferta de cursos ocupacionals d'interès pel col·lectiu jove.
- OE 2.5 Consolidar el treball en xarxa amb els municipis veïns i ens comarcals per oferir un abordatge integral i aprofitar els recursos existents per a l'inserció laboral dels i les joves.

OG 3 Esdevenir referents dels i les joves de Tossa de Mar:

- OE 3.1 Establir un punt central, exclusiu i de referència de les polítiques juvenils municipals.
- OE 3.2 Potenciar la qualitat dels serveis i recursos de l'ajuntament destinats a joventut.
- OE 3.3 Garantir l'orientació i l'acompanyament de la joventut en la seva trajectòria formativa i laboral, i en els àmbits de la salut i la participació
- OE 3.4 Donar suport a les iniciatives organitzades pel col·lectiu jove per tal d'establir vincle i reforçar el teixit juvenil.

OE 4 Impulsar la participació com a un valor positiu i identitari entre el col·lectiu jove

- OE 4.1 Incentivar els espais de participació juvenil garantint l'accessibilitat dels recursos existents al municipi.
- OE 4.2 Potenciar les activitats de sensibilització en l'àmbit de la salut, la participació i l'orientació professional adaptades a l'interès juvenil.
- OE 4.3 Afavorir a l'associacionisme juvenil.
- OE 4.4 Millorar els canals d'informació i difusió municipals per fer més extensiu els serveis, activitats i oportunitats entre el col·lectiu jove.
- OE 4.5 Consolidar les vies de comunicació i diàleg entre els ens polítics i els i les joves.
- OE 4.6 Afavorir la cohesió social entre els i les joves i la identitat d'aquest col·lectiu amb el municipi.

4.2 Descripció de les actuacions

En aquest apartat es plantegen les primeres concrecions pràctiques de tot el procés d'elaboració del nou PLJ. Els programes tenen com a objectiu ordenar les propostes recollides al llarg del procés i dotar-les de sentit i context. Responen a les necessitats detectades, així com a les principals línies estratègiques determinades per la pròpia regidoria, i en faciliten l'aplicació.

4.2.1 Programa Formateja't

Aquest programa integra diverses actuacions encaminades a la promoció de la formació dels i les joves a diferents nivells i àmbits i vol implicar a diversos actors locals claus com l'institut, l'àrea de joventut o els mateixos joves per tal de garantir que aquest sigui el màxim d'integral i ampli possible.

Aquest conjunt d'activitats fan èmfasi a aquells temes que poden preocupar o que poden esdevenir claus en l'etapa de joventut pel seu desenvolupament formatiu i personal, volen ser una bateria de recursos i eines que a partir de la reflexió i la pràctica aprofundeixin en la seva trajectòria educativa més enllà de l'educació obligatòria i reglada.

Cal a dir que per tal de complementar aquest programa formatiu s'ha previst la reactivació d'un Punt d'Informació Juvenil que oferirà orientació, assessorament, informació i acompanyament en la formació dels i les joves. Aquesta actuació està exposada en el marc del programa Revifa el Casal Jove.

ACTUACIÓ – Nucli Jove Instituts
Breu descripció
Conjunt de xerrades i tallers encarats a la formació en àmbits transversals i en els quals s'atén el i la jove des d'una dimensió reflexiva i introspectiva que l'ajuda a madurar i a situar-se en el món d'una manera sòlida. Aquestes formacions es duen a terme en el marc dels instituts d'educació secundària i integren les habilitats per la vida com a contingut transversal de tots els tallers.
Objectiu genèric
OG 1 Potenciar l'oferta i l'orientació formativa per complementar la trajectòria educativa del col·lectiu jove
Objectius específics
• OE 1.1 Augmentar l'oferta formativa no reglada que s'ofereix des dels diversos recursos municipals destinada al jovent.

- OE 1.3 Garantir l'orientació i l'acompanyament de la joventut en la seva trajectòria formativa i laboral, i en els àmbits de la salut i la participació.
- OE 1.4 Potenciar les activitats de sensibilització en l'àmbit de la salut, la participació i l'orientació professional adaptades a l'interès juvenil.
- OE 1.6 Treballar per l'assoliment de competències bàsiques pel desenvolupament del projecte de vida personal dels i les joves.

Reptes que integra

Educació, món laboral, salut

Públic objectiu

Joves de 12 a 18 anys.

Recursos humans

Tècnics de l'Oficina Jove de la Selva

Recursos econòmics destinats

Sense cost

Departaments implicats

LIDERA: Oficina Jove del Consell Comarcal de la Selva

COL-LABOREN: Institut de Tossa de Mar

Indicadors d'avaluació

Nombre de tallers i xerrades fetes

Varietat de les classes que realitzen els tallers

Varietat de les temàtiques dels tallers

ACTUACIÓ – Esplai

Breu descripció

Creació d'un esplai per tal d'ampliar l'oferta de lleure educatiu per part de l'Ajuntament i dotar especialment els joves d'opcions d'oci i d'espais d'educació en valors. Aquest esplai neix de la necessitat per part dels joves per impulsar activitats vinculades al poble a partir de les quals incentivar l'arrelament amb la vila, la cohesió social entre els diversos grups de joves, la transmissió de valors educatius i l'aprenentatge dels processos de participació, organització i el voluntariat. Aquest esplai es vol vincular al Casal Jove de Tossa de Mar per tal que l'esplai sigui una activitat referent pels joves. Aquesta iniciativa compte amb la participació directa de la joventut en tot el seu procés i fases.

Objectiu genèric

OG 1 Potenciar l'oferta i l'orientació formativa per complementar la trajectòria educativa del

col·lectiu jove
OG 4 Impulsar la participació com a un valor positiu i identitari entre el col·lectiu jove
Objectius específics
• OE 1.1 Augmentar l'oferta formativa no reglada que s'ofereix des dels diversos recursos municipals destinada al jovent. • OE 1.2 Ampliar l'oferta d'educació en el lleure liderada i destinada a la joventut. • OE 1.6 Treballar per l'assoliment de competències bàsiques pel desenvolupament del projecte de vida personal dels i les joves. • OE 4.1 Incentivar els espais de participació juvenil garantint l'accessibilitat dels recursos existents al municipi. • OE 4.3 Afavorir a l'associacionisme juvenil. • OE 4.6 Afavorir la cohesió social entre els i les joves i la identitat d'aquest col·lectiu amb el municipi.
Reptes que integra
Educació, participació, cohesió social
Públic objectiu
Per una banda s'identifica els infants i joves que participen a l'esplai i per altra banda els joves de 16 a 29 anys que es assumiran el rol de monitors i premonitors.
Recursos humans
Equip de monitoratge
Recursos econòmics destinats
Material fungible
Departaments implicats
LIDERA: Grup de joves de l'Esplai i Regidoria de Joventut COL-LABOREN: personal tècnic de l'Ajuntament, tècnic/a de joventut i persona dinamitzador/a del Casal Jove.
Indicadors d'avaluació
Nombre d'infants i joves inscrits Nombre de joves monitors Freqüència d'activitats del servei

4.2.2 Programa d'Inserció al món laboral

Aquest programa lidera diverses accions molt concretes destinades a facilitar el procés d'inserció del i la jove en el món laboral abordant diverses dimensions necessàries per adaptar-se a les necessitats del col·lectiu jove en les diferents franges d'edat.

El programa d'inserció al món laboral reforça les actuacions laboral-formatives per a que els i les joves puguin adquirir habilitats per enfrontar-se al mercat de treball i conèixer els ens disponibles al territori que són una referència en aquest àmbit per tal d'aprofitar sinergies i recursos.

ACTUACIÓ – Brigada jove
Breu descripció
Projecte que ofereix una primera experiència laboral als joves per tal que es puguin dotar, en el marc d'aquesta pràctica, de certes eines i recursos rellevants en el procés de recerca de feina. Es tracta d'organitzar un seguit de tasques a fer al municipi on els i les joves puguin desenvolupar una experiència laboral amb el suport d'un tutor que supervisa les tasques efectuades, alhora que es combinen unes hores de formació. Per tant, el projecte consta d'un mòdul de tasques pràctiques remunerades i un mòdul transversal d'orientació laboral que s'anirà treballant al llarg de tot el projecte per acabar facilitant espais de creixement en habilitats per a la vida.
Objectiu genèric
OG 1 Potenciar l'oferta i l'orientació acadèmica i formativa per complementar la trajectòria educativa del col·lectiu jove OG 2 Facilitar la transició laboral de les persones joves
Objectius específics
• OE 1.6 Treballar per l'assoliment de competències bàsiques en l'àmbit laboral i social.• OE 2.2 Garantir l'orientació i l'acompanyament de la joventut en la seva trajectòria formativa i laboral, i en els àmbits de la salut i la participació.• OE 2.5 Consolidar el treball en xarxa amb els municipis veïns i ens comarcals per oferir un abordatge integral i aprofitar els recursos existents per a l'inserció laboral dels i les joves.
Reptes del PLJ
Món laboral, educació
Públic objectiu
Joves de 16 a 20 anys
Recursos humans
Tècnics municipals de l'ajuntament Responsables de les àrees on treballaran els joves

Tècnic compartit de l'Oficina Jove de la Selva
Recursos econòmics destinats
Salari joves participants del projecte Material fungible i de brigada
Departaments implicats
LIDERA: Regidoria de Joventut COL-LABOREN: Oficina Jove del Consell Comarcal de la Selva i personal d'administració de l'ajuntament.
Indicadors d'avaluació
Nombre de joves participants al projecte Valoració qualitativa dels participants

ACTUACIÓ – Nous format
Breu descripció
Conjunt de xerrades, tallers i accions encarades a la formació en àmbits transversals que es focalitzen en la generació d'oportunitats per a les persones joves en clau de desenvolupament de capacitats, competències i habilitats prou útils i rellevants com per a facilitar l'aprofitament i l'afrontament d'opcions que l'entorn els ofereixi.
Objectiu genèric
OG 2 Facilitar la transició laboral de les persones joves
Objectius específics
• OE 2.2 Garantir l'orientació i l'acompanyament de la joventut en la seva trajectòria formativa i laboral, i en els àmbits de la salut i la participació. • OE 2.3 Treballar per l'assoliment de competències bàsiques en l'àmbit laboral i social. • OE 2.4 Promoure l'oferta de cursos ocupacionals d'interès pel col·lectiu jove. • OE 2.5 Consolidar el treball en xarxa amb els municipis veïns i ens comarcals per oferir un abordatge integral i aprofitar els recursos existents per a l'inserció laboral dels i les joves.
Reptes que integra
Educació, món laboral, vida saludable
Públic objectiu
Joves de 12 a 35 anys.

Recursos humans
Tècnics de l'Oficina Jove de la Selva
Recursos econòmics destinats
Sense despeses.
Departaments implicats
LIDERA: Oficina Jove del Consell Comarcal de la Selva COL-LABOREN: Ajuntament
Indicadors d'avaluació
Nombre de tallers i xerrades fetes Varietat de les temàtiques dels tallers Nombre de joves participants

ACTUACIÓ – Garantia Juvenil
Breu descripció
Iniciativa finançada per la UE amb l'objectiu de reduir l'atur juvenil (2015-2020).   Si els joves volen accedir als diversos programes de formació, pràctiques, inserció o empenedoria que s'emmarquen dins aquesta iniciativa, cal que prèviament s'inscriguin al fitxer de Garantia Juvenil del Ministerio d'Empleo y Seguridad Social.   A la comarca de la Selva el protocol d'inscripció més efectiu és el següent: 1. Els tècnics del territori (joventut, benestar, etc.) informen els joves de les possibilitats que els ofereix aquesta iniciativa. 2. Si hi està interessat, el jove omple la sol·licitud d'usuari i contrasenya, primer pas per inscriure's a GJ, i el tècnic que l'ha informat la fa arribar a la impulsora (tècnica contractada pel SOC i encarregada de fer difusió i ajudar en les inscripcions de GJ). 3. La impulsora tramita aquesta sol·licitud i al cap d'uns dies el jove rep un codi al mail per poder-se inscriure al fitxer del Ministerio. Ho pot fer autònomament o bé dirigir-se al tècnic de referència o a la impulsora perquè l'ajudin. 4. Un cop està acceptat a GJ, se'l pot derivar a un programa de Garantia Juvenil. També hi ha la possibilitat que la impulsora faci xerrades informatives i inscripcions grupals als espais joves, IES, etc.   Projectes de GJ amb presència al municipi de Tossa de Mar: - Centre de Noves Oportunitats. - Joves per l'Ocupació. - Fem Ocupació per a Joves.
Objectiu genèric

OG 2 Facilitar la transició laboral de les persones joves
Objectius específics
• OE 2.1 Augmentar les oportunitats d'accés al treball qualificat i estable dels joves. • OE 2.2 Garantir l'orientació i l'acompanyament de la joventut en la seva trajectòria formativa i laboral, i en els àmbits de la salut i la participació. • OE 2.3 Treballar per l'assoliment de competències bàsiques en l'àmbit laboral i social. • OE 2.4 Promoure l'oferta de cursos ocupacionals d'interès pel col·lectiu jove. • OE 2.5 Consolidar el treball en xarxa amb els municipis veïns i ens comarcals per oferir un abordatge integral i aprofitar els recursos existents per a l'inserció laboral dels i les joves.
Reptes que integra
Món laboral, educació
Públic objectiu
Joves de 16 a 29 anys, amb nacionalitat espanyola o permís de residència i treball, que no estiguin estudiant ni treballant (hi ha casos que s'han d'estudiar individualment).
Recursos humans
Impulsora de Garantia Juvenil
Recursos econòmics destinats
No hi ha cap cost per part de l'ajuntament. Tot ve finançat per Fons Europeus.
Departaments implicats
LIDERA: Consell Comarcal de la Selva COL-LABOREN: Ajuntament, SOC.
Indicadors d'avaluació
Nombre de joves informats   Nombre de joves inscrits   Nombre de joves derivats a programes   Nombre de joves en programes i nombre de joves inserits

4.2.3 Programa Revifa el Casal Jove

Aquest programa acull un seguit de projectes que es poden identificar en les diferents fases que el Casal Jove de Tossa de Mar preveu dur a terme per reactivar aquest espai juvenil ja existent com a punt de trobada i referència per la joventut del municipi.

Aquesta nova etapa que ha encetat l'Ajuntament comprèn la renovació de l'actual equipament, el disseny d'un projecte de dinamització, una programació d'activitats regulars, la creació d'un punt d'informació juvenil i albergar les iniciatives que impulsa aquest col·lectiu o altres entitats, com per exemple l'esplai.

El programa Revifa el Casal Jove respon a la necessitat detectada a la diagnosi d'aquest pla local de potenciar i dinamitzar la participació juvenil, als objectius d'esdevenir referents dels i les joves de Tossa de Mar i d'impulsar la participació com a un valor positiu i identitari entre el col·lectiu jove.

ACTUACIÓ – Renovació de l'equipament
Breu descripció
Actualització i millora de l'equipament de l'edifici del Casal Jove amb una inversió per a nou mobiliari i material adaptat a les noves necessitats del col·lectiu jove.
Objectiu genèric
OG 3 Esdevenir referents dels i les joves de Tossa de Mar. OE 4 Impulsar la participació com a un valor positiu i identitari entre el col·lectiu jove.
Objectius específics
• OE 3.1 Establir un punt central, exclusiu i de referència de les polítiques juvenils municipals. • OE 3.2 Potenciar la qualitat dels serveis i recursos de l'ajuntament destinats a joventut. • OE 4.1 Incentivar els espais de participació juvenil garantint l'accessibilitat dels recursos existents al municipi.
Reptes que integra
Participació, cohesió social, cultura i oci, vida saludable
Públic objectiu
Joves de 12 a 35 anys.
Recursos humans
Regidoria de Joventut Brigada municipal
Recursos econòmics destinats
Material fungible Mobiliari Millora de les instal·lacions

Departaments implicats

LIDERA: Regidoria de Joventut
COL-LABOREN: -

Indicadors d'avaluació

Nombre de joves que utilitzen l'equipament.
Ús del nou mobiliari i material per part dels i les joves.

ACTUACIÓ – Dinamització del Casal Jove

Breu descripció

Aquest projecte estableix la planificació i gestió dels usos que es faran a l'equipament del Casal Jove contemplant els diversos espais amb els que compte, com una sala de reunions, un espai polivalent, una sala amb ordinadors i accés a internet, tauler d'anuncis i pista d'esports.

En aquestes instal·lacions s'organitzen cursos i activitats diverses i està previst augmentar l'oferta i adequar-la als interessos dels i les joves, així com incentivar que sigui aquest col·lectiu, a partir del grup "joves referents", qui es faci càrrec de forma col·laborativa de la dinamització del Casal Jove i de l'organització d'activitats. El Casal Jove també ha d'acollir propostes d'altres entitats, col·lectius i iniciatives sempre i quan mantingui un vincle amb les polítiques juvenils desenvolupades.

Per garantir un bon funcionament de l'espai es preveu la contractació d'una persona dinamitzadora.

Objectiu genèric

OG 3 Esdevenir referents dels i les joves de Tossa de Mar.

OE 4 Impulsar la participació com a un valor positiu i identitari entre el col·lectiu jove.

Objectius específics

- OE 3.1 Establir un punt central, exclusiu i de referència de les polítiques juvenils municipals.
- OE 3.2 Potenciar la qualitat dels serveis i recursos de l'ajuntament destinats a joventut.
- OE 3.4 Donar suport a les iniciatives organitzades pel col·lectiu jove per tal d'establir vincle i reforçar el teixit juvenil.
- OE 4.1 Incentivar els espais de participació juvenil garantint l'accessibilitat dels recursos existents al municipi.
- OE 4.2 Potenciar les activitats de sensibilització en l'àmbit de la salut, la participació i l'orientació professional adaptades a l'interès juvenil.
- OE 4.3 Afavorir a l'associacionisme juvenil.
- OE 4.6 Afavorir la cohesió social entre els i les joves i la identitat d'aquest col·lectiu amb el municipi.

Reptes que integra

Participació, cohesió social, educació, cultura i oci
Públic objectiu
Joves de 12 a 35 anys.
Recursos humans
Persona dinamitzadora.   Persona tècnica de joventut.   Persona conserge del Casal Jove.
Recursos econòmics destinats
Salari de la persona dinamitzadora.
Departaments implicats
LIDERA: Ajuntament   COL-LABOREN: persona tècnica de joventut, Oficina Jove de la Selva.
Indicadors d'avaluació
Nombre de joves que participen a les activitats.   Nombre d'activitats organitzades.   Diversitat de les activitats.   Diversitat dels usos que es realitzen al Casal Jove.   Projectes impulsats des del Casal Jove.

ACTUACIÓ – Punt d'Informació Juvenil
Breu descripció
Espai de referència ubicat en el Casal Jove i dinamitzat per una persona especialitzada i amb experiència dins l'àmbit de la joventut que ofereix el servei d'orientació, assessorament, informació i acompanyament a les persones joves que es dirigeixen a aquest servei de manera transversal i en els diversos àmbits d'interès juvenil com les opcions formatives, professionals, sobre salut, associacionisme, ajuts destinats a joves, entre d'altres.
Objectiu genèric
OG 1 Potenciar l'oferta i l'orientació formativa per complementar la trajectòria educativa del col·lectiu jove.   OG 2 Facilitar la transició laboral de les persones joves   OG 3 Esdevenir referents dels i les joves de Tossa de Mar.   OE 4 Impulsar la participació com a un valor positiu i identitari entre el col·lectiu jove.

Objectius específics
• OE 1.4 Potenciar les activitats de sensibilització en l'àmbit de la salut, la participació i l'orientació professional adaptades a l'interès juvenil. • OE 1.6 Treballar per l'assoliment de competències bàsiques pel desenvolupament del projecte de vida personal dels i les joves. • OE 2.2 Garantir l'orientació i l'acompanyament de la joventut en la seva trajectòria formativa i laboral, i en els àmbits de la salut i la participació. • OE 2.4 Promoure l'oferta de cursos ocupacionals d'interès pel col·lectiu jove. • OE 3.1 Establir un punt central, exclusiu i de referència de les polítiques juvenils municipals. • OE 3.2 Potenciar la qualitat dels serveis i recursos de l'ajuntament destinats a joventut. • OE 3.4 Donar suport a les iniciatives organitzades pel col·lectiu jove per tal d'establir vincle i reforçar el teixit juvenil. • OE 4.4 Millorar els canals d'informació i difusió municipals per fer més extensiu els serveis, activitats i oportunitats entre el col·lectiu jove.
Reptes que integra
Participació, cohesió social, món laboral, educació, emancipació, vida saludable
Públic objectiu
Joves de 16 a 35 anys.
Recursos humans
Persona dinamitzadora. Persona tècnica de joventut.
Recursos econòmics destinats
Salari de la persona dinamitzadora.
Departaments implicats
LIDERA: Ajuntament COL-LABOREN: persona tècnica de joventut, Oficina Jove de la Selva.
Indicadors d'avaluació
Nombre de joves que realitzen algun tipus de consulta. Nombre de derivacions realitzades. Nombre i diversitat temàtica de respostes realitzades. Diversitat de la informació a disposició dels i les joves. Qualitat del servei.

ACTUACIÓ – Programació d'activitats del Casal Jove

Breu descripció

Per tal de garantir i omplir de contingut el programa Revifa el Casal Jove es dissenyarà una programació d'activitats estable, que sigui la referència del col·lectiu jove i impulsada conjuntament i de manera participativa entre la persona dinamitzadora del Casal Jove, el grup joves referents, entitats locals, entre d'altres. Aquesta pretén ser diversa i abordar les temàtiques nuclears d'interès juvenil.

Una de les línies que s'ha començat a treballar i que esdevindrà activitat estable és la vinculació dels joves als mitjans radiofònics locals. S'han creat de grups de joves implicats a la ràdio, els quals lideren un programa de ràdio setmanal. A més, es vol incentivar la vinculació d'aquets mitjà amb l'instituit per fomentar la participació jove des de les edats més joves.

Objectiu genèric

OG 1 Potenciar l'oferta i l'orientació formativa per complementar la trajectòria educativa del col·lectiu jove.

OG 2 Facilitar la transició laboral de les persones joves

OG 3 Esdevenir referents dels i les joves de Tossa de Mar.

OE 4 Impulsar la participació com a un valor positiu i identitari entre el col·lectiu jove.

Objectius específics

- OE 1.1 Augmentar l'oferta formativa no reglada que s'ofereix des dels diversos recursos municipals destinada al jovent.
- OE 1.4 Potenciar les activitats de sensibilització en l'àmbit de la salut, la participació i l'orientació professional adaptades a l'interès juvenil.
- OE 1.6 Treballar per l'assoliment de competències bàsiques pel desenvolupament del projecte de vida personal dels i les joves.
- OE 3.1 Establir un punt central, exclusiu i de referència de les polítiques juvenils municipals.
- OE 3.2 Potenciar la qualitat dels serveis i recursos de l'ajuntament destinats a joventut.
- OE 3.4 Donar suport a les iniciatives organitzades pel col·lectiu jove per tal d'establir vincle i reforçar el teixit juvenil.
- OE 4 Impulsar la participació com a un valor positiu i identitari entre el col·lectiu jove
- OE 4.1 Incentivar els espais de participació juvenil garantint l'accessibilitat dels recursos existents al municipi.
- OE 4.6 Afavorir la cohesió social entre els i les joves i la identitat d'aquest col·lectiu amb el municipi.

Reptes que integra

Participació, comunicació, cohesió social, món laboral, educació, emancipació, vida saludable, cultura i oci

Públic objectiu

Joves de 16 a 35 anys.

Recursos humans

Persona dinamitzadora.

Persona tècnica de joventut.
Recursos econòmics destinats
Salari de la persona dinamitzadora Formadors i talleristes contractats per la realització de les activitats. Despeses derivades de la difusió de les activitats. Material fungible
Departaments implicats
LIDERA: persona dinamitzadora del Casal Jove i entitats COL-LABOREN: persona tècnica de joventut, Ajuntament, Oficina Jove de la Selva
Indicadors d'avaluació
Nombre de joves que participen a les activitats. Nombre d'activitats organitzades. Diversitat de les activitats.

ACTUACIÓ – Vitamina Jove
Breu descripció
Projecte de dinamització per a la temporada d'estiu, amb la intenció d'intensificar el nombre i la qualitat de les propostes per atraure l'interès dels i les joves en període de vacances i prevenir-ne conductes de risc relacionades amb l'apatia i la desmotivació. A més, es proposa realitzar dinamitzacions al Casal Jove, en espais públics i altres equipaments municipals freqüentats pel jovent durant l'estiu.
Objectiu genèric
OG 3 Esdevenir referents dels i les joves de Tossa de Mar. OE 4 Impulsar la participació com a un valor positiu i identitari entre el col·lectiu jove.
Objectius específics
• OE 3.2 Potenciar la qualitat dels serveis i recursos de l'ajuntament destinats a joventut. • OE 3.4 Donar suport a les iniciatives organitzades pel col·lectiu jove per tal d'establir vincle i reforçar el teixit juvenil. • OE 4.1 Incentivar els espais de participació juvenil garantint l'accessibilitat dels recursos existents al municipi. • OE 4.2 Potenciar les activitats de sensibilització en l'àmbit de la salut, la participació i l'orientació professional adaptades a l'interès juvenil. • OE 4.6 Afavorir la cohesió social entre els i les joves i la identitat d'aquest col·lectiu amb el municipi.
Reptes que integra

Participació, cohesió social, cultura i oci, vida saludable
Públic objectiu
Joves de 12 a 16 anys i de 18 a 29 anys.
Recursos humans
Tècnica de joventut Dinamitzador juvenil Professionals de l'Oficina Jove de la Selva
Recursos econòmics destinats
Material fungible per a tallers i activitats Salari dels professionals que imparteixin tallers especialitzats
Departaments implicats
LIDERA: Regidoria de Joventut COL-LABOREN: Oficina Jove de la Selva
Indicadors d'avaluació
Nombre de joves que participen en les dinamitzacions Nombre d'activitats realitzades durant el juliol Grau de satisfacció dels participants

ACTUACIÓ – Made in Joventut
Breu descripció
Crear i consolidar la identitat de la joventut de Tossa de Mar amb una campanya de comunicació participativa i d'apropiació per part del col·lectiu jove que esdevingui com una marca i que complementa i/o acompanya la resta de projectes de reactivació del Casal Jove. Algunes de les possibles accions a desenvolupar és l'elaboració d'un logotip i d'un blog/web específic del Casal.
Objectiu genèric
OG 3 Esdevenir referents dels i les joves de Tossa de Mar. OE 4 Impulsar la participació com a un valor positiu i identitari entre el col·lectiu jove.
Objectius específics
• OE 3.1 Establir un punt central, exclusiu i de referència de les polítiques juvenils municipals. • OE 3.2 Potenciar la qualitat dels serveis i recursos de l'ajuntament destinats a joventut. • OE 4.4 Millorar els canals d'informació i difusió municipals per fer més extensiu els

- serveis, activitats i oportunitats entre el col·lectiu jove.
- OE 4.5 Consolidar les vies de comunicació i diàleg entre els ens polítics i els i les joves.
- OE 4.6 Afavorir la cohesió social entre els i les joves i la identitat d'aquest col·lectiu amb el municipi.

Reptes que integra

Participació, comunicació, cohesió social

Públic objectiu

Joves de 16 a 35 anys.

Recursos humans

Persona tècnica de comunicació de l'ajuntament.

Persona dinamitzadora del Casal Jove.

Recursos econòmics destinats

Disseny de material de comunicació i difusió.

Departaments implicats

LIDERA: Regidoria de Joventut i personal tècnic de l'Ajuntament.

COL·LABOREN: persona tècnica de joventut, el col·lectiu jove.

Indicadors d'avaluació

Nombre de notícies sobre joventut publicades

Freqüència de publicació i seguidors de les xarxes socials de la regidoria de joventut

Disseny d'un lema i/o imatge de joventut

Nivell de coneixement d'aquest lema/imatge per part del col·lectiu jove.

ACTUACIÓ – Suport a les iniciatives juvenils

Breu descripció

En el procés d'incentivar la participació entre el col·lectiu jove ve acompanyat del suport per part de l'Ajuntament i per tant de l'equip de la regidoria de joventut a les iniciatives impulsades des d'aquest col·lectiu per tal de coordinar-les amb els recursos necessaris, posar-les en valor i fer-les efectives.

Aquest recolzament va més enllà d'aquelles activitats realitzades dins el Casal Jove, inclou tot tipus d'iniciatives que vinculi el jovent.

Tossa de Mar és un municipi amb una llarga trajectòria cultural, on nombrosos artistes reconeguts internacionalment s'han instal·lat a la vila inspirats per l'entorn i l'arquitectura. El reclam turístic que representa aquest municipi de costa ha fet que les seves festes i tradicions prenguin una

importància rellevant pel que fa a l'activitat que duu a terme el consistori. En aquesta línia, es vol fer èmfasi en el suport a iniciatives amb participació juvenil que promoguin la vida cultural del poble, amb activitats diverses i puntuals com la festa major o els carnivals, concerts de grups de música local, fires d'art, entre d'altres. L'objectiu d'aquesta actuació és donar suport i acompanyar als i les joves en el procés de realització d'una activitat com a aprenentatge vital.

Objectiu genèric

OG 3 Esdevenir referents dels i les joves de Tossa de Mar.

OE 4 Impulsar la participació com a un valor positiu i identitari entre el col·lectiu jove.

Objectius específics

- OE 3.4 Donar suport a les iniciatives organitzades pel col·lectiu jove per tal d'establir vincle i reforçar el teixit juvenil.
- OE 4.1 Incentivar els espais de participació juvenil garantint l'accessibilitat dels recursos existents al municipi.
- OE 4.2 Potenciar les activitats de sensibilització en l'àmbit de la salut, la participació i l'orientació professional adaptades a l'interès juvenil.
- OE 4.3 Afavorir a l'associacionisme juvenil.
- OE 4.5 Consolidar les vies de comunicació i diàleg entre els ens polítics i els i les joves.
- OE 4.6 Afavorir la cohesió social entre els i les joves i la identitat d'aquest col·lectiu amb el municipi.

Reptes que integra

Cultura i oci, participació, cohesió social, vida saludable, educació

Públic objectiu

Joves de 12 a 35 anys.

Recursos humans

Persona dinamitzadora del Casal Jove

Persona tècnica de joventut

Recursos econòmics destinats

Despeses derivades de les activitats.

Departaments implicats

LIDERA: Regidoria de Joventut, persona dinamitzadora del Casal Jove i persona tècnica de joventut

COL-LABOREN: Entitats locals

Indicadors d'avaluació

Nombre de joves que participen a les activitats

Nombre d'activitats fetes.

Varietat de les temàtiques de les activitats.

Nombre de joves assistents.

4.2.4 Programa Equipats per la vida

Sota el nom Equipats per la vida, aquest programa se centra en la disminució de les pràctiques de risc entre els joves, com el consum de droga, les relacions abusives, l'alimentació poc saludable o no practicar exercici físic. Amb aquestes accions de sensibilització i formació es pretén posar a l'abast del col·lectiu jove els recursos necessaris per conèixer i saber com enfrontar-se a aquestes situacions, i no tant com evitar-les.

Aquest programa parteix d'un concepte ampli de salut i d'una actitud proactiva per part dels i les joves. Com a punt de partida i de vincle es farà un reforç especial des dels contextos de l'oci nocturn amb la presència d'agents de salut jove.

ACTUACIÓ – Prevenció pràctiques de risc
Breu descripció
Accions de sensibilització i prevenció per tal de reduir les pràctiques de risc i promoure els hàbits saludables principalment en el marc de l'oci nocturn. S'aposta per les dinàmiques participatives i interactives que estiguin integrades en els contextos d'oci per oferir altres temps més saludables, respectuosos i creatius.
Objectiu genèric
OG 1 Potenciar l'oferta i l'orientació formativa per complementar la trajectòria educativa del col·lectiu jove.
Objectius específics
• OE 1.3 Garantir l'orientació i l'acompanyament de la joventut en la seva trajectòria formativa i laboral, i en els àmbits de la salut i la participació.• OE 1.4 Potenciar les activitats de sensibilització en l'àmbit de la salut, la participació i l'orientació professional adaptades a l'interès juvenil.• OE 1.6 Treballar per l'assoliment de competències bàsiques pel desenvolupament del projecte de vida personal dels i les joves.
Reptes que integra
Vida saludable, educació, cultura i oci
Públic objectiu
Joves de 12 a 35 anys.
Recursos humans
Persona dinamitzadora del Casal Jove Contractació de personal o entitats especialitzades

Recursos econòmics destinats
Contractació del servei
Departaments implicats
LIDERA: Regidoria de Joventut i Sanitat COL-LABOREN: persona tècnica de joventut, entitats externes.
Indicadors d'avaluació
Nombre de joves que participen a les activitats

ACTUACIÓ – Em sento bé
Breu descripció
Conjunt de xerrades, tallers i accions encarades a la sensibilització i formació en àmbits transversals que es focalitzen en la generació d'oportunitats per a les persones joves en clau de desenvolupament de capacitats, competències i habilitats. Aquest projecte posa especial atenció en la disminució de les pràctiques de risc entre els joves i pretén posar al seu abast els recursos necessaris per conèixer i saber com enfrontar-se a aquestes situacions partint d'un concepte ampli de salut i d'una actitud proactiva per part dels i les joves.
Objectiu genèric
OG 1 Potenciar l'oferta i l'orientació acadèmica i formativa per complementar la trajectòria educativa del col·lectiu jove.
Objectius específics
• OE 1.1 Augmentar l'oferta formativa no reglada que s'ofereix des dels diversos recursos municipals destinada al jovent. • OE 1.3 Garantir l'orientació i l'acompanyament de la joventut en la seva trajectòria formativa i laboral, i en els àmbits de la salut i la participació. • OE 1.4 Potenciar les activitats de sensibilització en l'àmbit de la salut, la participació i l'orientació professional adaptades a l'interès juvenil. • OE 1.6 Treballar per l'assoliment de competències bàsiques pel desenvolupament del projecte de vida personal dels i les joves.
Reptes que integra
Vida saludable, educació, món laboral
Públic objectiu
Joves de 12 a 35 anys.
Recursos humans

Tècnics de l'Oficina Jove de la Selva

Recursos econòmics destinats

Sense despeses.

Departaments implicats

LIDERA: Oficina Jove del Consell Comarcal de la Selva

COL-LABOREN: Ajuntament

Indicadors d'avaluació

Nombre de tallers i xerrades fetes.

Varietat de les temàtiques dels tallers.

Nombre de joves participants.

4.3 Temporalització del PLJ

	2016				2017				2018				2019			
	1r trim.	2n trim.	3r. trim	4t trim.	1r trim.	2n trim.	3r. trim	4t trim.	1r trim.	2n trim.	3r. trim	4t trim.	1r trim.	2n trim.	3r. trim	4t trim.
	G F M	A M J	J A S	O N D	G F M	A M J	J A S	O N D	G F M	A M J	J A S	O N D	G F M	A M J	J A S	O N D
Elaboració PLJ																
Redacció diagnosi																
Redacció Disseny																
Avaluació																
<i>Avaluació metodològica</i>																
<i>Avaluació continuada</i>																
<i>Avaluació final</i>																
Implementació PLJ																
Prog. Formateja't																
<i>Nucli Jove Instituts</i>																
<i>Esplai</i>																
Prog. d'Inserció al món laboral																
<i>Brigada Jove</i>																
<i>Garantia Juvenil</i>																
<i>Nous formats</i>																
Prog. Revifa el Casal Jove																
<i>Equipament</i>																
<i>Dinamització del Casal Jove</i>																
<i>Punt d'Informació Juvenil</i>																
<i>Programació del Casal Jove</i>																
<i>Vitamina Jove</i>																
<i>Joves implicats</i>																
<i>Made in joventut</i>																
<i>Support a iniciatives juvenils</i>																
Prog. Equipats per la vida																
<i>Em sento bé</i>																
<i>Prevenió pràctiques de risc</i>																

4.4 Recursos del PLJ

A continuació detallem els recursos amb els que comptarà el Pla local de Joventut per a desenvolupar les diferents actuacions planificats. En aquest sentit, parlarem dels recursos humans, per aquells que fan referència a tot el personal que treballarà per al seu desenvolupament; els recursos econòmics, és a dir, els diners invertits i destinats a la realització del pla i finalment els recursos d'equipaments, que fan referència a les instal·lacions amb les que es nodrirà el pla local.

4.4.1 Recursos humans

Els recursos humans destinats al desenvolupament de les polítiques de joventut es concentren principalment en l'equip de joventut configurat per una persona coordinadora del Casal Jove, la persona conserge encarregada de l'obertura, atenció i tancament del Casal Jove i una persona tècnica de joventut compartida del Consell Comarcal de la Selva que dóna suport a les iniciatives que es volen dur a terme. Aquesta darrera figura forma part del conveni de col·laboració entre l'ajuntament de Tossa i el Consell Comarcal de la Selva, a través de l'Oficina Jove, i que es compromet a mentir. L'Ajuntament preveu la contractació d'una persona dinamitzadora al llarg d'aquest pla local.

A un nivell superior, trobem d'una banda, el responsable polític de la regidoria de joventut, i d'altra banda, la implicació de les diferents àrees del consistori que permet atendre de manera transversal la necessitat dels i les joves del municipi.

4.4.2 Recursos econòmics

Els recursos econòmics destinats a l'execució de les polítiques de joventut provenen principalment de fons municipals propis. Per a la previsió econòmica d'aquest pla local de joventut s'agafa com a referència el pressupost anual del 2016, considerant i essent conscients de les possibles variacions que aquest pot patir els pròxims anys, i que per tant ens serveix només a tall de referent. L'Ajuntament, per la seva part, pren el compromís de mantenir i consolidar aquest pressupost per tal de garantir l'acompliment dels objectius definits els pròxims 4 anys, i, ampliar la partida en la mesura que els recursos ho permetin.

L'Ajuntament destina una partida econòmica pròpia i preveu fons provinents de subvencions com són la de la Direcció General de Joventut de la Generalitat de Catalunya per un projecte concret que es presenta anualment o d'altres que permetran ampliar la capacitat d'actuació al municipi.

En aquest sentit, els recursos econòmics que l'ajuntament destina al col·lectiu de joves en totes les seves vessants va més enllà de la partida destinada a activitats, i aquest 2016 s'ha fixat un total de **30.000 €** que inclou també la Regidoria de Festes i Tradicions.

4.4.3 Recursos d'equipaments

En quant a les instal·lacions, Tossa de Mar compte amb un equipament exclusiu destinat als joves, el Casal Jove, que vol esdevenir el punt neuràlgic de les polítiques de joventut. Els joves de Tossa tenen altres equipaments al seu abast on es realitzaran algunes actuacions com la Casa de Cultura, la biblioteca, el cinema. A més, cal destacar que Tossa compte amb un institut propi i un seguit d'instal·lacions esportives com el poliesportiu, el camp de futbol, la piscina coberta, la zona de fitness recreatiu, el centre BTT la Selva i la pista esportiva vermella.

4.5 Comunicació i difusió

En plena societat de la informació es fa vital dedicar temps i recursos a planificar com es donaran a conèixer i s'informarà sobre les polítiques de joventut que es desenvoluparan els propers anys amb l'objectiu de ser oberts i transparents amb els ciutadans i ciutadanes de Tossa de Mar, democratitzar la informació i el projecte polític, facilitar l'apropiació per part de les persones sobre allò que s'està fent al municipi i garantir el màxim de participació a les diverses actuacions.

Els mitjans de comunicació juguen un paper clau i és per això que aquest pla local de joventut preveu un pla de comunicació genèric i estandarditzat que incorporarà en el desenvolupament de les actuacions previstes. Cal a dir que cada activitat adaptarà la seva comunicació.

Canals de comunicació municipals:

- Web oficial de l'ajuntament
- Ràdio Municipal - Nova Ràdio Tossa
- Televisió local
- Butlletí l'Ajuntament Informa
- Xarxes socials
- Material gràfic i corporatiu

Altres canals de comunicació:

- Web i xarxes socials de l'Oficina Jove de la Selva
- Web i xarxes socials del Consell Comarcal de la Selva

- Mitjans de comunicació regionals

5. TANCAMENT

Des de fa molts anys, l'Ajuntament de Tossa de Mar treballa per al col·lectiu jove. El Pla Local de Joventut 2016-2019 que presentem és un pas més en el desenvolupament de les polítiques de joventut del nostre municipi, un desenvolupament però emmarcat en una nova realitat socioeconòmica que cal afrontar.

La diagnosi ha posat sobre la taula la realitat del col·lectiu jove i el PLJ vol donar resposta a les necessitats detectades i ho fa donant prioritat a la participació i implicació del col·lectiu jove vers les polítiques de joventut i el seu paper de referència envers els i les joves. Alhora ho fa treballant les polítiques d'emancipació, centrades en l'àmbit ocupacional, formatiu i de la salut. És aquest doncs el punt de partida de les noves polítiques de joventut de l'Ajuntament.

Durant el procés d'elaboració i mentre es tancaven les etapes corresponents a l'elaboració del Pla (diagnosi i disseny), s'ha anat lliurant el document a l'equip tècnic que ha participat del procés, afegint correccions i noves incorporacions d'informació.

En última instància, un cop finalitzat el pla local de joventut i en el marc de tancament d'aquest document, es farà públic els resultats i conclusions del mateix en diverses actuacions, especialment com a mètode de retorn, transparència i agraïment pel treball fet per part de totes les persones que han participat d'una manera directa o indirecta en l'elaboració del PLJ (regidories, personal tècnic, agents socials del territori i la joventut) i a la ciutadania en general.

Altres accions previstes són la publicació d'aquest document final al web de l'Ajuntament així com la seva difusió a través de les xarxes socials. Cal a dir que, tal i com l'avaluació ho preveu, aquest és un document dinàmic i en constant revisió.

Amb tot, és important mantenir el contacte amb els joves que s'han implicat en l'elaboració per tal de fer créixer la seva responsabilitat en l'implementació de les diverses actuacions i sobretot poder ampliar el gruix de participació d'aquest propi grup de joves.

6. AVALUACIÓ

Per a fer l'avaluació d'aquest pla local de joventut partim d'un concepte actual i profund d'avaluació, entenent-la com a procés continuat i planificat que té lloc al llarg de totes les etapes de desenvolupament d'un servei o programa i no únicament en la seva etapa final. A més a més volem que sigui una eina activa i transformadora, i per tant, des d'una perspectiva de la teoria del canvi o la corrent Theory-based evaluation (molt utilitzada en programes de tipus social), pretenem conèixer, més enllà de quins seran els resultats, com aquest es generen.

Una definició molt exhaustiva i que ens pot acostar a aquesta idea àmplia d'avaluació és (Gómez,2000:87)²²:

“L'avaluació de serveis i programes socials és una forma d'investigació social aplicada, de caràcter sistemàtic, que vol obtenir informació significativa sobre la planificació, el desenvolupament i els resultats d'un determinat servei o programa, per tal de valorar-ne el grau d'adequació a les previsions inicials, amb la finalitat d'establir uns judicis de valor (basats en l'anàlisi comparativa d'allò que s'ha produït amb allò que s'havia previst) que han de facilitar els processos de presa de decisions que afecten el servei o programa avaluat, tenint sempre present la seva utilitat social, en el sentit que les seves conclusions permetin millorar i optimitzar l'esmentat servei o programa”

En aquesta avaluació valen tots els mètodes d'investigació que ens siguin possibles. Per tant, totes les tècniques de recollida de dades i d'anàlisi que tinguem al nostre abast les farem servir, sempre i quant es valorin com a útils i idònies.

Quin és el principal repte en un projecte/servei? Aconseguir els objectius fixats respectant les limitacions establertes. En aquest sentit doncs, hem considerat molt important ésser en tot moment conscients de les limitacions dels recursos que tenim per ajustar el màxim al model avaluatiu a la realitat que vivim. Les fons d'informació les recollirem, per una banda, sistemàticament durant l'execució de programes, activitats o intervencions directes i, per altra banda, també recollirem opinions i valoracions d'una forma eficient. Aquest últim concepte d'**eficiència** és molt rellevant pel que fa a l'avaluació, ja que la fa un element útil i imprescindible.

Per tal de dur a terme l'avaluació ens plantejarem definir i respondre quatre preguntes que ajuden a planificar-la:

²² Gómez Serra, M. (2000). Els serveis socials i la seva avaluació. Barcelona: Edicions Universitat de Barcelona. Monografies, núm. 42.

5.1 Quan?

Tenint en compte la dimensió temporal creiem important fer dos tipus d'avaluació:

a) Avaluació formativa, de procés o seguiment. Servirà per fer el seguiment dels projectes anuals i per ajustar-se i revisar al pla local en vigor. Aquest model d'avaluació és de caràcter intern, per un auto-coneixement necessari per fer canvis o correccions.

- Objectius: ajudar en l'execució del programa, en el bon desenvolupament i si és necessari en el seu replantejament.
- Execució: obtenció de dades durant el procés de realització per tal d'obtenir coneixements precisos de les actuacions: freqüència, aflluència, acceptació, entre d'altres.
- Actors: Ho farà la persona tècnica de joventut amb la col·laboració dels agents executors com els dinamitzadors, monitors o altres agents. També s'inclourà la recollida d'opinions dels usuaris.

b) Avaluació sumativa, conclusiva, de resultat o impacte. Es dur a terme després de cada projecte anual i després de finalitzar la vigència del pla local. Per tant en aquest cas és una avaluació final i puntual.

- Objectius: jutjar si un programa té èxit, i en última instància si cal fer-lo desaparèixer/canviar-lo o mantenir-lo.
- Execució: obtenció de dades de les activitats fetes i processos acabats. S'extraurà informació precisa de les activitats per tal de fer-les valorables.
- Actors: En aquest cas cal tenir en compte que la valoració s'ha de fer amb la participació de més agents, ja siguin externs (vinculats en temes de joventut) com els executors.

5.2 Qui?

Per incidir més en qui farà l'avaluació parlarem més del concepte de *relació*, és a dir, quina relació existeix entre l'avaluador, l'organitzador i el subjecte.

Primerament podem dir que la valoració serà **interna** en el sentit que els avaluadors són també els organitzadors, parlem doncs d'una **autoavaluació** del PLJ o projecte. Aquesta estarà liderada per la persona tècnica, els responsables polítics, dinamitzadors, monitors, altres tècnics i altres possibles actors o parts

implicades. No cal dir que tenint en compte els recursos disponibles i l'entorn ens sembla una manera òptima d'avaluar, ja que els tècnics són qui tenen la informació i el coneixement del que s'està fent.

En segon lloc, pel que fa a usuaris, l'avaluació dependrà del tipus d'activitat. En alguns casos serà **participativa**, on es recollirà la seva opinió i valoració, en d'altres pot ser una acció **externa** d'observació per part dels tècnics, i en cas que l'activitat i els subjectes ho permetin és pot fer un tipus d'avaluació de "**empowerment**", on el subjecte és la part activa i és ell mateix el que avalua la realització, i per tant el tècnic només acompanya o facilita. Considerem que aquesta darrera és la forma que s'ajusta més al nostre "ideari" d'intervenció amb els joves, on busquem *apoderar-los* i fer-los més *autònoms*, però també és cert que només és realitzable en determinats projectes.

5.3 Què?

Per tal d'ajustar-nos al model d'avaluació pertinent tindrem en compte què volem avaluar, de manera que en cada cas considerarem la opció més adequada. A grans trets identifiquem l'avaluació de les activitats concretes, els projectes i programes desenvolupats i el pla local de joventut.

En aquest sentit agafarem com a referència els diferents models d'avaluació, els quals integraran i creuaran les opcions exposades en relació el quan i el qui.

Avaluació de necessitat. El mateix PLJ respon a aquest exercici de valorar quines són les necessitats en matèria juvenil i establir les prioritats per tal de decidir els objectius que es desenvoluparan i els recursos que es destinaran, és a dir, les polítiques de joventut.

Avaluació d'execució (procés). Aquesta correspon a l'avaluació formativa i per tant es farà de forma continuada, durant el seguiment de les activitats. Està molt relacionada amb el projecte anual i els objectius plantejats. Cal destacar que el procés de confecció d'aquest mateix pla local serà avaluat a través d'aquesta modalitat.

Realitzacions -----> objectius operatius

Avaluació executiva. Aquesta correspon a l'avaluació sumativa i és l'encarregada de mesurar els resultats, impactes, eficàcia, eficiència i efectivitat.

Resultats -----> objectius específics

Impactes (més a llarg termini)-----> objectius generals

Avaluació de disseny. És la modalitat on es pot introduir la perspectiva de la teoria del canvi i on podem fer un anàlisi més global, és a dir, adonar-nos si el model funciona o no, si s'estan produint els canvis esperats i què els provoca.

5.4 Com?

Com farem l'avaluació dependrà de tots els apartats anteriors: quan, qui i què. Partirem d'una obertura de mires on tot element que ens sigui útil l'utilitzarem per avaluar, ja que de fet l'objectiu és la pluralitat metodològica, quantitativa, qualitativa, mixta, i també la diversitat tècnica.

En alguns casos es tractarà de fer una recollida a partir de valoracions escrites, omplir qüestionaris que incloguin variables tan qualitatives com quantitatives, reunions de valoració amb tots els participants, focus grup, entre d'altres. Cal remarcar que també hi haurà molta informació generada en el procés i que ja haurem anat recollint, com el nombre de participants, nombre d'intervencions, periodicitat, etc.

Criteris genèrics que tindrem en compte:

- **Pertinència.** S'adequa el pla local a les necessitats i/o problemes de la joventut?
- **Suficiència.** Consisteix a establir si els recursos i els mitjans disponibles són suficients.
- **Progrés.** Consisteix en valorar si el PLJ, el projecte o les activitats s'estan desenvolupant i implementant tal com estava previst i, per tant, si s'està aconseguint els microefectes esperats.
- **Eficàcia.** En quin grau aconseguim els objectius inicialment previstos.
- **Efectivitat.** És quan el programa aconsegueix uns efectes positius, independentment de si aquests estaven o no estaven inicialment previstos.
- **Eficiència.** Consisteix en la relació entre els mitjans i els recursos utilitzats i els efectes aconseguits.
- **Resultats i impacte.** Els tres darrers criteris valoratius comentats (eficàcia, efectivitat i eficiència) han de relacionar-se amb l'obtenció de resultats i amb l'impacte.

- **Avaluabilitat.** Verificar si el PLJ és o no és avaluable significa valorar si la seva formulació, el seu disseny i la seva implementació fan possible que sigui avaluat. Aquest criteri s'ha tingut en compte a l'hora d'elaborar el pla local.

7. BIBLIOGRAFIA

- Consell de la Joventut de Barcelona (2016). Estat de la joventut 2015. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Treball, Afers Socials i Famílies, Direcció General de Joventut, Observatori Català de la Joventut.
- Gardel Domingo, S. i Secarrant i Melendres, P. (2015). Estat de la joventut 2014. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Benestar Social i Família, Direcció General de Joventut, Observatori Català de la Joventut.
- Piédrola i Gómez, A. i Fabra i Anton, S. (2013). Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2020. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Benestar Social i Família, Direcció General de Joventut.
- Serracant i Melendres, P. (coord.) (2013). Enquesta a la joventut de Catalunya 2012. Barcelona: Generalitat de Catalunya, Departament de Benestar Social i Família, Direcció General de Joventut. Col·lecció Estudis núm. 2.
- Delegación del Gobierno para el Plan Nacional sobre Drogas (2016). Encuesta sobre uso de drogas en enseñanzas secundarias en España, 2014-2015: Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad - Secretaría de Estado de Servicios Sociales e Igualdad.
- Colomé, Anna Maria. Trobada de Tardor. Conclusions Àrea de Turisme de Tossa de Mar (2013). Direcció Oficina de Turisme Tossa de Mar.

8. ANNEX

Buidatge trobada de professionals i agents socials locals de joventut

Lloc: Casa de Cultura, Tossa de Mar

Dia: 23/02/2016

Participants: 9 persones

- Persones tècniques de l'Ajuntament: Lluís Carrillo, tècnic d'esports; Jordi Couso, tècnic Medi Ambient; Víctor Puig, coordinador de Festes i Joventut.
- Persones de l'escola i l'institut: Pep Herrero, director CEIP Ignasi Melé i Farré; Maria Helena, secretària CEIP Ignasi Melé i Farré; Concepción Martínez, directora de l'institut Tossa de Mar.
- Persones de les AMPA: Mª José Roman, Gemma Pujals i Angie Lara Calvo.

Punts tractats a la sessió:

- Presentació del grup i de l'Oficina Jove de la Selva
- Presentació del Pla Local de Joventut
- Presentació i execució de la dinàmica

Aportacions per àmbits temàtics:

Comencem fent un treball per grups el més heterogenis possible, per tant, amb un membre de cada subgrup (tècnics, professorat i AMPA). Identifiquen **punts forts, punts febles i reptes estratègics** de cadascun dels 7 eixos d'intervenció (educació, ocupació, cohesió social i mobilitat, oci i cultura, participació, habitatge, salut). Finalment es fa un debat i posada en comú i destaquen els següents aspectes, necessitats i problemàtiques:

Educació

Punts forts:

- Hi ha un institut on es pot estudiar fins a batxillerat. Es valora positivament la feina que feia el Taller de Jardineria que ha deixat d'existir per manca d'ajuts i recursos.

Punts febles:

- Absència de formació complementària no reglada (cursos), ni formació pels joves que no tenen el graduat d'ESO, ni formació per adults. Els joves han de marxar a altres municipis.

- A l'Ajuntament no hi ha la figura de tècnic d'educació i això s'identifica com un problema principal. Actualment el tècnic de medi ambient és qui gestiona les demandes provinents d'educació.
- Es destaca la necessitat de millora de les instal·lacions educatives. A més, els diferents equipaments estan separats i això fa que costi impulsar algunes activitats conjuntes (mal planejament urbanístic dels serveis en el seu origen).
- Es comenta que s'ha de potenciar més l'entorn natural de Tossa, "Van a buscar a fora el que tenim aquí, es visiten les Escoles del Mar de l'Escala, l'Estartit quan a Tossa també tenim mar".
- Es puntualitza que, a pesar que hi hagués més varietat d'activitats, el fet que Tossa és una població que durant l'hivern disminueix molt, es preveu que tampoc hi hauria una participació massiva.

Món laboral

La principal dificultat laboral a Tossa és que l'economia depèn del turisme i el tipus de feina és de temporada i precària. Es comenta que aquest context afavoreix a que molts joves no s'acaben de formar ja que els és molt fàcil trobar una primera feina. "La feina no és qualificada i els donen quatre duros". Es comenta que això és el "caramel enverinat" que tenen a Tossa: diner fàcil. Això fa que els joves s'acomodin. Es veu difícil trencar això. El jove troba feina a l'estiu i durant l'any sobreviu a casa els pares.

Es qüestiona quin model de turisme es vol a Tossa. De moment no hi ha consens. El que queda clar és que és difícil generar ocupació durant èpoques fora de temporada, però que des de l'Ajuntament s'hauria de treballar en aquesta línia.

En quan a com millorar les condicions laborals l'únic que destaquen és millorar també la formació dels joves en turisme o hostaleria. "Hi ha joves que es formen i poden arribar a llocs de treball més qualificats dins el món del turisme, com de gestió i coordinació". El jove que vol exercir altres tipus de feina abandona el poble: "El jove qualificat marxa de Tossa".

Algunes iniciatives que s'han impulsat sense massa èxit per a l'inserció laboral dels joves és el programa de Garantia Juvenil, tot i que ara es vol impulsar de nou.

Cohesió social i mobilitat

La mobilitat és el gran condicionant de la població de Tossa, la qual afecta tots els àmbits de la vida. És una població aïllada, amb poc transport públic (busos a Lloret, Blanes i Barcelona) i no té tren. S'apunta la necessitat de millorar la comunicació amb altres municipis.

Es valora positivament el fet que la població de Tossa a l'hivern és baixa, ja que existeix suport entre veïns i veïnes que facilita detectar fàcilment situacions de risc i intervenir-hi. "Ens coneixem tots i de seguida trobes un referent que et pugui ajudar o es detecten necessitats".

Segons les dades que l'IES entrega al Departament d'Ensenyament, l'estudi va concloure que a Tossa l'índex de cohesió social entre l'alumnat és positiu. L'Ajuntament està finançant un projecte de tallers de resolució de conflictes a l'IES davant els diversos casos que hi ha hagut de bullying. És per això que s'identifiquen mesures de millora en aquest àmbit.

Tot i això es comenta que la població en general té una mentalitat i dinàmica tancada associada al fet que Tossa és un poble aïllat. Aquest factor de tancament fa que hi hagi manca de referents i per això es creu interessant potenciar l'intercanvi entre els joves.

S'identifica l'esport com a un element integrador positiu.

Es comenta també que el col·lectiu gambià està un pèl aïllat i que la dinàmica, no només dels immigrants, és endogàmica: "Els de poble amb els de poble, els gambians amb gambians".

Oci i Cultura

Hi ha oferta limitada d'oci cultural, social, festiu, i l'oci nocturn és molt limitat, especialment a l'hivern. A més, s'explica que tot i organitzar alguns cursos els joves no se solen apuntar. Entre d'altres factors s'apunta la necessitat de millorar la comunicació per part de l'Ajuntament.

"Si no hi ha futbol no hi ha res". Manca d'oferta de lleure, especialment pels joves de 12 als 15 anys. Es comenta que manca un local social per a joves tipus casino o centre cívic, que fos un punt de trobada juvenil.

Participació i comunicació

En general la percepció és que costa que el jove participi de l'activitat del poble.

S'identifica que les famílies tampoc tenen la cultura de la participació, que no ho valoren com a un element important en l'aprenentatge de les persones. Tampoc hi ha la cultura del voluntariat, es considera un problema greu ja que "si no els

obligues no hi van. Només fan si treuen alguna cosa a canvi”. En aquest sentit, “hem de crear inquietud, interès, preguntar-nos què els interessa als joves?”. És important conscienciar a la població que participar és positiu a nivell individual i col·lectiu.

Necessitat de buscar un espai adequat pels joves, ja que no existeixen espais de participació organitzats i estructurats.

Habitatge

Tot i l'alt nombre d'habitatges buits i construïts a Tossa, no existeix oferta de lloguer social ni pisos destinats a joves. Fa anys que es diu que es construiran habitatges de protecció oficial però ha quedat aturat. Hi ha moltes segones residència i els propietaris prefereixen llogar els pisos només a l'estiu que llogar tot l'any a un estudiant, ja que treuen més diners.

Els joves doncs marxen del poble per que el lloguer és car i no tenen feina durant l'hivern. Es proposa la necessitat de crear una borsa d'habitatge social.

Vida saludable

Hi ha un entorn natural immillorable, un bon clima i bones instal·lacions que afavoreixen la pràctica d'esport. És ideal per fer running, nedar, caminar pels senders locals i també es fan rutes guiades. Tenen un dels millors centres de BTT i també estant molt ben considerats pel submarinisme, però cal potenciar-ho i donar-ho a conèixer.

Es considera que els joves de Tossa solen practicar esport, però en menys mesura les noies, ja que aquestes no tenen alternativa d'oferta.

S'aprecia que hi ha molt de “botellón” a la platja entre els joves, es consumeix principalment molts “porros” i l'accés a les drogues és fàcil.

Es destaca que no hi ha serveis d'atenció juvenil, especialment en l'àmbit de la salut, i que et deriven majoritàriament a Blanes. Es detecta la necessitat de crear oferta per que els joves estiguin ocupats i els satisfaci a diferents nivells, com l'esplai o el cau on es poden treballar valors educatius que són eines per la vida.

Buidatge grup de discussió amb el col·lectiu jove

Lloc: Casa de Cultura, Tossa de Mar

Dia: 23/02/2016

Participants: 9 persones joves entre 17 i 25 anys

Punts tractats a la sessió:

- Presentació del grup i de l'Oficina Jove de la Selva
- Presentació campanya "Preparat per ser jove"
- Presentació del Pla Local de Joventut
- Presentació i execució de la dinàmica

Aportacions per àmbits temàtics:

Educació

A l'IES de Tossa hi ha diverses modalitats de batxillerats, però si volen cursar l'artístic o fer un estudi específic els joves han de marxar a Lloret, Blanes o altres municipis. Per estudiar cicles formatius, universitat o per altres tipus de formacions han de marxar principalment a Girona o Barcelona, de manera que, com que no hi ha transport públic molts joves acaben vivint fora de Tossa.

Es destaca que caldria millorar les instal·lacions de l'institut ja que actualment per exemple tenen restringit l'ús de paper wc per tal de disminuir despeses. Els joves destaquen que tot plegat representa una despesa extra important i que creuen que no l'haurien d'assumir. "No ens faciliten ni el bus per anar a fer la selectivitat, hem d'anar amb els cotxes particulars".

S'observa que hi ha forces joves que no acaben l'ESO i aquests no tenen opcions formatives alternatives, de manera que és difícil que puguin treure's el graduat més endavant.

Algun any s'havia obert la possibilitat de fer pràctiques en diferents negocis del poble per aquells joves que no seguien els estudis, fet que valoren positivament per què creuen que l'acompanyament laboral és important.

També mostren preocupació per la manca d'orientació que reben a nivell formatiu, expressen que seria interessant tenir un punt de referència on t'assessorin. Inclús aquells que volen estudiar a la universitat expressen que reben molt poca informació sobre quines carreres poden realitzar.

En relació a l'educació no formal els joves mostren força desconeixement per possibles cursos que s'hagin pogut fer o proposat, i expressen que les opcions que hi ha són particulars i cares, com l'acadèmia d'anglès o l'Escola de Música.

Cultura i oci

A Tossa no hi ha gaires opcions d'oci, especialment nocturn durant l'hivern, que és quan el poble està de temporada baixa i tanquen tots els negocis, de manera que han d'anar a poblacions pròximes i agafar cotxe.

Per fires de Girona s'han organitzat alguns busos, però la resta de caps de setmana els joves s'han de tornar els cotxes, de manera que és molt car sortir de festa si s'ha de pagar taxi. "L'alternativa és espavilar-se i a vegades es beu i es condueix alhora".

"La Festa Major de Tossa ha millorat molt respecte anys enrere, que no estaven pensades per joves, només s'hi feien sardanes."

"El turisme que ve a Tossa és familiar o de comiats de solters, i aquest tipus de gent i festa no ens aporta res, ja que no establim vincle".

No hi ha cap teatre ni espai cultural, si bé hi ha la Casa de Cultura aquest espai no s'hi fan espectacles ni actes culturals. "A Tossa és difícil desenvolupar els hobbies culturals i artístics".

Participació i comunicació

És molt difícil que els joves puguin organitzar activitats com concerts, ja que en primera instància et posen moltes dificultats i traves burocràtiques. "Si vols fer algo xulo, aquí no es pot fer i si seguim així Tossa serà un poble de vells".

La percepció que tenen del Casal Jove és que ha deixat de ser un espai jove, ja que les persones que hi van només passen el rato, fumen o es connecten als ordinadors, s'organitzen activitats pel públic en general sense pensar en els interessos juvenils, com el ioga, sevillanes, etc. "Ens agradaria que al Casal hi hagués una tele on veure pelis, partits de futbol, que fos un espai adaptat per passar les tardes de divendres, un punt de trobada i reunió, etc".

"Els joves no tenim espais per reunir-nos, hem d'anar als bars o només ens queda la zona esportiva, que és on anem els menors, ens ajuntem al camp de futbol per veure els partits i estar amb els amics".

La percepció dels joves és que l'Ajuntament es comunica poc i puntualment amb els joves, que no els consulten res en processos de participació vertaders. "L'Ajuntament un dia va venir a l'IES a preguntar-nos quin nom volíem pel Casal Jove, però no sabíem ni que es volia canviar el nom".

Els joves generalment s'informen de les activitat que s'organitzen a través del facebook de l'Ajuntament (regidoria de festes), però manifesten no enterar-se del què es fa i que els actuals canals de TV i ràdio estan desfasats.

Cohesió social i mobilitat

A Tossa hi ha una mancança transversal que és la mobilitat, de fet, "dels que anàvem junts a classe només 5 vivim a Tossa".

“Falta essència de poble, que ens identifiquem amb ell i fer coses tots junts per tots. Aquí només hi ha essència de colla de carnaval. Hi ha dues coses que ens uneixen: el Carnaval i el Pelegrí, aquest darrer per què és tradició i emotiu. Són els únics dies on estem tot el poble junt, sens guiris”.

Vida saludable

“Quan els joves sortim de festa fem “botellón” per costum i per economia. Ja tenim alguns punts on els joves ens solem reunir a beure tot i que reconeixem que són espais insegurs, però està prohibit fer-ho a la platja”. Segons els joves, el botellón ajuda a fer grup, però que quan ho fan els de 15 anys ells és merament per emborratxar-se.

“Per lo petit que és Tossa, el consum de drogues entre joves és força alt”. S’exposa que el contacte amb les drogues forma part de l’etapa de joventut però que hi ha joves que s’acaben enganxant. L’accés és fàcil i l’edat que es comença a tenir les primeres experiències cada vegada és més aviat, actualment entre els 13 o 14 i abans era els 16. “A Tossa és molt fàcil aconseguir droga, és gairebé tant fàcil com fumar tabac”.

Un cop al mes una infermera passa consulta a l’IES, aquest és un espai exclusiu per als joves, però aquests expressen que no hi van perquè coneixen a d’infermera i després se la troben pel poble, això els frena de fer algunes consultes.

Món laboral

A Tossa, el problema laboral és la temporalitat (treballen de Setmana Santa a octubre): “A l’estiu es curra molt i a l’hivern res”. El més difícil és treballar d’una professió qualificada, només es pot treballar en relació al turisme i sovint en feines precàries.

“M’agrada la tranquil·litat de Tossa, però el gran problema és el treball”. “Mentre no trobo feinaestic a casa dels pares a Tossa per què és més econòmic, però aquí no hi ha res a fer, és difícil autorealitzar-se”.

Habitatge

Amb tots els habitatges buits que hi ha no hi ha pisos de lloguer social o destinats a joves, són molt cars, tant per llogar com per comprar.

Hi ha molts pisos buits durant l’any ja que molts propietaris prefereixen llogar només a l’estiu als turistes que no pas tot l’any.

Propostes:

- Borsa de treball

- Millorar canals de comunicació i relació entre Ajuntament i joves.
- Punt d'informació juvenil.

Entrevista Concepción Martínez, directora IES Tossa de Mar

Lloc: IES Tossa de Mar

Dia: 23/02/2016

Quines creus que són les principals problemàtiques o necessitats dels joves de Tossa de Mar avui en dia?

Personalment, després d'anys de contacte directe amb els joves d'aquí, podria identificar tres grans mancances:

1. **Poca oferta en el lleure** (especialment esports i educació en valors) pels joves menors d'edat, especialment entre els 12 i 16 anys. Hi ha un casal d'estiu per a infants de 3 a 12 anys i els joves, majoritàriament, a partir dels 16 anys els estius comencen a treballar en els negocis familiars, ja que l'economia aquí a Tossa es basa en el turisme de temporada. Per tant, aquells que tenen entre 12 i 16 anys no tenen opcions i es passen els dies de vacances al carrer sense fer res, sense límits i acostumats a fer el que volen. Quan arriba el mes de setembre i aquests comencen el nou curs, ens trobem molts casos de joves amb conductes desbordades que provenen d'aquesta conjuntura. És cert també que l'oferta esportiva està molt centrada al futbol i bàsquet, per això com a activitat extraescolar oferim el volley. Crec que es podria rendibilitzar més el poliesportiu així com implementar esports marítims com vela o llaüts.
2. **Manca d'ajuda mútua entre iguals**, és a dir, falta de companyerisme i solidaritat.
3. **Manquen recursos i serveis per garantir l'èxit educatiu dels joves**. Els serveis especialitzats destinats als joves estan centralitzats a Blanes, com per exemple els d'atenció a la salut mental. Els joves s'han de desplaçar i depenen de les famílies que els puguin portar amb el cotxe, sovint això és un obstacle. Tampoc hi ha recursos ni serveis pels joves enfrontats amb el sistema educatiu (absentisme...) com podria ser una UEC, tallers professionals o un servei d'educador social a l'IES. Quan els joves no obtenen el graduat d'ESO no tenen opció de fer-ho a Tossa, i cal tenir en compte que només el 2015 van representar un 15% de l'alumnat.

Més enllà de la formació reglada obligatòria, quines opcions tenen els joves per seguir formant-se?

Tot que els darrers 20 anys s'ha constatat un augment de la població amb estudis universitaris que ho fa a Girona o Barcelona, existeix un buit en quant a aquells alumnes que decideixen fer cicles formatius.

El que es pot apreciar des de l'IES és que a partir dels 15 anys, els joves de Tossa s'identifiquen poc amb el municipi, es desencanten, ja que verdaderament hi ha poca oferta destinada i pensada per a ells.

En quant a l'educació no formal manca una oferta complementària tipus informàtica, xarxes socials, fotografia... Avui en dia, que jo conegui, es pot destacar l'Escola de Música i les classes particulars.

Creus que la joventut de Tossa participa en les iniciatives del poble?

És un peix que es mossega la cua: es fan propostes que tenen poca acollida, i com es participa poc les propostes no s'acaben impulsant. A nivell d'IES la participació és un element que intentem fomentar molt i la nostra percepció és que quan els joves tenen la oportunitat participen activament. Aquí podem dir que estan implicats amb el centre, especialment a través de les reunions de delegats i en el Consell Escolar.

Abans parlaves de manca d'ajuda mútua. Creus que a Tossa els joves estan cohesionats?

Des de l'IES identifiquem una presència d'immigrants especialment de Gàmbia, Amèrica Llatina i Marroc i la seva inclusió a Tossa, segurament per què és una població petita i aïllada, és difícil si vens de fora. Existeix cert recel des del punt de vista de "qui no és del poble no ho serà mai".

A nivell de famílies, ens trobem que hi ha un grup que està molt implicat amb la formació dels seus fills i filles, però hi ha un altre sector que és complicat de gestionar, ja que són famílies desestructurades o amb molts problemes familiars/econòmics. Seria interessant poder oferir un servei d'orientació familiar des de l'Ajuntament, ja que això genera moltes dificultats en els estudis dels fills i filles. En aquest sentit, l'associació de pares i mares ha organitzat algunes xerrades, però l'Ajuntament també hauria de donar resposta.

Actualment hem iniciat un projecte conjuntament amb l'Ajuntament de resolució de conflictes amb els alumnes de 2on i 3er d'ESO, per d'abordar el tema del bullying i l'assetjament escolar, ja que a Tossa ens hem trobat amb varis casos. Amb l'auge de les xarxes socials, l'assetjament escolar entre companys s'ha fet més accessible, ja que insultar a través de la xarxa és fàcil, ja no és només en l'horari escolar, és una pressió de tot el dia.

En general a Tossa es respira més competició que col·laboració, suposo que hi ha un valor competitiu/comercial molt arrelat pel turisme que es trasllada en espais que no corresponen.

És accessible per a un jove viure a Tossa de Mar?

No hi ha cap política d'habitatge per a joves i aquí els pisos de lloguer o compra són molt cars, la seva emancipació no és fàcil. A més, gairebé tots els negocis són familiars i relacionats amb el turisme, és per això que se'm fa difícil pensar en un tipus de treball que pugui interessar al jove o acollir l'emprenedoria. Crec que és important que els joves revalorin tot el gran patrimoni cultural i natural del municipi.

Entrevista Carmen González, infermera CAP Tossa de Mar

Dia: 23/02/2016

Quins serveis o activitats de promoció de la salut s'impulsen a Tossa i quines són les principals preocupacions que heu detectat entre el col·lectiu jove en relació a la seva salut?

Programa Salut i Escola. Un cop al mes l'infermera va a l'IES i fa el servei de consulta individualitzada, on els joves poden anar-hi de forma gratuïta inscrivint-se prèviament. Anteriorment es feia un cop per setmana però amb la crisi i les retallades s'ha reduït el servei. La llevadora fa xerrades puntuals al llarg de l'any sobre sexualitat, pràctiques de risc o malalties de transmissió sexual amb els cursos d'ESO. A més, el dia que passa consulta al CAP de Tossa té reservada una hora per atendre als joves. Es desconeix aquest servei i tampoc se'n fa promoció des de l'Ajuntament. També es fan tallers sobre drogues per part del psicòleg als diversos cursos d'ESO.

Alguns joves diuen que no van a la consulta mensual a l'IES per què coneixen a la infermera i no això els limita a explicar "intimitats", però es va provar de posar personal extern i hi havia el mateix volum de consultes. Manca regularitat i consolidació d'aquest servei per tal que els joves creïn l'hàbit.

Les consultes més freqüents són:

- Sexualitat i transmissió malalties sexuals
- Alimentació: sobrepès i trastorns alimentaris
- Mètodes anticonceptius

- Orientació sexual
- Aquest any volen treballar l'autoestima

Actualment els joves tenen accés a tota la informació a través d'internet, però realment no saben on trobar la informació útil.

En general, el públic jove no es dirigeix als serveis mèdics per consultar dubtes, només hi va per alguna malaltia en concret. Dels 15 als 40 gairebé no tenim contacte així que el **treball preventiu és difícil de realitzar**.

Es detecten **relacions, rols i dinàmiques masclistes** tant entre els homes com entre les dones. Les dones especialment tenen el model de l'amor romàntic i nosaltres intentem incidir en aquest aspecte trencant els mites i la comunicació entre les parelles joves.

Actualment **és més important treballar a nivell d'autoestima i presa de decisions**. Fa anys que es treballem i seguim tenint casos d'embarassos o d'ús de la pastilla del dia després, per tant és més important que en el moment de la relació sexual siguin capaços de dir no, o d'aquesta manera no. També detectem que en general els nois els costa més parlar i expressar les seves emocions.

Cal **treballar també amb les mares i pares dels joves**, per què sovint observem que en el període de l'adolescència no saben com relacionar-se amb els fills o no comprenen les seves actituds i reaccions. Seria molt positiu organitzar tallers dirigits a pares de forma regular. La problemàtica a Tossa és que a l'estiu tothom desapareix, per tant pensar en formacions anuals o regulars costa molt.

Als **14-15 anys els joves ja tenen contacte amb les drogues per què són molt accessibles**, així que seria important donar sortides als joves durant tot l'any com activitats de lleure, fomentar altres temps d'oci.

Els joves no tenen un espai on reunir-se, ja que no fan ús del Casa Jove, i es passen les tardes o els caps de setmana al carrer, sovint fent **botellón**. És cert que tampoc tenen masses opcions d'oci nocturn i principalment marxen a altres pobles de festa. Seria una bona iniciativa portar, en totes les festes dirigides a joves que es realitzen a Tossa la gent d'Energy Control, com a mínim per fer visibles els punts d'informació juvenil sobre salut. Al CAP ens han arribat casos de joves de 14 anys gairebé inconscients per haver-se passat amb l'alcohol.

Molts joves amb 16 anys tenen la seva primera experiència laboral a l'hostaleria i aquest és un sector que fomenta molt l'oci nocturn. De fet, la majoria de **joves marxen a viure fora de Tossa per que la única opció que tenen és el treball de temporada**. Crec que seria molt enriquidor pels joves fomentar l'intercanvi o

estades a l'estranger per tal que puguin tenir altres referents o obrir la ment, Tossa tendeix a ser molt tancada.

A nivell de **vida saludable**, a la consulta ens trobem molts casos de joves que no practiquen cap esport, especialment les noies, ja que no tenen alternativa. De manera que s'hauria de fomentar aquest hàbit però també oferir més opcions que responguin als interessos de les noies.

Estan augmentant els casos d'obesitat infantil i això ja és un indicador prou destacable. En general hi ha poca consciència de què és una alimentació saludable i són les pròpies famílies les que no segueixen una dieta equilibrada, no mengen ni verdura, ni fruita, ni peix. Hi ha casos de sobrepès per patrons familiars.

Al CAP de Tossa també hi venen **immigrants** i principalment provenen de Gàmbia, l'Amèrica Llatina i del Marroc. Ara comencem a atendre persones de l'Europa de l'Est.

La seva integració a Tossa depèn molt de la seva cultura, ja que alguns funcionen molt a nivell comunitari, com els gambians, que s'ajuden molt una amb els altres. Observem com entre els pares i els fills que han nascut aquí existeix un xoc cultural important que genera alguns conflictes amb els quals s'ha de ser curós en la seva intervenció i interpretació.

En relació a la mutilació genital femenina, les famílies s'han conscienciat molt que aquí aquest és un delictes i que hi ha un protocol, així que quan han de viatjar al país les filles han de rebre visita mèdica abans de marxar i a l'arribada. En el cas dels nens no està tant regulat i sí ens trobem casos de fimosis mal practicades que generen greus efectes secundaris.